Vol. 8 | No. 2085 | Sun. Nov 21. 2021 | یکشنبه ۳۰ آبان ۱۴۰۰ | ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۰۸۵ | ۸ صفحه | قیمت: ۵۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۱۲۴۴۰۰۰۰	۱۳۸۳۴۹۱

رییسی در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا:

ممنوعیت تردد شبانه لغو شود

صفحه ۲

فرشاد مومنی مطرح کرد

اصلاح بودجه اسم رمز شوک درمانی

صفحه ۲

در نامه مهم وزیر اقتصاد به رییس جمهور مطرح شد

۱۵ چالش فروش اموال مازاد دولتی

وزیر اقتصاد در نامه‌ای به رییس جمهور ۱۵ مشکل و مانع فروش اموال مازاد دولت را تشریح و اعلام کرد در ۶ ماه نخست امسال فقط یک درصد درآمدهای پیش‌بینی شده بودجه در این بخش محقق شده است. سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی ۱۵ چالش فروش و مولدسازی اموال مازاد دستگاه‌های اجرایی برای تحقق بودجه سال جاری را به رییس جمهور اعلام کرد و خواستار تصویب و ابلاغ بخشنامه جدید در این زمینه شد. صفحه ۲ را بخوانید

«تعادل» روند و آینده تالار شیشه‌ای را بررسی می‌کند

یک بام و دو هوای بورس

بورس سومین ماه متوالی نزولی و اصلاحی را به پایان می‌رساند و خروج نقدینگی از سهام و صندوق‌های با درآمد ثابت به سمت‌وسوی بازارهای موازی تشدید شده و اصلی‌ترین دلیل این خروج را سیاست‌های خلق‌الساعه دولت و عدم اعلام چشم‌انداز و برنامه‌های سیاسی و اقتصادی خود دانست. این موضوع در حالی رخ می‌دهد که به علت آینده‌نگر بودن بازار سرمایه، پیش‌بینی‌ناپذیری اقتصاد و توان تحلیل متغیرها در بازه‌های زمانی متفاوت... صفحه ۴ را بخوانید

چرخه رونق و رکود بازار مسکن در دهه ۹۰ چگونه بود؟

سیطره الگوی تحریمی-تورمی بر بازار مسکن

صفحه ۵

«تعادل» در یادداشت‌هایی پیامدهای کم‌آبی و تاثیر آن بر توسعه را بررسی می‌کند

قصه پر غصه آب و توسعه

همین صفحه را بخوانید

یادداشت-۱

ریسک معاملاتی در بورس

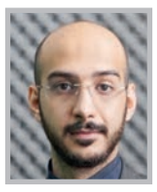

کاویان عبداللهی

در حال حاضر در روند معاملات بازار سرمایه شاهد تعلل سرمایه‌گذاران در معاملات خود هستیم. با توجه به شرایط کلی بازار سرمایه باید چند موضوع را مورد بررسی قرار دهیم. اصولاً در شرایطی که سرمایه‌گذاران اینگونه عمل می‌کنند یا به عبارتی در انجام معاملات خود تعلل دارند، این موارد در شرایطی صورت می‌گیرد که سرمایه‌گذاران در شرایط کلی بازار احساس ریسک دارند.

در حال حاضر یکی از بزرگ‌ترین ریسک‌های بازار سرمایه ایران بحث قیمت‌گذاری دستوری است که در صنایع مختلف این ریسک به چشم می‌خورد؛ اما دلیل این موضوع چیست؟ باید به این نکته اشاره کنم که بحث قیمت‌گذاری دستوری از چند پارامتر مختلف تأثیر می‌پذیرد یکی از این پارامترها گاهاً مربوط به یارانه‌هایی است که به صنعت تخصیص پیدا کرده تا بتوانند محصولاتی با بهای تمام‌شده پایین‌تر ارایه بدهند که در نهایت باعث می‌شود این شرکت‌ها محصولات خود را با قیمت کمتری به فروش برسانند. موضوع اصلی اینجاست که این مدل قیمت‌گذاری در گذشته باعث شده بود در دوره‌ای کوتاه‌مدت شرکت‌ها بتوانند حاشیه سود خوبی داشته باشند اما در گذر زمان و با افزایش قیمت مواد اولیه این شرکت‌ها با حاشیه سودهای کمتری به کار خود ادامه داده‌اند یا حتی بعضاً زیان‌ده شده‌اند. موضوع بعدی بحث ارز ۴۲۰۰ تومانی بود که در گذشته با موافقان زیادی تصویب شد اما با گذر زمان باعث ایجاد کسری بودجه‌ای سنگین در بودجه دولت خودش را نشان داده که این کسری بودجه در سال جاری چیزی بین ۴۰۰ هزار تا ۵۰۰ هزار میلیارد تومان است. این کسری بودجه عمدتاً از روش‌های مختلفی تأمین می‌شود که بخشی از آن با یاری بازار سرمایه و فروش اوراق دولتی در بازار خود را نشان داد و دولت برای اینکه بتواند کسری بودجه خود را تأمین کند مجبور است که اوراق را با نرخ بهره بالا عرضه کند. این نرخ بهره بالا باعث می‌شود که تأثیر منفی این اوراق را در بازار سرمایه به‌شدت حس کنیم و رکود بر بازار سرمایه سایه افکند؛ اما حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی باعث می‌شود که مردم و اقشار ضعیف جامعه آسیب ببینند زیرا بهای تمام‌شده کالاها افزایش می‌یابد و باعث می‌شود نرخ فروش کالاهای مصرفی در جامعه افزایش چشمگیری پیدا کنم. حال که این اتفاق رخ داده است باید دولت اقدام به حذف تدریجی ارز ۴۲۰۰ تومانی و قیمت‌گذاری دستوری نماید و قدرت بانک مرکزی در رابطه با کنترل بازار ارز دوباره باز گردد و دولت علاوه بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با اقداماتی سعی در افزایش قدرت خرید اقشار ضعیف جامعه کند تا از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و قیمت‌گذاری دستوری آسیب جدی نبینند. در صورتی که این کار به‌درستی انجام شود ما می‌توانیم شاهد از بین رفتن بخش زیادی از کسری بودجه باشیم و... ادامه در صفحه ۵

یادداشت-۲

آب و توسعه نامتوازن اقتصادی

مژگان جمشیدی

آنچه امروز در اصفهان در خصوص بحران کم‌آبی در حال وقوع است، نتیجه تصمیم‌سازی‌های اشتباهی است که طی دهه‌های متمادی در حوزه توسعه نامتوازن مناطق مختلف صورت گرفته است. در واقع هر استانی که نفوذ بیشتری در هیات حاکمه کشور داشته، تلاش کرده است، جریان توسعه را به نفع شهر و استان خود منحرف کند. نمونه یک چنین اشتباهاتی، احداث دامنه وسیعی از کارخانه‌های آب‌بر در مناطق کم‌آبی چون اصفهان است. شرکت‌های فراوان تولید فولاد، نمونه‌ای از یک چنین رویکردهای نامتوازنی است که به جای اینکه کانون‌های تولید فولاد در کشور را حول محور شهرهای ساحلی در نوار شمالی و جنوبی کشور قرار دهد، آنها را در حول و حوش منطقه‌های کم‌آبی چون اصفهان، کرمان و... قرار داده است. چرا یک چنین روند غیر متوازنی شکل گرفته است؟ چون این مناطق مسوولان با نفوذتری در مراکز تصمیم‌سازی کشور داشته‌اند و توانسته‌اند جریان توسعه را به نفع خود منحرف کنند. این در حالی است که دهه‌هاست که فعالان حوزه محیط زیست متوجه این واقعیت عریان شده‌اند که ایران با بحران کم‌آبی روبه‌روست، روندی که طی دهه‌های اخیر شدت فراوانی پیدا کرده است و عموم مردم در استان‌های مختلف متوجه این کاستی‌ها شده‌اند. اما علی‌رغم این واقعیت‌ها، روش برخورد مسوولان و تصمیم‌سازان با یک چنین بحران‌های بزرگ محیط زیستی، به صورت مقطعی، خلق‌الساعه و غیر اصولی بوده است. در واقع مسوولان ردبالای کشور به جای اینکه برخورد علمی با موضوع داشته باشند به گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند تا صدای اعتراض مردم را برای مدتی خاموش سازند، اما در زمینه حل مشکلات گامی بر نمی‌دارند. پرسش اساسی در این میان آن است که چرا حق اعتراض در خصوص آب برای یک استان آزاد است، اما برای سایر استان‌ها اینگونه نیست. چرا مردم چهارمحال و بختیاری یا خوزستان، زمانی که کم‌آبی اعتراض می‌کنند، انگ اغتشاشگر بر پیشانی آنها می‌خورد، اما اعتراض مردم اصفهان، ارومیه و تبریز مورد توجه برخی مسوولان قرار می‌گیرد و برای برون‌رفت از مشکلات، حتی حاضرند تصمیمات اشتباه و خلاف واقعیت‌های زیست محیطی اتخاذ کنند. ناگفته پیداست، معنای این حرف این نیست که اصفهانی‌ها نباید اعتراض کنند، صحبت این است که این حق باید برای عموم مردم در جای‌جای کشور به رسمیت شناخته شود. اما از آنجا که بخش قابل توجهی از سیاست‌مداران کشور از اصفهان (و سایر کلان‌شهرهای کشور) هستند و این استان نفوذ قابل توجهی در نهادهای تصمیم‌ساز دارد، مطالبات آنها بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد. این معادله تنها مختص به اصفهان، نیست. در خصوص شهر تهران نیز همین وضعیت حاکم است. باید دید چرا منابع آب شهرهای اطراف تهران به پایتخت انتقال داده شده است؟ چرا آب سدلار باید به مصرف شرب تهران برسد و منابع آب ورامینی‌ها به تهران انتقال داده می‌شود؟ اینها نمونه‌هایی عینی از توسعه نامتوازن در کشور است. یعنی منابع آبی (و سایر ظرفیت‌ها) شهرهایی که نفوذ کمتری دارند از آنها سلب و به نفع مناطقی که نفوذ بیشتری دارند به کار گرفته می‌شود. شهرهایی چون اصفهان، ارومیه، مشهد، شیراز، کرمان و... از جمله این شهرهای با نفوذ هستند. هرچند مسوولان تلاش می‌کنند تا آب دریای عمان را به سمت مشهد هدایت کنند؛ اما در خصوص استان سیستان و بلوچستان که چسبیده به دریای عمان است، اساساً یک چنین طرح‌هایی استارت نمی‌خورد. چرا؟ چون زاهدان و زابل و... نفوذ کمتری در مسوولان تصمیم‌ساز کشور دارند. بر این اساس اگر اعتراض مردم اصفهان منجر به ایجاد نقشه راه مطلوبی در خصوص توسعه متوازن شود، امر مطلوبی است، اما اگر قرار باشد، اعتراض مردم اصفهان منجر به این امر شود که بیش از سهم ۵۰ درصد فعلی، آب از حوزه آبریز کارون به زاینده‌رود تزریق شود، باعث بروز مشکلات عدیده در آینده خواهد شد. در این صورت شک نکنید؛ طی ۱۰ سال آینده، شاهد سیل شدید مهاجرت از حوزه شهرهای زاگرس به استان‌هایی چون اصفهان، یزد، کرمان و... خواهیم بود و این امر تبعات امنیتی، اجتماعی، اقتصادی و... را به دنبال خواهد داشت. باید از متولیان امر پرسید چرا در اصفهان بین ۵ هزار تا ۲۰ هزار هکتار برنج کاشته شده است؟ این روند در خصوص خوزستان، فارس و... نیز به همین شکل بوده است. مدیری که اجازه کشت برنج در دشت آزادگان خوزستان را می‌دهد یا مسوولی که مجوز کاشت برنج با حقابه بختگان را به قیمت نابودی دریاچه بختگان و فرو نشست زمین صادر کرده است، بداند که در حال خیانت علیه تمدن ایرانی است. اساساً کشت برنج متعلق به منطقه‌ای است که متوسط بارندگی آن بالای ۱۰۰۰ میلی متر باشد. در هیچ جای دنیا شما منطقه‌ای را پیدا نمی‌کنید که با بارندگی زیر ۱۵۰ میلی متر مجوز کاشت برنج صادر شود. منابع این محصولات از آب‌های زیرزمینی تامین می‌شود تا مثلاً یزد به یکی از تولیدکنندگان زردآلو در کشور بدل شود یا اصفهان رکوردهای تازه‌ای در تولید برنج ثبت کند. امروز اگر نتوانیم خودمان را با... ادامه در صفحه ۲

یادداشت-۳

اقلیم کم آب ایران و توسعه ناپایدار

محسن شمشیری

ماشینی شدن، رشد فناوری، احداث کارخانه، رشد کشاورزی، سدسازی و... زمانی مطلوب است که با توسعه پایدار و کم‌آبی ایران متناسب باشد. در غیر این صورت، این جمعیت ۸۰ میلیونی که در طول یک قرن اخیر ۱۰ برابر شده است با مشکلات بسیار، کم‌آبی، آلودگی هوا و چالش‌های بسیار مواجه می‌شود. کشور کم‌آبی که در بزرگ‌ترین شهر خود هنوز فاضلاب ندارد، یعنی به موضوع آب و کم‌آبی و توسعه پایدار هیچ توجهی نداشته است! آنچه امروز در بسیاری از نقاط کشور از جمله در اصفهان در مورد کم‌آبی، خشک شدن دریاچه‌ها و رودخانه‌ها شاهد هستیم سرنوشتی است که برای شهرهای دیگر ایران نیز اتفاق خواهد افتاد و لازم است که رفتار و سیاست‌های درست برای مقابله با چالش‌ها داشته باشیم. امروز از دریاچه ارومیه، تا زاینده‌رود، هامون، و بسیاری از قنات‌ها و کشاورزان با کم‌آبی، آلودگی آب و... مواجه هستند، و این چالش‌ها عمدتاً حاصل بی‌توجهی به موضوع کم‌آبی در ایران و نبود تدبیر و برنامه متناسب با اقلیم ایران در ۰۷ سال اخیر بوده است. وقتی کشور قنات‌ها، بسیاری از قنات‌ها را در تهران و شهرهای دیگر تخریب کرده و حتی سیستم فاضلاب برای انتقال و تصفیه آب ندارد، به این معنی است که برنامه‌ریزی درستی برای حفظ منابع آب نداشته است. همان‌طور که یکی از کارشناسان صاحب‌نام تاریخ و اقتصاد در ایران گفته است شاید بتوان تاریخ ایران را مشقت فراوان برای یک کاسه آب بیشتر تعریف کرد. زیرا مردم در طول تاریخ نه‌تنها کشاورزی، برنامه تولید و صنعت، شهرسازی، و قدرت منطقه‌ای را بر اساس عامل اقتصادی و کمیاب تولید یعنی آب تعریف می‌کردند، بلکه حتی موضوع جمعیت، تمدن، امپراتوری، جنگ، ارتش و استفاده از نیروی انسانی کشورهای همسایه در جنگ‌ها را نیز بر اساس موضوع کم‌آبی تنظیم می‌کرده‌اند. در بسیاری از روستاها و شهرها، با تغییر مسیر آب، قنات و رودخانه‌ها، مکان و جانمایی شهر و روستا نیز تغییر می‌کرد و ارزش زمین یا رانت و اجاره و قیمت منطقه نیز بر اساس دسترسی به آب تعریف می‌شد. به عبارت دیگر، برخلاف اروپا، که کمبود زمین و فراوانی آب، عامل ارزش منطقه و شهر و روستا و زمین بوده و نزدیکی به مرکز شهر و بازار ارزش زمین را بیشتر می‌کرده، در ایران دسترسی به آب مبنا بوده است. حتی الهه‌های قدرت بیشتر نیز به آب مرتبط بوده‌اند و آناهیتا یا الهه آب، قوی‌ترین الهه در دوران باستان بوده است. بهترین مردمان و افراد نیک رفتار کسانی بوده‌اند که قنات، چاه، آب انبار یا وسایل مرتبط به نگهداری و انتقال آب را وقف می‌کرده‌اند و برای مردم به یادگار می‌گذاشتند. بر این اساس احترام به آب اهمیت بسیار داشته است و در خشکسالی، قحطی، و کم‌آبی‌ها مبنای بسیاری از تحولات اجتماعی و تاریخی بوده است. حتی سالی که سیل می‌آمد و روستا را خراب می‌کرد مبنای تاریخی برای مردم روستا بود و اگر قنات حفر می‌کردند و کشت و تولید بیشتر می‌شد مبنای قدرت‌نمایی در منطقه و استان و کشور بود. اما با رشد بهداشت و فناوری انتقال آب، موتورهای برق، آب لوله‌کشی و... ضمن اینکه جمعیت به‌شدت رشد کرد، بلکه مرگ و میر نیز کاهش یافت و میانگین عمر افراد بیشتر شد. در نتیجه جمعیت ۸ میلیون نفری ابتدای قرن اخیر در سال ۱۳۰۰، به بالای ۸۰ میلیون نفر در... ادامه در صفحه ۵

یادداشت روز

ویران کردن سهل تر از ساختن است

محمدرضا منجذب

اگر قرار باشد، یک گزاره مهم و اساسی در مسیر حکمرانی معقول به عنوان شاه‌کلید دستیابی به موفقیت و پیشرفت در نظر گرفته شود، می‌توان به موضوع سرمایه اجتماعی اشاره کرد که سرنوشت جوامع مختلف در مسیر توسعه یا عدم توسعه به گونه‌ای خاص به آن گره خورده است. بخش قابل توجهی از تئوری‌های علمی، امروز به مقوله سرمایه اجتماعی می‌پردازند و تلاش می‌کنند ابعاد و زوایای گوناگون آن را تشریح کنند. مفهومی که نه‌تنها در جامعه‌شناسی کاربرد دارد، بلکه در حوزه‌هایی چون، تجارت، اقتصاد، علوم انسانی، بهداشت، ارتباطات و... مورد استناد قرار می‌گیرد. اهمیت این مقوله به اندازه‌ای است که عالمان علوم مختلف، سرمایه اجتماعی را علاج همه مشکلات در جهان مدرن و پسامدرن، برشمرده‌اند. از طریق کسب سرمایه اجتماعی است که جوامع مختلف گزاره‌های مرتبط با توسعه را محقق می‌کنند و برنامه‌ریزی برای دستیابی به رشد مستمر و پایدار را عملیاتی می‌کنند. در نقطه مقابل نیز کشورهایی که فاقد سرمایه اجتماعی هستند در مسیر توسعه قادر به برداشتن قدم‌های اثرگذار نیستند و اغلب در قلمرو تصمیم‌سازی‌های خلق‌الساعه و غیر کارشناسی باقی می‌مانند. بر این اساس می‌توان گفت که سرمایه اجتماعی به نوعی پیوند و اعتماد مردم با سیاست‌گذار محسوب می‌شود. هر اندازه که سیاست‌گذاری از سرمایه اجتماعی بیشتری برخوردار باشد، زمینه اثرگذاری بیشتری را نیز خواهد داشت. به‌طور معمول و در اغلب موارد سرمایه اجتماعی در ابتدای روی کار آمدن هر دولت و تشکیل هر کابینه‌ای در بالاترین درجه خود قرار دارد. زیرا هنوز عملکرد و تاثیر سیاست‌های آن دولت در اقتصاد روشن نیست. به عبارت روشن‌تر، افکار عمومی هنوز اثرات نظام تصمیم‌سازی‌های دولت مورد اشاره را تجربه نکرده است، بنابراین با خوش‌بینی به چشم‌انداز آینده می‌نگرد. لذا فرض بر این است که گفتار سیاست‌گذار در عمل محقق می‌شود. چون اعلام سیاست‌های مورد نظر، توسط سیاست‌گذار (قبل از اعمال آن) می‌تواند تاثیرگذار باشد. اگر مردم به سیاست‌گذار اعتماد بالا داشته باشند حتی اعلام سیاست قبل از اعمال آن تاثیر مطلوب و مورد نظر سیاست‌گذار را به دنبال خواهد داشت، و برعکس تاثیری وارونه خواهد گذاشت اگر مردم به سیاست‌گذار اعتماد نداشته باشند. به همین دلیل اعلام سیاست قبل از اجرای آن یک نوع سیاست تلقی می‌شود. حال باید دید در فضای امروز اقتصاد کشور، تصمیم‌سازان و سیاست‌گذاران با استفاده از چه مکانیسمی باید از سرمایه اجتماعی خود محافظت کنند؟ در شرایط کنونی اقتصاد ایران، اولا سیاست‌گذار باید با احتیاط بیشتری سیاست‌های آتی را اعلام کند و ثانیا ابتدا باید بتواند اعتماد حداکثری مردم را به خود جلب کرده و سپس مراحل بعدی ارجاع تصمیماتش را طی کند. اطمینان مردم به تصمیم‌سازان جزو سرمایه‌های اجتماعی یک کشور تلقی می‌شود که به دست آوردن، حفظ و حراست آن به مراتب امری دشوارتر است و از دست دادن آن بسیار آسان‌تر است. مانند هر پدیده دیگری که ساختن آن دشوارترین از تخریب و نابود کردن است. این مهم تنها با ممارست مستمر سیاست‌گذار در صدق گفتار در اعلام سیاست‌ها، گزیده‌گویی و به‌موقع‌گویی (پرهیز از اعلام تند تند سیاست‌ها یا تغییر در سیاست‌ها) به دست می‌آید. در حال حاضر که اقتصاد ایران درگیر مشکلات عدیده و بزرگی چون تورم، تحریم، بیکاری، رکود و... است، به نظر می‌رسد استفاده از گفتار درمانی باید با احتیاط بیشتر و کارشناسی شده انجام شود. این در حالی است که متاسفانه در برخی موارد مشاهده می‌شود که تصمیم‌سازان و مسوولان کشور به راحتی اقدام به دادن وعده‌ها و ترسیم فضایی از آینده می‌کنند که تطابقی با واقعیت‌ها ندارد. این نوع اظهارات و راهبردهای اشتباه می‌تواند درجه اطمینان میان مردم و سیاست‌گذار را حفظ و حتی بیشتر کند. حتی برای حل مشکلاتی که حل آنها زمانبر است، باید مناسبات ارتباطی صادقانه‌ای میان مسوولان و مردم شکل بگیرد تا بتوان در مسیر حل و فصل واقعی مشکلات گام برداشت. اما متاسفانه به نظر می‌رسد این ضرورت در میان مسوولان اجرایی و تقنینی کشور چندان جدی گرفته نشده است. این روزها شاهد تعداد زایدی از وعده‌ها، برنامه‌ها، چشم‌اندازها و... هستیم که پیرامون حل مشکلات ارایه می‌شوند، اما در مدت زمان کوتاهی از دستور کار خارج می‌شوند و جای خود را به وعده‌های تازه‌تر می‌دهند. یک روز از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی صحبت می‌شود و روز دیگر این ایده کنار گذاشته می‌شود. زمانی از حل سریع مشکل تورم در کشور صحبت می‌شود و بلافاصله این ضرورت فراموش می‌شود. روزگاری از حل سریع مشکلات بورس داد سخن سر داده می‌شود و در ادامه تصمیماتی اتخاذ می‌شود که بر حجم مشکلات بورس می‌افزاید. بر این اساس به دولتمردان توصیه می‌کنم که کمتر از گفتار درمانی استفاده کنند و بیشتر راهکارهای اصولی در عمل انجام شود. چرا که در گذشته دولت‌های قبلی امتحان مناسبی در این زمینه پس نداده‌اند و اغلب به دلیل وعده‌های بر زمین مانده و عدم ارتباط معقول با مخاطبان سرمایه‌های اجتماعی خود را از دست داده‌اند.

دولت

در نشست سران قوا مطرح شد

تاکید بر هماهنگی اجرایی برای حل مشکلات اقتصادی

روسای قوای مجریه، مقننه و قضاییه بر هماهنگی اقدامات اجرایی برای حل مشـکلات اقتصادی تاکید کردند.

در نشســت هفتگی سران ســه قوه که عصر امروز به میزبانی آیت‌الله ســید ابراهیم رییسی در محل دفتر رییس‌جمهور برگزار شد مهم‌ترین مسائل و موضوعات ملی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.
رییس جمهــور، حجت‌الاسلام والمســلمین محسنی‌اژه‌ای رییس قوه قضاییه و قالیباف رییس مجلس شــورای اسلامی در نشســت امروز درباره سیاســت‌های اجرایی برای حل و فصل مشکلات اقتصادی و بهبود معیشت مردم و راه‌های پشتیبانی و همراهی نظام مند و لزوم هماهنگی بیشتر در این زمینه تبادل نظر کردند.

جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا

رییس‌جمهور: ممنوعیت تردد شبانه لغو شود

رییس‌جمهور با قدردانــی از همراهی و همکاری مردم با متولیان مقابله با کرونا اظهار داشت: اقدامات بزرگ و ارزشــمندی در راســتای واکسیناسیون عمومی و صیانت از جان و سلامت مردم، انجام شده، اما همچنان رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی ضروری اســت و باید از هر گونه عادی‌انگاری و سســتی در رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی پرهیز کرد.
سید ابراهیم رییسی روز شنبه در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا با گرامیداشت هفته بسیج و تجلیل از روحیه بسیجی دست‌اندرکاران مقابله با بیماری کرونا، اظهار داشت: کادر بهداشت و درمان و همه دست‌اندرکاران با روحیه جهادی و بسیجی در خط مقدم مقابله با بیماری کرونا مشغول ایثار و فداکاری هســتند و با حفظ و تقویت این روحیه می‌توان بر مشکلات غلبه کرد.
رییس‌جمهور افزود: دغدغه و اولویت اصلی دولت، صیانت از جان مردم است و این مسیر را تا رسیدن به شرایط مطلوب با قوت ادامه خواهیم داد.
رییســی جدیت در کنتــرل رفت و آمــد از طریق مرزهای کشور را حائز اهمیت دانست و اظهار داشت: وزارت کشــور و وزارت بهداشــت و درمان وظیفه دارند با حساســیت و جدیت، تردد افراد از مرزها را کنترل کنند.
رییس‌جمهور با تأکید بر تداوم اعمال کنترل‌های هوشمند و تاثیر آن در کنترل بیماری کرونا، گفت: به هر میزان که ابعاد و حجم کنترل‌های هوشمند افزایش می‌یابــد، می‌تــوان محدودیت‌های غیر هوشمند را کاهش داد.
رییسی تأکید کرد: با توجه به واکسیناسیون عمومی، ممنوعیت تردد شبانه در شهرها لغو شود.

سرپرست آموزش و پرورش مطرح کرد

الزامی شدن حضور همه دانش‌آموزان در مدارس از اول آذر

سرپرســت وزارت آمــوزش و پــرورش گفــت: دانش‌آموزان همه مقاطــع تحصیلی از یکم آذر در کلاس‌های حضوری مدارس حاضر شوند.
به گزارش خبرگــزاری مهــر، علیرضا کاظمی، سرپرســت وزارت آمــوزش و پــرورش گفــت: همه مــدارس ما شــرایط بازگشــایی را دارند و دستورالعمل شــیوه‌نامه‌های بهداشتی را نیز به همه مدارس ابلاغ کردیم.
وی تأکید کرد: تعداد کلاس‌های حضوری مدارس در اختیار مدرسه است و حضور دانش‌آموزان در این کلاس‌ها الزامی است.
کاظمی افــزود: دانش‌آموزانی که علائم بیماری داشــته یا اعضای خانــواده آنان بیمار هســتند می‌تواننــد همچنان به صــورت مجازی دروس خود را دنبال کنند.
سرپرســت وزارت آموزش و پــرورش گفت: بر اساس نظرسنجی معتبری که کرده‌ایم ۷۰ درصد خانواده‌ها موافق تشــکیل کلاس‌های حضوری هســتند. کاظمی ادامه داد: ۹۰ درصد مدارس وضعیت خود را در سامانه بازگشایی مدارس اعلام کرده و مجوز بازگشایی گرفته‌اند.
وی خاطرنشــان کــرد: آموزش صــرف مجازی در همــه مدارس از یکم آذر ممنوع اســت و باید مدارس حداقل هفته‌ای یک یــا دو روز آموزش حضوری داشته باشند. کاظمی گفت: به مدارس گفته‌ایم که جلســه اول را به رعایت شیوه‌نامه‌ها اختصاص دهند.
وی در پاسخ به این ســوال که مواردی از ابتلای دانش‌آموزان و معلمان به کرونا گزارش شده است یا خیر؟ تصریح کرد: بله چند مورد داشــته‌ایم، اما اینکه این افراد در مدرســه مبتلا شده باشند تأیید نمی‌کنیم.
کاظمــی گفت: متأســفانه برخی‌هــا در فضای مجازی عکس‌ها یا فیلم‌هایی را از معلمان مبتلا یا فوت شــده به دلیل حضور در مدرسه منتشر می‌کنند که این موضوع صحت ندارد.
وی افــزود: ۱۱ میلیــون دانش‌آمــوز هنــوز در کلاس‌ها حاضر نشده‌اند و ابتلای دانش‌آموزان و معلمان به کرونا از پایه بی‌اساس است.
وی با اشــاره به کمبود معلم گفــت: ۲۰۰ هزار معلم کمبود داریــم، ولی این بــه معنای خالی بودن مدرســه نیســت و این کمبود را با معلمان حق‌التدریس، خرید خدماتی و بازنشسته جبران کرده‌ایم.

در نامه مهم وزیر اقتصاد به رییس جمهور مطرح شد

۱۵ چالش فروش اموال مازاد دولتی

وزیر اقتصاد در نامه‌ای به رییس جمهور ۱۵ مشــکل و مانع فروش اموال مازاد دولت را تشریح و اعلام کرد در ۶ ماه نخست امسال فقط یک درصد درآمدهای پیش‌بینی شده بودجه در این بخش محقق شده است. سید احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی ۱۵ چالش فروش و مولدسازی اموال مازاد دستگاه‌های اجرایی برای تحقق بودجه سال جاری را به رییس جمهور اعلام کرد و خواستار تصویب و ابلاغ بخشنامه جدید در این زمینه شــد. وزیر اقتصاد عنوان کرده در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰ معادل ۴۷۳ میلیارد تومان بوده که به حساب خزانه واریز شده است. به گزارش فارس، در بودجه ســال جاری بیش از ۴۵ هزار میلیارد تومان درآمد از محل فروش و واگذاری اموال مازاد منقول و غیرمنقول پیش‌بینی شــده که طبق اظهارات وزیر اقتصاد تنها یک درصد آن در نیمه نخست سال جاری محقق شد. طی چند روز گذشته نیز خاندوزی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه دولت برای جبران کسری بودجه در لایحه بودجه ۱۴۰۱ و حتی سال جاری چه راهکاری را در نظر گرفته است، گفته بود: پیشنهاد جدی وزارت اقتصاد برای جبران کســری بودجه تمرکز بر روش فروش اموال مازاد دولت است تا بتواند با تبدیل دارایی غیرمولد دولت به مولد، کمترین اثر را به جهت پیامدهای تورمی و منفی که می‌تواند بر بازارها داشــته باشد، بگذارد. بر این اساس جزییات این نامه بدین شرح است: همان‌گونه که مستحضرید، مطابق جزءهای ۱ و ۲ بند (د) تبصره ۱۳ قانون بودجه، به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده شده نسبت به مولدسازی دارایی‌های دولت در اختیار دستگاه‌های اجرای موضوع ماده ۲ قانون مدیریت خدمات کشــوری تا سقف بیست هزار میلیارد (۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال) با استفاده از انتشار انواع اوراق مالی اسلامی خارج از سقف اوراق مالی اسلامی دولت، اجاره بلندمدت حداکثر ۱۰ ساله دارد. توثیق با تشخیص و محور وزیر امور اقتصادی و دارایی اقــدام و وجوه حاصله را به ردیف درآمــدی ۳۱۰۲۴۰ نزد خزانه‌داری کل کشــور واریز کند. همچنین به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده شده تا سقف یکصد و هفتاد و شــش هزار میلیارد ریال (۱۷۶.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد دولت جمهوری اســلامی ایران (به اســتثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و ســوم (۸۳) قانون اساسی را بدون رعایت تشــریفات مربوط به تصویب هیات وزیران با رعایت قوانین و مقــررات از طریق حراج عمومی در بورس املاک و مســکن یا از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. ضمن اینکه طبق جداول پیوست قانون بودجه و آیین‌نامه اجرایی جز ۲ بند و تبصره ۲ و بند د تبصره ۱۲ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۲۷۹۷۱/۵۸۷۹۵ه مورخ ۱۲/۳/۱۴۰۰ هیات محترم وزیران در اجرای جزو ۲ بند و تبصره ۲ قانون با توجه به نوع مصارف پیش‌بینی شده معادل دویســت هزار میلیارد (۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال در این چارچوب باید اموال مازاد شناســایی و با همان ســاز و کار بند «د» تبصره ۱۲ قانون بودجه به فروش برسد. شایان ذکر است در بند ۵ تبصره ۱۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور نیز جواز مشــابهی به این وزارت داده شده بود. با تلاش‌های این وزارت در این راستا در سال ۱۳۹۶ با تشکیل کارگروه‌های ملی و استانی پس از شناسایی و تشکیل پرونده تعداد ۲۳۱۱ فقره املاک مازاد و غیرقابل اســتفاده دولت به ارزش برآوردی ۱۴۴۷۲ میلیارد تومان مجوز فروش صادر شد که ۱۶۰۰ میلیارد تومان از محل فروش منابع وصول گردید و در سال جاری با شناسایی تعداد ۱۲۰ ملک با ارزش برآوردی ۱۴۲۰ میلیارد تومان مجوز فروش آنها صادر شده است لیکن به رغم تنفیذ مجوزهای صادره در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ برای اجرا در سال ۱۴۰۰ برای تحقق منابع پیش‌بینی شده در قانون بودجه و عملکرد منابع حاصل از اجرای تکالیف مذکور در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰ معادل ۴۷۳ میلیارد تومان بوده که به حساب خزانه واریز شده است دلایل عدم تحقق منابع گذشته از وجود قوانین متعدد و معارض و وجود احکام مختلف و موازی در تبصره‌های قانون بودجه و جداول پیوست آن بــرای فروش اموال و دارایی‌هــای دولت و محل مصارف متعدد منابع حاصله و وجوه ردیف‌های درآمدی متعدد برای واریــز وجوه حاصل از فروش اموال به خزانه که موجب ابهام برای دستگاه‌ها گردیده است در خصوص فروش و مولدسازی املاک شناسایی شده مشکلات و چالش‌های زیر وجود دارد.

۱- دســتگاه‌های اجرایی با رعایت جانب احتیاط و احتمال نیاز آتی از معرفی اموال مازاد خودداری می‌کنند. ۲- اغلب دســتگاه‌ها اموال و دارایی‌های کــم‌ارزش و اراضی و املاک فاقد کاربری واقع در نقاط روستایی و کم‌برخوردار را معرفی می‌کنند. ۳- پس از شناسایی املاک مازاد توسط ادارات کل امور اقتصادی و دارایی اســتان‌ها و دستگاه‌های اجرایی در جلسات کارگروه استانی مخالفت کرده و تصمیم‌گیری توسط کارگروه اســتانی را با چالش مواجه می‌کنند و یا درخواست انصراف دستگاه‌ها یا مخالفت با تصمیمات کارگروه‌های استان، عدم امضای بعضی از صورتجلسات کارگروه ملی و استانی را خواستار می‌شوند. ۴- پس از تصویب کارگروه استانی و ابلاغ مجوز فروش دستگاه‌ها از برگزاری مزایده و عملیات فروش استنکاف می‌نمایند. ۵- برخی از دستگاه‌های اجرایی از طریق انعکاس موضوع در رسانه‌ها با واسطه قرار دادن نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ائمه جمعه و... از استانداران محترم لغــو تصمیمات کارگروه را درخواســت می‌کننــد. ۶- وزرا یا بالاترین مقام دســتگاه ملی با فروش اموال معرفی شده واحدهای اســتانی و ادارات محلی و تشــخیص استاندار و کارگروه استانی با استناد به اینکه در خواست واگذاری انتقال و فــروش اموال دولتی طبق فصل پنجم قانون محاســبات عمومی کشور از جمله مواد ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۹۸۰ و ۱۲۰ یا پیشنهاد وزیر یا بالاترین مقام دستگاه می‌بایست صورت پذیرد، مخالفت می‌نمایند. ۷- بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی طی مکاتبات و بخشنامه به واحدهای استانی برای عدم معرفی اموال و مخالفت با تقســیمات کارگروه استانی تأکیــد می‌نمایند. ۸- وجود املاک مازاد فاقد ســند و عدم اهتمام دستگاه‌ها بر مستندسازی و تثبیت مالکیت دولت که امکان صدور مجوز فروش برای آن را ناممکن می‌ســازد. ۹- عدم ثبت اطلاعات اموال غیرمنقول دستگاه‌های اجرایی در سامانه سادا که بر کتمان اطلاعات و عدم شناسایی املاک دولتی منجر می‌شــود. ۱۰- دغدغه دستگاه‌ها در خصوص برگشــت منابع، به ویژه آنکه عدم بازگشت منابع مربوط به مولدسازی به همان دستگاه باعث عدم استقبال از مولدسازی با ابزارهای پیش‌بینی شده، گردیده است. ۱۱- طولانی بودن فرآیند تغییر کاربری و لزوم تامین هزینه‌های لازم برای آن، زمانبر بودن اعلام نظر کمیســیون ماده (۵) قانون تاسیس شورای عالی معماری و شهرسازی و بار مالی ناشی از هزینه بسیار بالای صدور مجوز تغییر کاربری اموال دارای مجوز برای فروش در اجرای ماده (۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشــی از مقررات مالی دولت (۲) که بعضا برای یک فقره ملک ۸۰ میلیارد تومان هزینه تغییر کاربری مطالبه می‌شود. ۱۲- در مواردی با توجه به اینکه دبیرخانه کمیسیون ماده (۵) قانون تاسیس شورای عالی معماری و شهرسازی در ادارات راه و شهرسازی استان‌ها مستقر است بدون ملحوظ داشتن وضعیت املاک و طرح آن برای فروش یا مولدسازی به جای طرح در کمیسیون این املاک در طرح مکان‌یابی مسکن به عنوان مال مازاد برای ساخت مسکن تشخیص و به استناد ماده ۶ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن اسناد این املاک را به نام آن وزارت اصلاح می‌کنند در حالی که این املاک زمین بکر نبوده و اغلب ساختمان و تاسیسات مازاد هستند. ۱۳- لزوم فروش یکجا و نقدی ملک و عدم امکان تقســیط و رکود حاکم بر بازار املاک و فروش نرفتن املاک به رغم تجدید مزایده. ۱۴- مشکلات مربوط به برگزاری مزایده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) امکان دسترسی آسان عموم مردم از جمله روستاییان را به مزایده کاهش داده و در مواردی به رغم سه بــار تجدید مزایده خریداری بــرای املاک دولت مراجعه نمی‌کند. ۱۵- به رغم فراهم شدن امکان فروش در بورس امــلاک و ابلاغ دســتورالعمل‌های مربوطه، دســتگاه‌ها استقبالی از عرضه کالا در بورس نمی‌نمایند. نظر به اینکه چالش‌های مذکور مبنی بر بخشی‌نگری دستگاه‌ها و عدم همکاری، مقاومت و مخالفت آنان، اجرای تکالیف قانونی و اعمــال مدیریت دولت در حوزه امــوال متعلق به خود و تحقق منابع مورد نیاز را با مشــکلات جدی مواجه کرده لذا در صورت صلاحدید متن بخشــنامه پیوست که برای کاهش موانع و چالش‌هــای موجود در چارچوب قوانین و مقررات حاکم و تسهیل تحقق منابع پیش‌بینی شده در بودجه سال جاری تهیه شده را تایید و دستور فرمایید به کلیه دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شود.

فرشاد مومنی مطرح کرد

اصلاح بودجه اسم رمز شوک درمانی

«یکی دیگر از پارادوکس‌های تکان‌دهنده این اســت که در دوره بعد جنگ یکی از افراطی‌ترین امواج خصوصی‌سازی در دستور کار قرار گرفت اما تصدی‌گری حکومت نسبت به دوره جنگ بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته بود. با این حال نام دولت جنگ را دولت سوسیالیستی نامیده‌اند و دوره بعدی که میزان مداخله دولت در اقتصاد را افزایش داده است بازارگرا نامیده می‌شوند. تمام این موارد به رمزگشایی نیاز دارد. دولت در ۱۰ ســال اول انقلاب آمــاج دروغ و تهمت قرار می‌گیرد چون جرمش این بوده که توسعه‌گرا بود و مردم را سرور خود می‌دانست.» نشست مجازی موسسه دین و اقتصاد با عنوان «قفل‌های تاریخی نظام بودجه‌ریزی در ایران» برگزار شد. در این نشست فرشاد مومنی اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه در ابتدای سخنان خود با بیان اینکه امروزه در مقیاس جهانی یک تمرکز ویژه‌ای روی امور مالی وجود دارد و در تمام نظام‌های اقتصادی از رفتارهای مالی به مثابه آیینه و گلوگاه نام برده می‌شود، خاطرنشان کرد: بودجه یعنی سازوکارهای کســب درآمد و هزینه‌کرد درآمد توسط حکومت و به این خاطر از آن به عنوان آیینه یاد می‌شود که تا امروز هیچ ابزاری به شفافیت و گویایی بودجه برای فهم نوع رابطه مردم و حکومت پدیدار نشده است. یعنی شما از این دریچه می‌توانید متوجه شوید که دولت با مردم خود مســوولانه برخورد می‌کند یا خیر. در واقع وقتی در یک جامعه‌ای نظام مالیات‌ستانی یک نظام مبتنی بر ضعیف‌کشی باشد و از ضعیف‌ترین گروه‌های درآمدی یعنی حقوق‌بگیران با حداکثر کارایی مالیات‌ستانی می‌کند اما از رباخوارهــا و دلال‌ها تقریبا مالیاتی نمی‌تواند بستاند، نوع رابطه مردم با حکومت آشکار خواهد شد. لذا از طریق بودجه می‌شود دید که ادعاها و شعارها چه ارتباطی با فرآیندهای تخصیصی دارد. متفکران در تمام دنیا فهمیده‌اند که مساله بودجه مساله متخصصان مالی و حسابداری نیست و متخصصان جامعه‌شناسی، اقتصاد سیاسی و... می‌توانند برای فهم بهتر واقعیت‌های موثر و سرنوشت‌ســاز از بودجه بهره بگیرند. مومنی با اشاره به اینکه رفتارهای مالی یک حکومت به مثابه یک گلوگاه نیز شــناخته می‌شود، گفت: این همه هیاهوها در ماجرای اف‌ای‌تی‌اف در ایران صورت گرفته برای این است که اصل ماجرا پنهان شود. اصل ماجرا این است که در دنیا این بلوغ اندیشــه‌ای پیدا شــده که حتی نظام‌های اطلاعاتی پیشرفته هم نمی‌توانند در مبارزه موثر با قاچاق مواد مخدر و تامین مالــی تروریزم موفق باشــند بنابراین اینها می‌خواهند به جای اینکه آن مسیرهای پرهزینه و سخت را سپری کنند، گلوگاه‌های مالی را ببندند تا راه برای تامین مالی قاچاق مواد مخدر و تروریزم بسته شود. این یک تجربه جهانی است که نســبت به هزینه‌هایی که قبلا صورت می‌گرفت عایدات کشورهای جهان بیشتر بوده است. حالا اینکه کسانی اصل ماجرا را رها کنند و به یک حاشــیه‌هایی ولو درســت بپردازند، اتفاق عجیبی است. در همین راستا می‌توان گفت در نظام حکمرانی کنونی ایران با اینکه شیوه‌های نظارت به صورت تفریغ بودجه که توســط دیوان محاســبات صورت می‌گیرد جزو ابتدایی‌ترین و سطحی‌ترین لایه‌های نظارت بر رفتارهای مالی است و هر بار که گزارش دیوان منتشر می‌شود آگاهی بخشــی‌های اســتثنایی به همراه دارد. لذا اگر نظام تصمیم‌گیری‌های اساسی کشور بخواهد به معنای واقعی کلمه جلوی ریخــت و پاش را بگیرد، اولین راه دم دســتی ردگیری گزارش‌های دیوان محاســبات است اما متاسفانه شاهد آن هستیم که گزارش دیوان محاسبات در سال گذشته قرائت نشد لذا امســال نیز این آزمون وجود دارد که در سال جاری فکر نکنند قرائت نکردن این گزارش دفاع از نظام است. مومنی افزود: بودجه به عنوان مهم‌ترین عنصر تسهیل توسعه فناورانه مطرح می‌شــود. کسانی که در زمینه رابطه امنیت حقوق مالکانه با توســعه کار کرده‌اند می‌داننــد در نوآوری اندیشه‌ای، نهادگراها به این پرسش تاریخی پرداختند که چرا در ربع پایانی قرن ۱۸ ام با اینکه همه کشورهای اروپایی با هم همتراز بودند، انگلستان در امر توسعه فناورانه پیشگام شد؟ پاسخ این بود که در اروپا با وجود همه مشابهت‌ها، انگلستان اولین کشوری بود که رفتارهای مالی حکومت را کنترل کردند و اجازه خودســری مالی را از حکومت سلب کردند. این رمز توسعه فناورانه است و منطق آن این است چون دولت امتیاز انحصاری اعمال خشونت بر اســاس قانون را دارد، در زمان ناهنجار شدن رفتارها، اولین اتفاقی که رخ می‌دهد این است که احساس ناامنی فراگیر درباره حقوق مالکیت ایجاد می‌کند. یعنی دولت هر وقت بی‌ضابطه خرج کرد و پول کم آورد از آن امتیاز انحصاری اســتفاده می‌کند و چنگ به صورت مردم می‌اندازد. اینها نکته‌های مهمی هستند به ویژه وقتی که ما از خود می‌پرسیم که چرا علی‌رغم صدها میلیارد دلار هزینه، توسعه فناورانه در ایران عقیم است و فقط به کارهای نمایشی رو آورده‌ایم؟ حکومت باید به این بلوغ برسد که برای بقای خود تن به اصلاح مالی شفاف دهد. هر داعیه‌ای درباره اصلاح مالی که یک برنامه مدون شفافســازی در مــورد رفتارهای مالی حکومت نداشته باشد، جعلی و دروغین است و نشان می‌دهد به نام اصلاح قرار اســت افســادی صورت بگیرد. در دو دهه گذشته حداقل ۷ بار دولت‌ها ادعا کردند که می‌خواهیم بودجه را اصلاح کنیم و هر بار معنی این اصلاح کســب مجوز برای شوک‌درمانی بود. این استاد دانشگاه در ادامه خاطرنشان کرد: تجربه توسعه چین نشــان می‌دهد که سیاست‌های تورم‌زا مهم‌ترین عامل سقوط حکومت چین و پیروزی مائو بوده است و مهم‌ترین مشــروعیت و محبوبیت مائو این بود که در هر استانی تسخیر می‌شد، سیاست‌های عمیق کنترل تورم بر محور ایجاد امنیت حقوق مالکیت و تشویق تولید در دستور کار قرار می‌گرفت. مومنی با بیان اینکه ملاک تشخیص فسادزا بودن یا اصلاح‌گر بودن یک سیاست، چگونگی نسبت آن با بنیه تولید فناورانه کشور است، گفت: پس اگر شما به سراغ شوک‌درمانی و فساد و نابرابری رفتی و ورشکستگی حکومت را رقم زدی، نمی‌شــود نام چنین اقداماتــی را اصلاح نظام بودجه‌ریــزی بگــذاری! می‌خواهند شــوک درمانی کنند می‌گویند اصلاح قیمت ارز، اصلاح قیمت انرژی و... در حالی که این فسادزاترین کاری است که می‌شود کرد. وی افزود: شمامنت بر سر مردم می‌گذارید و می‌گویید قیمت تمام‌شده حامل‌هــای انــرژی چندین برابــر قیمتی اســت که برای مصرف‌کننده در نظر گرفته شده و نام این مابه‌التفاوت را یارانه پنهان گذاشته‌اید. این یک فریب بزرگ است چون مساله بنیه تولیدی، تنگناها و نارســایی‌های بزرگی که در تولید انرژی وجود دارد را حذف می‌کنید و با فرض اینکه قیمت‌های تمام شده انرژی توسط عرضه‌کنندگان انحصاری قیمتی بهینه است، بر سر مردم منت می‌گذارید. در حالی که گزارش‌های وزارت نیرو می‌گوید روزانه معادل بیش از یک میلیون بشکه نفت در حال هدر رفتن است. این مساله کاستی‌های مربوط به نظام تولید حامل‌های انرژی را کانون اصلی بحران می‌داند اما اینها می‌گویند می‌شود چوب این بی‌کفایتی‌ها را بر سر مردم کوبید و منت هم بر سر آنها گذاشت. یعنی به جای کمک برای رفع مشکل در کانون اصلی خود، مردم و تولیدکنندگان را آماج هم‌زمان تهمت قرار می‌دهند. یکی از تجربه‌های چین این بود که آنها دو سیاست را مدنظر قرار دادند که یکی اجتناب از شوک‌درمانی و دیگری اهتمام به ارتقای تولید ملی. در همه جای دنیا رمز موفقیت به همین فرمول دومحوری می‌رسد. این استاد دانشگاه در انتقاد از آنچه که توسط وی ابتذال بازار می‌نامد، گفت: اولین کســی که متوجه شد بی‌ثبات کردن اقتصاد کلان پیوند تمام عیاری با ناامنی حقوق مالکیت دارد جرمی بنتام است که پدر معنوی بازارگراها محسوب می‌شود آن وقت در ایران می‌بینیم این بازارگراها هستند که به دنبال شوک‌درمانی و ناامن‌سازی هستند و در این ماجرا هم معیشت مردم را به خطر می‌اندازند و هم تولیدکننده‌ها به ورشکستگی می‌اندازند در عین حال نام آن را اصلاح می‌گذارند. چرا در تمام دنیا وقتی می‌گویند سپردن امور به بازار به معنای شفافیت و کارآمدی است اما در ایران تا می‌گویند یک مساله‌ای را به بازار بسپاریم تن و بدن مردم می‌لرزد؟ دلیل این مساله این است که استفاده از بازار، اسم رمز تعرض به جان و مال مردم است. الان هم به نظر من شاید صمیمانه‌ترین و صادقانه‌ترین هدیه‌ای که می‌توان به دولت و مجلس فعلی داد این است که بگوییم بــازی اینهــا را نخورند و در دام شــوک درمانــی نیفتند. ما سپاســگزاری می‌کنیم از مجلس که زیر بار طرح حذف ارز ترجیحی نرفتند اما هشدار می‌دهیم آن مطالبه ممکن است دوباره از کانال بودجه برگردد. لذا به مرکز پژوهش‌های مجلس نیز می‌گوییم در انتشار گزارش‌های خود مسوولانه‌تر برخورد کنند و اجازه ندهند سخنان بی‌پایه با رنگ و لعاب جدید به مسوولان کشور تحمیل شود. مومنی با بیان اینکه ما نیازمند مرور جدی تجربه‌های تاریخی خود هستیم، خاطرنشان کرد: هر وقت در یک صد سال اخیر حکومت‌ها هر گونه اصلاح را از خودشــان شروع کرده‌اند کشور موفق شده اســت اما از دوره تعدیل ساختاری یعنی از سال ۱۳۶۹ به بعد، برنامه تعدیل ســاختاری به منظور کنترل تقاضای مردم اجرا شد یعنی بیشــترین ریاضت‌ها به مردم تحمیل کردند و بزرگ‌ترین ولنگاری‌ها را خود مرتکب شدند و آن مساله مهم این است که در فصل بودجه این خطر احســاس می‌شود که الفاظ کلی تعریف نشده دوباره به ابزاری برای فریب‌کاری تبدیل شود. مثلا می‌گویند بیاییم بودجه را از ریخت و پاش نجات دهیم بعد با استفاده از همین کار حقوق قانونی مزدبگیران را محدود می‌کنند و به هیچ‌کــدام از هزینه‌های غیرضروری تعرضی نمی‌کنند. لذا اگر شما از دریچه مراجعه به تاریخ حرکت کنید و سی سال گذشته را زیر ذره‌بین قرار دهید پارادوکس‌های متعددی استخراج می‌کنید. یکی از این پارادوکس‌ها به این صورت است که تعهدات حکومت در قانون اساسی مشروطه خیلی کمتر از تعهدات قانون اساسی جمهوری بود اما با وجود جنگ تحمیلی، اندازه مداخله‌های دولت در اقتصاد ایران از ۶۳ درصد به ۴۰ درصد رسیده بود و این در شرایطی بود که میزان اهتمــام حکومت بــه امــور تغذیه، مســکن، آمــوزش و زیرساخت‌های فیزیکی جهش پیدا کرده بود. چگونه چنین اتفاقی رخ می‌دهد؟ چون برخورد عالمانه با ریخت و پاش‌ها صورت گرفته بود. این اســتاد دانشــگاه افــزود: یکی دیگر از پارادوکس‌های تکان‌دهنده این است که در دوره بعد جنگ یکی از افراطی‌ترین امواج خصوصی‌سازی در دستور کار قرار گرفت اما تصدی‌گری حکومت نسبت به دوره جنگ بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته بود. با این حال نام دولت جنگ را دولت سوسیالیستی نامیده‌اند و دوره بعدی که میزان مداخله دولت در اقتصاد را افزایش داده است بازارگرا نامیده می‌شوند. تمام این موارد به رمزگشایی نیاز دارد. دولت در ده سال اول انقلاب آماج دروغ و تهمت قرار می‌گیرد چون جرمش این بوده که توسعه‌گرا بود و مردم را ســرور خود می‌دانست. در ۳۰ سال گذشته در هر دوره‌ای که شدت واگذاری‌ها بیشتر بوده، شدت ابعاد تصدی‌گرای دولت افزایش یافته است. اینجا است که می‌گوییم اینها حتی آبروی بازارگرایی را برده‌اند چون هیچ ترفندی به اندازه شوک‌درمانی در گسترش و تعمیق مناسبات رانتی در ایران نقش نداشته است. ما در گزارش سازمان برنامه و بانک مرکزی می‌بینیم که از این تعبیر استفاده شده که ما می‌دانستیم افزایش قیمت ارز چگونه هزینه‌های تولید را بالا می‌برند و مصرف‌کنندگان را دچار سختی معیشت می‌کند سپس همان‌ها که این گزارش‌ها را امضا کرده‌اند در نشست‌ها سخنانی مطرح می‌کنند که بر خلاف گزارش‌هایشان بوده است. مومنی در پایان سخنان خود گفت: این روزها برخی اظهارات عجیب و غیرمتعارف از کسانی شنیده می‌شود که تا وقتی که روی آن صندلی شگفت‌انگیز نشسته بودند سخنان دیگر می‌گفتند اما امروز با افتخار می‌گویند اموال دولت را به صورت پرفشار می‌فروشیم. چه کسی بود که در سال ۹۷ گفت آژیر خطر به انتهار رسیدن ظرفیت حکومت در افزایش بدهی‌ها به صدا آمده است؟ اگر آژیر به صدا در آمده بود پس چرا افتخار می‌کنید که بدهی‌ها از طریق فروش اوراق را بیشتر می‌کنید؟ به‌طور مکرر و مفصل چه در دولت قبلی و چه در دولت گفته‌ایم که انتشار اوراق برای جلوگیری از انتشار پول پر قدرت یک دروغ است. لذا تک تک این تمهیدات در نهایت به انتشار پول پر قدرت می‌انجامد.

خبر

پاکستان: توافق تجارت پایاپای با ایران حاصل شد

مقامات پاکستان از توافق این کشــور با ایران درباره تجارت پایاپای به منظور حل مشکل نبود کانال‌های بانکی خبر دادند. این توافــق را صالح فاروقی، معاون وزیر بازرگانی پاکســتان در پاســخ به سوال سناتور فیدا محمد بیان کرد. این جلســه به ریاست سناتور زیشان خانزاده برگزار شد. صالح فاروقی در اظهارات خود تاکید کرد که به دلیــل نبود کانال‌های بانکی با ایران، برخی مشکلات در تجارت با تهران وجود دارد. مقامات پاکستان از توافق این کشــور با ایران درباره تجارت پایاپای به منظور حل مشکل نبود کانال‌های بانکی خبــر دادند. کمیته دایمــی بازرگانی مجلس سنای پاکستان روز پنجشــنبه از توافق اسلام‌آباد و تهران در مورد تجارت پایاپای مطلع شــده است. به نوشته تسنیم، این توافق را صالح فاروقی، معاون وزیر بازرگانی پاکستان در پاسخ به سوال سناتور فیدا محمد بیان کرد. این جلسه به ریاست سناتور زیشان خانزاده برگزار شــد. صالح فاروقی در اظهــارات خود تاکید کرد که به دلیل نبود کانال‌های بانکی با ایران، برخی مشــکلات در تجارت با تهران وجود دارد. وی گفت: موضوع تجارت پایاپای با ایران حل شــده است. وی در ادامه گفت که اجرای توافق تجارت پایاپای با ایران تا یک ماه دیگر آغاز خواهد شد. معاون وزیر بازرگانی پاکستان به کمیته سنا تاکید کرد که قرار گرفتن نام این کشور در لیست خاکستری FATF هیچ تاثیری بر صادرات پاکستان ندارد. رازک داوود، مشاور بازرگانی نخست‌وزیر پاکستان، نیز در این نشست توضیحاتی را درباره طرح GSP+ به کمیته مجلس سنا ارایه کرد. وی خاطرنشان کرد که صادرات پاکستان به اروپا عمدتا به دلیل دسترسی به تجارت ترجیحی به ۹ میلیارد دلار رسیده است. وی گفت: اتحادیه اروپا خواستار گسترش دامنه صادرات به بازارهای اروپایی شــده است، اما به دلیل ضعف صادرکنندگان ما، صادرات به این منطقه آن طور که باید رشد نداشته است.

ادامه از صفحه اول

آب و توسعه نامتوازن اقتصادی

شرایط کشور و بحران خشکسالی هماهنگ کنیم، یک دهه آینده باید با بحران‌های فزاینده اقتصادی، امنیتی، اقلیمی و... مواجه شویم. طبیعت همواره بر رفتارهای پر خطر انسان چیره خواهد شد و خود را اصلاح می‌کند. شما به آمارهای سیلی که طی سال‌های اخیر در استان‌های مورد اشــاره به راه افتاده، توجه کنید، همگی برآمده از یک چنین اشتباهاتی است. در شهر اصفهان طی ۲ سال گذشته، سرانه فضای سبز بالای ۱۵۰ هکتار توسعه یافته است. این آمارهایی است که شــهرداری اصفهان ارایه کرده است. شهرداری با چه آبی این توسعه فضای سبز را ایجاد کرده است؟ با همین آبی که از حقابه‌های کارون برداشت شده، این توسعه ظاهری و غیرمتوازن صورت گرفته است. بخشی از این آب صرف کشاورزی‌های غیر اصولی می‌شــود. بخش دیگری صرف فضای سبز در این شهر می‌شود و ســایر آب‌های باقی مانده هم راهی کارخانجات فولاد و... می‌شــود. چه خوب است که هم مردم و هم مســوولان به جای رویکردهای منطقه‌ای، ملی فکر کنند و به تمدن ایرانــی در فلات ایران توجه کنند. بر اساس گزارش سند چشــم‌انداز اقلیم ایران تا سال ۲۱۰۰ که ۵ سال پیش سازمان هواشناسی کشور برای ارایه به هیات بین دولتی تغییر اقلیم سازمان ملل منتشر کرد، آمده که امروز جهان در بطن بحران تغییر اقلیمی قرار گرفته است. تغییراتی که در یک کشور باعث بارش‌های شدید و سیل‌های افسارگسیخته و در کشور دیگری مانند ایران باعث خشکســالی‌های طولانی و ســیلاب‌های گاه به گاه می‌شــود. یکی از نکات جالب این گزارش آن اســت که پیشنهاد سازگاری با شرایط جدید و افزایش دما در خاورمیانه را مطرح می‌کند. یکی از راه‌های سازگاری، رفتن به سمت توسعه انرژی‌های پاک به جای سوخت‌های فسیلی و هسته‌ای و... است. در ایران تابش خورشیدی فوق‌العاده‌ای وجود دارد که از این ظرفیت می‌توان حجم انبوهی از انرژی‌های متنوع را ایجاد کرد. یعنی به جای نیروگاه آبی و فسیلی و... باید به سمت احداث نیروگاه خورشیدی، بادی، زمین گرمایی و... برویم. ایران باید حتی از زباله‌های خود نیز برای تولید انرژی‌های جدید و نیروگاه‌هــای تولید گاز متان بهره ببرد. در این گزارش قید شده، حتی ممکن است طی دو دهه آینده، رژیم غذایی نیز در جهان تغییر کند. خاطرم هست، زمانی که فعالان محیط زیست کشور، ۲۲ سال قبل مقابل ساختمان سازمان محیط زیست دست به تجمع زدنــد و برای حفاظت از دریاچــه ارومیه تلاش کردند، هیچ کس تصور نمی‌کرد، دریاچه ارومیه که آن روزها در بهترین شرایط خود قرار داشت و پر آب بود در کوتاه‌ترین زمان ممکن به وضعیتی دچار شود که کاملا خشک شود. معنای این داده‌های اطلاعاتی آن است که تغییر و تحولات مرتبط با اقلیم بسیار سریع رخ می‌دهد. ممکن است، ایرانیان طی دو دهه آینده با روند موجود حتی در تامین برنج نیز با مشکل مواجه شوند. معتقدم هر توسعه نامتوازنی در حوزه صنعت، کشاورزی، جمعیتی و... باعث خواهد شد تا تبعات امنیتی، آسیب‌های اجتماعی، مشــکلات اقتصــادی و... بروز کند. ضمــن اینکه باید توجه داشت تحلیل‌ها حاکی از آن است که جنگ‌های منطقه‌ای و جهانی آینده بر سر آب خواهد بود. همه این موارد، ریشه‌اش در توسعه نامتوازن اقتصادی و صنعتی و کشاورزی و... است. اما مسوولان کشور به جای برخورد اصولــی با موضوع به فکر این هســتند که تصمیماتی مقطعی بگیرند تا صــدای اعتراضات مردم برای مدتی خاموش شود. اما واقع آن است که این صداهای فروخورده در ناخودآگاه جمعی جامعــه باقی خواهد ماند و روزی در قالب ناهنجاری‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، امنیتی و... به سطح خواهند رسید. باید برنامه‌ریزی شود تا کشت‌های متناسب با اقلیم در همه شهرها و استان‌ها مورد توجه قرار بگیرد. توسعه صنعتی کشور نیز باید با مورد توجه قرار گرفتن، ویژگی‌های اقلیمی استان‌ها مورد توجه قرار بگیرد. در غیر این صورت طی سال‌های آینده شرایط به مراتب بحرانی‌تر از امروز خواهد شد.

یادداشت

چالش انتشار لیست بدهکاران و الزامات محرمانگی

احمد عزیزی
کارشناس نظام بانکی

افشای اطلاعات مشتریان، طبق قوانین موجود، خلاف قانون است که البته تنها شامل حال ایران نمی‌شود ودر دیگر کشورها هم چنین روش‌هایی مجاز نیست. درباره درخواست وزیر اقتصاد مبنی بر قرار گرفتن لیست بدهکاران بانکی بر سایت‌های بانک‌های کشور باید گفت که یکی از مشکلاتی که در بانکداری در چنین اقداماتی وجود دارد، الزامات محرمانگی اطلاعات مشتریان است، ضمن اینکه اعداد اعلام شده از سوی بانک‌ها مورد قبول مشتریان نیست. معمولاً درگیر کردن افکار عمومی باعث پیچیده‌تر شدن فرآیند وصول مطالبات می‌شود و احیاناً مشکلات قانونی و قضایی برای بانک‌ها ایجاد خواهد کرد که به احتمال قوی مستلزم رأی قضایی است. به علاوه اینکه مسائل دفاتر بانک ادعای بانک است و براساس قراردادها یکسری شرایط، مقررات و روش‌هایی برای محاسبات وجود دارد که بعضا مورد قبول مشتریان قرار نمی‌گیرد. مشتریان حق دارند که این اعداد را با بانک‌ها مورد بحث گذارند، علاوه بر چالش صحت ارقام این امکان هم وجود دارد که چنین اقدامی باعث سوءاستفاده رقبای مشتری و سایر بستانکاران آنان شود و به تسریع اعسار سوق یابد یا به کج‌منشی و عدم تقارن اطلاعاتی دامن زند. موارد مورد اشاره مشکلاتی ایجاد می‌کند، به این معنا که مبانی قراردادی و محرمانگی مخالف استانداردهای بانکداری حرفه‌ای است. ضمن اینکه روش‌های وصول مطالبات هم ایجاب نمی‌کند که بانک‌ها به چنین ابزاری متوسل شوند. اصل رعایت نظم عمومی هم استفاده از چنین روش‌هایی را مگر با حکم قضایی و قانونی، تجویز نمی‌کند. اصلاحات زیادی باید انجام شود از شیوه اعطای تسهیلات در اصول، روش‌های نظارتی در قوانین و مقرراتی بر نظام بانکی گرفته تا اصلاح قوانین ورشکستگی، توقف تکالیفی که به بانک‌ها می‌شود، تعیین مسوول مطالبات و معوقات بانکی باید مورد توجه قرار گیرد. امکان اینکه روش‌هایی اینچنین زخم و صدمه جدیدی بر پیکر نظام بانکی رنجور بزند بیشتر است و از طریق روش‌های غیرحرفه‌ای منطقاً نتیجه مطلوبی عاید و واصل نمی‌شود. مقرراتی از این دست، هرچند بدون اینکه نیت بدی در پس پشت آن باشد، می‌تواند به تخریب بیش از پیش فضای کسب و کار بینجامد. افشای اطلاعات مشتریان، طبق قوانین موجود، خلاف قانون است، البته تنها شامل حال ایران نمی‌شود، در دیگر کشورها هم چنین روش‌هایی مجاز نیست و همین نکته می‌تواند بانک‌های ما را از استانداردهای بین‌المللی دورتر و مشتریانشان را به خارج از کشور فراری دهد.

خبر

سقف تراکنش در سامانه «پل»

داوود محمد بیگی مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی گفت: سامانه پل خدمتی جدید در حوزه تراکنش‌های ریز مقدار است و بانک‌هایی که به این اکوسیستم پیوسته‌اند، از طریق سه کانال می‌توانند این خدمت را ارایه کنند. به تازگی معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی از رونمایی از سامانه پل با هدف سهولت در استفاده از خدمات نقل و انتقال وجوه در آذرماه سال جاری خبر داده و عنوان کرده است که از سال گذشته برای عملیاتی‌سازی این سرویس با بانک‌ها هماهنگی‌های وسیعی آغاز شده است و در حال حاضر بانک‌های ملی، ملت، آینده، صادرات، کشاورزی، پارسیان، سامان، دی، توسعه تعاون، پاسارگاد و خاورمیانه از مرحله آزمون‌های نهایی عبور کرده‌اند و بنابر پیش‌بینی مدیران این پروژه، شاهد عملیاتی شدن سامانه پل در ماه آتی خواهیم بود. در این باره، داوود محمدبیگی مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی در گفت‌وگو با خبرنگار ایبِنا در خصوص جزییات سامانه پل با اشاره به اینکه این سامانه یکی از سیستم‌هایی است که مبتنی بر حساب کار می‌کند، اظهار داشت: این خدمت جدید، از منظر کارکردی و همچنین از منظر مشتری، خیلی شبیه به انتقال وجه کارت به کارت است. منتهی مبدا و مقصد تراکنش‌ها در این سامانه، حساب به جای شماره کارت است. وی با اشاره به اینکه به نظر می‌رسد مشتری روی این موضوع حساسیتی نداشته باشد، به ابعاد مثبت این سامانه پرداخت و گفت: سیستم جدید برای انتقال وجه، مشکلات کارت به کارت را ندارد زیرا شماره حساب محدودیت‌های شماره کارت را ندارد. (در حقیقت شماره کارت جزو اقلام اطلاعاتی حساس است ولی شماره حساب را برای نقل و انتقال وجه به راحتی می‌توان در اختیار یکدیگر قرار داد). مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی ادامه داد: از منظر کارمزدی هم تلاش شده رقم کارمزد نسبت به سازوکار کارت به کارت، بسیار کمتر (نصف رقم کارمزد تراکنش کارت به کارت) باشد تا مشتری برای استفاده از این سامانه ترغیب شود. وی افزود: از بُعد بانک‌ها هم با توجه به اینکه تسویه این تراکنش‌ها به صورت روزانه انجام خواهد شد، برای بانک‌ها نیز این سامانه و خدمت، مقرون به صرفه است. چون با توجه به بدهکار و بستانکار، منابع بین بانکی در همان روز تراکنش جابه‌جا می‌شود. محمدبیگی ادامه داد: از سوی دیگر باید توجه داشت که انتقال وجه از طریق این خدمت بانکی، به صورت کاملا آنی است. یعنی هر زمانی که شما تراکنش را از طریق سامانه پل انجام دهید، همان لحظه پول به حساب دریافت‌کننده وجه منتقل می‌شود. همچنین نسبت به تراکنش کارت به کارت، یک سری امکانات در خصوص پیگیری و رهگیری تراکنش دارد. یعنی اینکه ارایه‌دهنده خدمت، به لحظه می‌تواند متوجه شود که آیا پول به حساب منتقل شد یا خیر.

رشد ۵۸،۵ درصدی تسهیلات بانکی در ۷ ماه اول ۱۴۰۰

۳۰ درصد تسهیلات بانک‌ها برای توسعه هدف‌گیری شده است

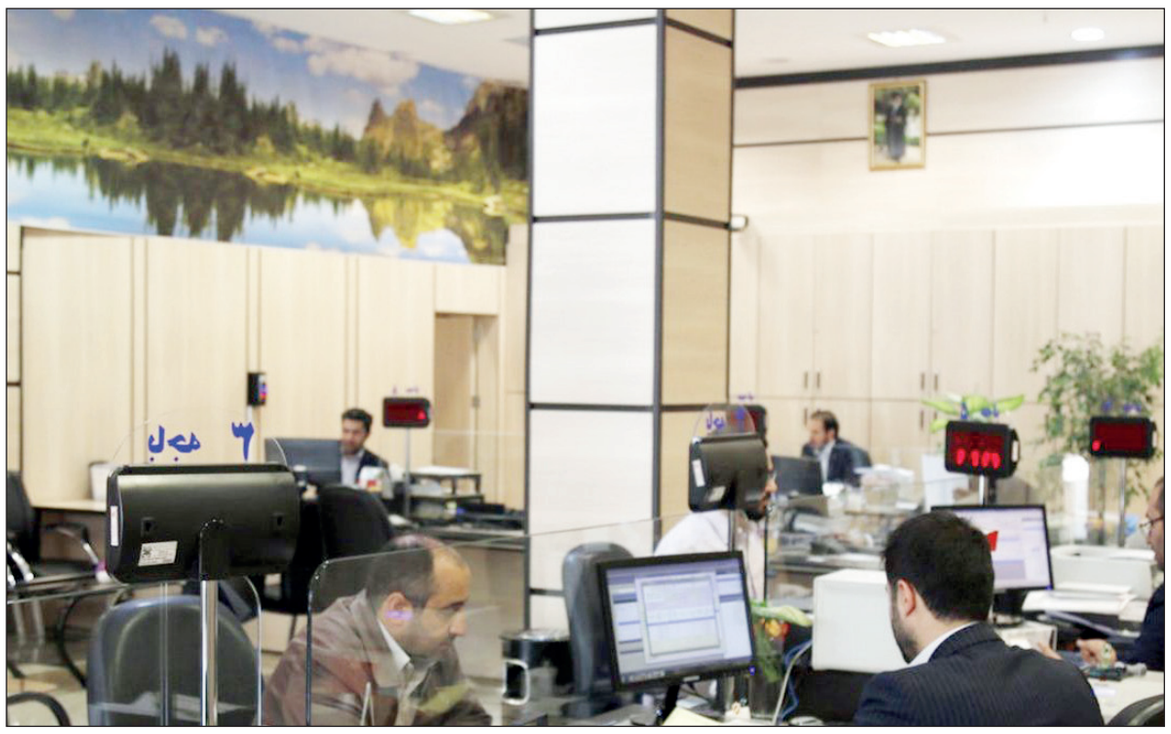

گروه بانک و بیمه |
تسهیلات پرداختی بانک‌ها طی هفت ماهه ابتدای امسال به بخش‌های اقتصادی مبلغ ۱۴۸۲۸ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل مبلغ ۵۴۷۴ هزار میلیارد ریال (معادل ۵۸.۵ درصد) افزایش داشته است.
بانک مرکزی اعلام کرد: سهم تسهیلات پرداختی در قالب سرمایه در گردش در کلیه بخش‌های اقتصادی طی هفت ماهه ابتدای سال جاری مبلغ ۹۹۱۷ هزار میلیارد ریال معادل ۶۶.۹ درصد کل تسهیلات پرداختی است. سهم سرمایه در گردش از کل تسهیلات حدود ۶۷ درصد بوده که نشان می‌دهد عمده نیاز شرکت‌ها و واحدهای اقتصادی تامین نیاز روزانه به نقدینگی است و به خاطر تورم، رشد نرخ ارز و افزایش هزینه‌ها، درخواست بیشتری برای وام گرفتن داشته‌اند. اما در بخش ایجاد واحدهای جدید تنها ۱۱،۱ درصد تسهیلات به این بخش و ساخت واحدهای جدید اختصاص یافته است. همچنین ۸،۴ درصد تسهیلات برای توسعه فازها و واحدهای اقتصادی دریافت شده است. تعمیرات نیز سهم ۲،۱ درصدی داشته است. خرید کالای شخصی که به تقاضا کمک می‌کند و از صنعت و تولید حمایت می‌کند حدود ۶،۴ درصد کل تسهیلات بوده است. از سوی دیگر سهم خرید مسکن بسیار اندک بوده و حدود ۱،۳ درصد تسهیلات است که نشان‌دهنده عمق وادامه رکود در بخش مسکن و خرید و فروش مسکن است. براین اساس حدود ۱۹،۵ درصد تسهیلات را ایجاد و توسعه به خود اختصاص داده است بخش تعمیرات و خرید کالای شخصی و مسکن نیز روی هم نزدیک به ۱۰ درصد بوده است و می‌توان جمع‌بندی کرد که خرید و رشد تقاضا و ایجاد و توسعه تنها ۳۰ درصد تسهیلات را به خود اختصاص داده است که می‌تواند به رونق واحدهای اقتصادی کمک کند. در بخش‌های اقتصادی نیز خدمات با ۶۴۱ هزار میلیارد تومان، صنعت و معدن با ۴۳۹ همت، بازرگانی با ۲۲۳ همت، کشاورزی با ۱۰۳ همت، مسکن و ساختمان با ۷۵ همت به ترتیب بیشترین تا کمترین سهم از تسهیلات را داشته‌اند. مسکن و ساختمان همچنان در رکود هستند و کمترین سهم از تسهیلات را داشته‌اند. بخش خدمات بالاترین سهم را داشته و پس از آن صنعت و معدن قرار دارد. در بخش صنعت و معدن نیز حدود ۷۹ درصد تسهیلات برای سرمایه در گردش بوده و سهم ایجاد و توسعه و خرید کم بوده است. سهم تسهیلات پرداختی بابت تأمین سرمایه در گردش بخش صنعت و معدن در هفت ماهه ابتدای سال جاری معادل ۳۴۷۶ هزار میلیارد ریال بوده است که حاکی از تخصیص ۳۵.۱ درصد از منابع تخصیص یافته به سرمایه در گردش کلیه بخش‌های اقتصادی (مبلغ ۹۹۱۷ هزار میلیارد ریال) است. ملاحظه می‌شود از ۴۳۹۷ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداختی در بخش صنعت و معدن معادل ۷۹.۱ درصد آن (مبلغ ۳۴۷۶ هزار میلیارد ریال) در تأمین سرمایه در گردش پرداخت شده است که بیانگر توجه و اولویت‌دهی به تأمین منابع برای این بخش توسط بانک‌ها در سال جاری است.

بانک‌ها چقدر به اقتصاد وام دادند؟

شایان ذکر است که همچنان باید در تداوم مسیر جاری، ملاحظات مربوط به کنترل تورم را نیز در نظر گرفت و همواره مراقب قدرت گرفتن پتانسیل تورمی ناشی از فشار تقاضای کل در اقتصاد نیز بود. بر این اساس، ضروری است به افزایش توان مالی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه و بهبود کفایت سرمایه بانک‌ها، کاهش تسهیلات غیرجاری و بازگرداندن آنها به مسیر صحیح اعتباردهی بانک‌ها، افزایش بهره‌وری بانک‌ها در تامین سرمایه در گردش تولیدی، پرهیز از فشارهای مضاعف بر دارایی بانک‌ها و ترغیب بنگاه‌های تولیدی به سمت بازار سرمایه به عنوان یک ابزار مهم در تامین مالی طرح‌های اقتصادی (ایجادی) توجه ویژه‌ای کرد.

پورابراهیمی: احتمالا روند سابق در مورد ارز ترجیحی تا پایان سال ادامه می‌یابد

آزاد شدن پول‌های بلوکه تاثیر مثبتی بر بازار ارز خواهد داشت

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |
روز یکشنبه ۲۹ آبان ۱۴۰۰ بار دیگر قیمت ارز افزایش یافت و دلار به کانال ۲۸ هزار تومان وارد شد و قیمت دلار ۲۸ هزار و ۴۴ تومان، قیمت یورو ۳۱ هزار و ۶۴۳ تومان، پوند انگلیس ۳۷ هزار و ۸۵۶ تومان و درهم امارات ۷ هزار و ۶۳۷ تومان اعلام شده است. با اعلام اونس جهانی طلا به ۱۸۴۶ دلار، قیمت طلا و سکه نیز افزایش یافت و سکه به ۱۲ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان رسید. هر دلار در صرافی‌های بانکی (شنبه، ۲۹ آبان‌ماه) با ۱۸۲ تومان افزایش قیمت در مقایسه با روز کاری گذشته (پنجشنبه، ۲۷ آبان‌ماه) به ۲۶ هزار و ۸۵۱ تومان رسید. قیمت فروش یورو در مقایسه با روز کاری گذشته با ۲۶۷ تومان کاهش، برابر با ۳۰ هزار و ۶۹۳ تومان بود. همچنین قیمت خرید هر دلار ۲۶ هزار و ۳۱۹ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۳۰ هزار و ۸۶ تومان اعلام شد. علاوه بر این، بهای خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۶ هزار و ۵۵۱ تومان و نرخ فروش آن ۲۶ هزار ۷۹۲ تومان بود. این در حالی است که نرخ خرید یورو در این بازار ۳۰ هزار و ۴۵ تومان و نرخ فروش آن نیز ۳۰ هزار و ۳۱۷ تومان اعلام شد. همچنین در سامانه نیما در معاملات روز شنبه، حواله یورو به قیمت ۲۶ هزار و ۷۲۳ تومان فروخته و حواله دلار به بهای ۲۳ هزار و ۶۱۵ تومان معامله شد.

قیمت سکه ۵۰ هزار تومان افزایش یافت

قیمت سکه (شنبه، ۲۹ آبان‌ماه) در بازار تهران با ۵۰ هزار تومان افزایش نسبت به روز کاری گذشته (پنجشنبه، ۲۷ آبان‌ماه) به رقم ۱۲ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان رسید. ارزش هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید با افزایش ۵۰ هزار تومانی قیمت نسبت به روز کاری گذشته به رقم ۱۲ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان رسید و سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم به قیمت ۱۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین نیم‌سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، ربع سکه سه میلیون و ۷۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۲۳۶ هزار تومان رسید. قیمت هر مثقال طلا نیز پنج میلیون و ۳۵۷ هزار تومان شد.

تداوم روند کاهشی قیمت سکه و دلار در آغاز هفته

نایب رییس اتحادیه طلا و جواهر گفت: ۲۹ آبان ۱۴۰۰ با توجه به کاهش نرخ اونس جهانی و ارز، شاهد کاهش قیمت سکه و طلا در بازار هستیم. محمد کشتی آرای با بیان اینکه اونس جهانی ۱۸۴۶ دلار قیمت گذاری شده افزود: هم‌اکنون قیمت سکه طرح جدید ۱۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، قیمت سکه طرح قدیم ۱۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان، نیم سکه ۶ میلیون و ۳۸۰ هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۶۸۰ هزار تومان و سکه گرمی ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. هر مثقال طلا ۵ میلیون و ۳۴۰ هزار تومان و هر گرم طلای ۱۸ عیار ۱ میلیون و ۲۳۳ هزار تومان فروخته می‌شود.

نرخ دلار و یورو در صرافی‌ها و بازار متشکل ارزی کاهش یافت

فعالان بازار ارز در اولین روز هفته، شاهد تداوم روند کاهشی بهای دلار و یورو در صرافی‌های بانکی و مجاز هستند. هر اسکناس دلار امریکا در صرافی‌های بانکی و مجاز سطح کشور به نرخ ۲۶۲۸۵ تومان از مردم خریداری می‌شود و در مقابل به قیمت ۲۶۸۱۶ تومان به متقاضی دریافت دلار فروخته می‌شود که نسبت به پایان هفته قبل، ۵۳ تومان ارزان‌تر شده است. همچنین نسبت به مدت مشابه هفته گذشته، بیش از هزار تومان کاهش یافته است. همچنین اونس جهانی طلا با ۱۹ دلار و ۵۷ سنت کاهش نسبت به روز کاری گذشته، یک هزار و ۸۴۶ دلار ارزش گذاری شد.

صعود جهانی دلار

ارزش دلار مقابل رقبا افزایش پیدا کرد. شاخص دلار که نرخ برابری آن در مقابل سبدی از ارزهای جهانی را اندازه می‌گیرد، در معاملات با ۰.۵۷ درصد افزایش نسبت به روز گذشته، در سطح ۹۶.۰۵ واحد بسته شد. شاخص دلار معمولا در برابر شش ارز مهم جهانی یا ۱۰ ارز برتر جهانی بیان می‌شود که در بردارنده تغییرات قیمتی دلار مقابل ارزهای یورو، پوند انگلیس، روپیه هند، دلار استرالیا، دلار کانادا، دلار سنگاپور، فرانک سوییس، رینگیت مالزی، ین ژاپن و یوان چین است. نرخ برابری هر فرانک سوییس نیز معادل ۱.۰۷۶ دلار اعلام شد.

آزاد شدن پول‌های بلوکه تاثیر مثبتی بر بازار ارز خواهد داشت

دکتر مرحبا عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: آزاد شدن پول‌های بلوکه بر بازار ارز تاثیر بسیار مثبتی بر جای خواهد گذارد زیرا سبب تقویت منابع ارزی کشور می‌شود. نماینده مردم آستارا درباره تاثیر اقتصادی ارزهای آزاد شده گفت: روی دادن چنین گشایش‌هایی طبیعتا بر بسیاری از شاخص‌های اقتصادی کشور از جمله باز شدن دست دولت و تقویت منابع ارزی تاثیر مثبتی خواهد گذاشت زیرا در هر صورت این مبالغ حقوق ملت ایران به حساب می‌آید و به ظلم در جاهای دیگر، دشمنان آنها را بلوکه کرده‌اند و اجازه نمی‌دهند که مردم از دارایی‌های خود بهره ببرند. هر میزان از این مبالغ که آزاد شود و به کشور برگردد و در اختیار اقتصاد قرار گیرد، مغتنم خواهد بود و از آن استقبال می‌شود. امیدوار هستیم که به تدریج سایر منابع هم آزاد شود و به دست مردم برسد و برای آنان مفید واقع شود. آزاد شدن پول‌های بلوکه بر بازار ارز تاثیر بسیار مثبتی بر جای خواهد گذارد زیرا سبب می‌شود، منابع ارزی کشور تقویت شود و مهم‌تر از آن اینکه دست دولت در مدیریت بازار ارز باز خواهد بود و این امر اثر قابل توجهی خواهد داشت. عضو کمیسیون اقتصادی در خانه ملت درباره کاهش قیمت ارز در نتیجه آزادشدن پول‌های بلوکه شده چنین توضیح داد: کاهش قیمت ارز در نتیجه آن محتمل است، البته نمی‌توان این موارد را مستقیم دخالت داد، ولی وقتی منابع ارزی بیشتر باشد، همانطور که در ابتدا مورد اشاره قرار گرفت، دست دولت هم برای بازار ارز و رقم زدن اتفاقات خوب باز‌تر از قبل خواهد بود. مرحبا در رابطه با کنترل نوسانات ارزی نیز تصریح کرد: زمانی که دولت در مدیریت بازار موفق عمل کند، به این معنا است که در خصوص سیاست‌های ارزی (پایین یا ثابت نگه‌داشتن ارز) موفق خواهد بود و این مساله مستقیما به سیاست‌های دولت برمی‌گردد. وقتی منابع دولت قوی‌تر باشد، اختیار عمل بیشتری هم خواهد داشت و سیاست‌ها را راحت‌تر به اجرا درخواهد آورد. وی درباره تاثیر مدیریت در همین زمینه ابراز کرد: مدیریت مساله بسیار مهمی به حساب می‌آید و چنانچه دولت این کار را به صورت صحیح انجام ندهد، همین منابع را هم از دست خواهد داد. تجربه سال‌های گذشته به اثبات رسانده که منابع بزرگ‌تر و قویتر از اینها را به دلیل عدم مدیریت صحیح از دست داده‌ایم. درباره مدیریت باید به صورت کاملا صحیح و با استفاده از تجربیات گذشته و عدم تکرار آنها برنامه‌ریزی انجام گیرد تا بتوان روش اقتصادی مشخص شده را پیش برد.

پورابراهیمی: احتمالا روند سابق در مورد ارز ترجیحی تا پایان سال ادامه می‌یابد

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت که پیش بینی می‌کند روند سابق در مورد ارز ترجیحی تا پایان سال ادامه پیدا خواهد کرد و هیچ تغییری رخ نخواهد داد. محمدرضا پورابراهیمی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به لایحه «تامین مطمئن کالای اساسی، نهاده‌های دامی، دارو و تجهیزات پزشکی و سیاست‌های جبرانی برای حمایت اقشار آسیب پذیر» که فوریت آن در مجلس به تصویب نرسید، گفت: وقتی فوریت لایحه در صحن مجلس رای نیاورد طبیعتا به صورت عادی اعلام وصول می‌شود و به کمیسیون تخصصی که کمیسیون برنامه و بودجه است ارجاع می‌شود. وی افزود: تمایل دولت این بود که این کار با تسریع زمانی انجام شود که بتواند سریع‌تر تصمیم‌گیری شود و به همین دلیل با فوریت این لایحه را ارایه داده بود که ظرف یک هفته نهایی و به دولت ابلاغ شود. اما عملا با عادی شدن لایحه زمان بیشتری می‌برد. یعنی حداقل یک ماهی طول می‌کشد که این لایحه در کمیسیون بررسی و تصویب شود و به صحن ارایه شود و بعد هم در نوبت بررسی در صحن قرار گیرد که عملا دو سه ماه به طول می‌انجامد در حالی که مصرف این موضوع برای همین دو سه ماه است. مگر اینکه کمیسیون خودش آن را در اولویت بررسی قرار دهد و در صحن هم با نظر نمایندگان در اولویت قرار گیرد. با این روش هم حداقل این فرآیند یک ماه طول می‌کشد. به نظر من تا این لایحه تبدیل به قانون شود و ابلاغ شود دیگر شاید خیلی به درد دولت نخورد که بخواهد برای سال ۱۴۰۰ تصمیمی بگیرد. لذا پیش بینی من این است که این لایحه اجرایی نمی‌شود. تاثیرات این لایحه با بحث‌هایی که دولت ارایه کرده بود قابل بررسی است. پیشنهاد دولت افزایش سقف یارانه ۸ میلیارد دلاری بود که در لایحه بودجه ۱۴۰۰ دیده شده بود و می‌خواست ۴،۳ میلیارد دلار بیشتر منابع داشته باشد که بتواند کالاهای اساسی مورد نیاز را بخرد و در ردیف‌های بودجه هم بتواند جابه‌جایی فراتر از مصوبات قانونی داشته باشد. اهم سرفصل‌های مورد نظر دولت در این لایحه دو چیز بود؛ یکی افزایش سقف ارزی و ریالی و جابه‌جایی در ردیف‌های بودجه. این دو مجوزی بود که دولت می‌خواست. من فکر می‌کنم یک مقدار در تبیین این موضوع اشکالاتی پیش آمد و برداشت‌های متفاوتی شد. برداشتی که شد این بود که دولت می‌خواهد ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف کند. دولت اعلام کرده بود که اگر بخواهم تا پایان سال همین مسیر را ادامه بدهم نیازمند منابع بیشتر هستم. دلیل دولت هم این بود که به‌طور متوسط قیمت جهانی کالاهای اساسی ۵۰ درصد و بیش از ۵۰ درصد از زمان تصویب بودجه ۱۴۰۰ افزایش پیدا کرده و بنابراین برای خرید همان مقدار کالاهای اساسی باید منابع بیشتری اختصاص یابد. نکته دوم این بود که در سال‌های گذشته برخی از این اقلام و کالاهای اساسی در کشور تولید می‌شد و نیازی به ارز برای واردات آن نبود. مثل گندم که تولیدش در سال جاری کاهش پیدا کرد و حجم قابل توجهی از میزان مورد نیاز کشور وارد شد و طبیعتا برای خرید گندم از خارج از کشور به عوض تولید داخل باید ارز اختصاص یابد. این مجموعه باعث شد دولت بخواهد سقف منابع افزایش یابد. برداشت این بود که دولت می‌خواهد ارز ترجیحی را حذف کند و قیمت کالاها را آزاد کند و آن را از طریق روش‌هایی جبران کند. اولین اقدام دولت از نگاه ما این بود که سقف افزایش یابد، صرف‌نظر از اینکه همین روش موجود را ادامه دهد یا اینکه روش جایگزین داشته باشد که روش جایگزین، اختیاراتی بود که در قانون بودجه ۱۴۰۰ در اختیار دولت بود یعنی از هر زمان که دولت می‌خواست تغییراتی در آن کالاها بدهد برایش امکان پذیر بود لذا مجوزی برای آن لازم نبود ولی در فضای عمومی و حتی فضای مجلس اینجور برداشت شد که دولت با این کار می‌خواهد قیمت پنج قلم کالا را آزاد کند و دو قلم گندم و دارو را نگهدارد ولی روش پرداخت را متفاوت کند. الان پیش بینی من این است که روند سابق تا پایان سال ادامه پیدا خواهد کرد و هیچ تغییری نخواهیم داشت. فقط دولت باید منابعی را در نظر بگیرد که مابه‌التفاوت ارز مورد نیاز را از طریق ریالی که در بودجه در اختیار دارد و همچنین جابه‌جایی در ردیف‌های بودجه را به صورت قانونی اعمال کند. این نماینده مجلس در مورد نحوه تصمیم‌گیری برای ارز ترجیحی در سال آینده نیز گفت: طبیعتا باید منتظر بمانیم ببینیم در لایحه دولت این موضوع به چه صورت ارایه می‌شود، معمولا در لایحه بودجه هم تغییرات ماخیلی زیاد نخواهد بود. دولت باید دخل و خرجش را بسنجد و لایحه بدهد. اگر براساس دخل و خرج دولت روش استمرار یا روش دیگری باشد در زمان خودش بررسی می‌شود.

نگاه

ادامه تورم با وجود کاهش استقراض

کامران ندری
کارشناس اقتصادی

افزایش نرخ سود در بازار بین بانکی بیانگر این است که تزریق پایه پولی به این بازار کم شده و علت افزایش این نرخ ناشی از کاهش عرضه است که می‌تواند نشان‌دهنده استقراض نکردن دولت از بانک مرکزی باشد، اما رشد نقدینگی بالاست و بانک‌ها در حال خلق پول بسیار زیادی هستند که نشان‌دهنده برداشت دولت به صورت غیرمستقیم از بانک‌ها است. درباره دستور رییس جمهور مبنی بر تداوم تامین مالی بدون استقراض از بانک مرکزی، باید گفت که با توجه به اینکه در سال جاری سقف برداشت دولت از تنخواه در دولت قبلی به پایان رسیده است، دولت فعلی قانونا نمی‌تواند به صورت مستقیم از بانک مرکزی استقراض کند اما همه دولت‌ها غیرمستقیم از منابع بانکی استفاده می‌کنند و ممکن است که دولت فعلی نیز در این مدت به‌طور غیرمستقیم از شبکه بانکی استقراض کرده باشد. متاسفانه در این مدت، وزارت اقتصاد به صورت شفاف اعلام نکرده که چگونه برای دولت تامین مالی کرده است. ممکن است دولت به صورت غیر مستقیم از بانک‌ها و شرکت‌های دولتی استقراض کرده باشد که این موضوع پس از ماه‌ها بر ترازنامه بانک‌ها و بانک مرکزی تاثیر می‌گذارد. یک روش غیرمستقیم استقراض از بانک مرکزی که در دولت قبلی بارها تکرار شد، دریافت ریال از بانک مرکزی در قبال منابع مسدودی است. دولت چه از بانک مرکزی استقراض کرده باشد چه نکرده باشد، نرخ تورم و نقدینگی همچنان بالاست و کاهشی نداشته است که مهم‌تر از استقراض کردن یا نکردن، کنترل تورم است اما متاسفانه فعلا تورم در اقتصاد ایران پابرجاست. مساله اصلی اقتصاد، کنترل تورم است و زمانی که دولت از بانک مرکزی استقراض نکند اما همچنان تورم بالا باشد، نشانگر این است که دولت در راستای تحقق اهداف اقتصاد کلان ناموفق بوده است. نشانه‌هایی از کاهش برداشت دولت از بانک مرکزی وجود دارد، افزایش نرخ سود در بازار بین بانکی بیانگر این است که تزریق پایه پولی به این بازار کم شده و علت افزایش این نرخ ناشی کاهش عرضه است که می‌تواند نشان‌دهنده استقراض نکردن دولت از بانک مرکزی باشد اما رشد نقدینگی بالاست و بانک‌ها در حال خلق پول بسیار زیادی هستند که نشان‌دهنده برداشت دولت به صورت غیرمستقیم از بانک‌ها است. استقراض غیرمستقیم از بانک‌ها اینگونه است که به‌طور مثال، دولت می‌خواهد از کشاورزان گندم بخرد و از شرکت بازرگانی می‌خواهد که این کار را انجام دهد و این شرکت نیز از بانک‌ها وام می‌گیرد و به بانک بدهکار می‌شود و بانک مورد نظر با این بدهی به بانک مرکزی فشار می‌آورد که با تاخیر منجر به بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و رشد پایه پولی می‌شود.

اخبار

هیلاری کلینتون؛ رمز ارزها و بی ثبات شدن کشورها

وزیر امور خارجه سابق امریکا گفت: ارزهای رمزنگاری شده این پتانسیل را دارند که در طول زمان کل کشورها را تضعیف و بی ثبات کنند. به گزارش راشا تودی، هیلاری کلینتون که روز جمعه در گردهمایی اقتصاد جدید بلومبرگ در سنگاپور سخنرانی کرد، خواستار تلاش مشترک دولت و ملت‌ها برای نظارت بر افزایش دارایی‌ها شد. او هشدار داد که احتمالاً ارزهای رمزنگاری شده می‌توانند ارزهای فیات موجود و دلار امریکا در نقش ارز ذخیره را تضعیف کنند. وی گفت: یکی دیگر از زمینه‌هایی که امیدوارم دولت‌ها و ملت‌ها توجه بیشتری به آن داشته باشند، افزایش ارزهای رمزنگاری شده است، زیرا آنچه برای استخراج واقعی سکه‌های جدید به منظور تجارت با آنها بسیار جالب و تا حدودی عجیب به نظر می‌رسد، پتانسیل تضعیف ارزها، تضعیف نقش دلار به عنوان ارز ذخیره، برای بی ثبات کردن کشورها است که شاید از کشورهای کوچک شروع شود، اما بسیار بزرگ‌تر خواهد شد. انتشار اظهارات کلینتون در بحبوحه اخبار الزام بحث برانگیز گزارش مالیات ارزهای رمزنگاری شده بود که بخشی از لایحه زیرساختی یک تریلیون دلاری به شمار می‌رود که توسط رییس جمهور ایالات متحده جو بایدن در روز دوشنبه امضا شد. بر اساس این لایحه، از سال ۲۰۲۳ کارگزاران باید نام، آدرس، شماره تلفن، سود سرمایه و زیان مشتریان را به خدمات درآمد داخلی اعلام کنند. نهادهایی که پرداخت‌های ارز رمزنگاری شده را به ارزش بیش از ۱۰ هزار دلار دریافت می‌کنند، باید هویت فرستنده را به دولت اعلام کنند.

پیش‌بینی جهش نرخ ارز وجود ندارد

مهدی طغیانی سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: سال جاری از جهت درآمد ارزی بسیار بهتر از گذشته است و به هیچ‌وجه پیش‌بینی جهش نرخ ارز در اقتصاد ایران وجود ندارد. مهدی طغیانی، سخنگوی کمیسیون اقتصادی در مجلس شورای اسلامی تحلیل خود را درباره آخرین آمار بانک مرکزی از تامین ارز مورد نیاز واردکنندگان که نشان‌دهنده افزایش ۷۰ درصدی است را چنین مطرح کرد: مساله تعیین کننده در کلیت بازار ارز و مبادلات ارزی کشور بحث حوالجات است. چنانچه درصدد برآییم نسبت بگیریم شاید بازار نقد کمتر از ۱۰ درصد باشد و ۹۰ درصد مبادلات ارزی ما به شکل حواله است که در آنجا بحث بازار واقعی به میان کشیده می‌شود. البته منظور این نیست که اخبار بی‌تاثیر است، ولی قطعا مساله موثرتر صف خرید و فروشی است که در حوالجات تشکیل می‌شود. بنابراین در بحث بازار ارز تعیین کننده‌تر از برخی اخبار واقعیت‌های بازار است.

بازار سهام

رشد حجم و ارزش معاملات در بورس کالا

در هفته منتهی به ۲۸ آبان ماه یک‌میلیون و ۹۵۳ هزار تن انواع کالا به ارزش ۱۶۳ هزار میلیارد ریال در بازار فیزیکی بورس کالای ایران مورد دادوستد قرار گرفت که نسبت به هفته ماقبل به ترتیب رشد ۴ و ۲۸ درصدی را در حجم و ارزش معاملات تجربه کرد. سیمان، فولاد و سنگ‌آهن به ترتیب بیشترین حجم معاملات در تالار صنعتی و معدنی را به خود اختصاص دادند و قیر، مواد پلیمری و وکیوم باتوم در تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی نیز برترین‌های این تالار بودند. طی هفته اخیر در تالار محصولات صنعتی و معدنی یک‌میلیون و ۵۶۶ هزار تن انواع کالا به ارزش بیش از ۱۰۱ هزار و ۸۳۰ میلیارد ریال معامله شد. در این تالار یک‌میلیون و ۳۵ تن سیمان، ۲۶۹ هزار و ۸۲۹ تن فولاد، ۱۱۰ هزار تن سنگ‌آهن، ۱۱ هزار و ۵۵۰ تن مس، ۹ هزار و ۳۷۵ تن آلومینیوم، ۷ هزار و ۳۰۰ تن آهن اسفنجی، ۶۴۰ تن روی، ۲۸۰ تن سولفور مولیبدن، ۱۵ تن کنسانتره فلزات گران‌بها و ۲۰ کیلوگرم شمش طلا مورد دادوستد قرار گرفت. شایان ذکر است در هفته معاملاتی مذکور در دو بخش داخلی و صادراتی تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی ۳۸۲ هزار تن انواع کالا به ارزش ۵۸ هزار و ۹۲۳ میلیارد ریال به فروش رسید. در این تالار ۱۶۰ هزار و ۲۲۹ تن قیر، ۷۸ هزار و ۶۸۶ تن مواد پلیمری، ۶۱ هزار تن وکیوم باتوم، ۴۲ هزار تن لوب کات، ۲۶ هزار و ۵۶۵ تن مواد شیمیایی، ۸ هزار و ۲۰۰ گوگرد، ۴ هزار و ۴۰۶ تن روغن پایه و ۶۸ تن عایق رطوبتی معامله شد. بر اساس این گزارش یک تن زعفران نیز در تالار کشاورزی بورس کالای ایران به فروش رسید. همچنین ۱۴ هزار و ۸۸۹ تن کالا هم در بازار فرعی بورس کالای ایران به فروش رسید.

نقدینگی سرگردان در بورس

علی طباطبایی، کارشناس و فعال بازار سرمایه با اشاره به سرگردان بودن نقدینگی موجود در بازار، گفت: تا وقتی که نقدینگی موجود در بازار، بدون داشتن روندی هدفمند و مشخص بین صنایع مختلف سرگردان باشد، بازار آن‌چنان که باید و شاید روندی صعودی نخواهد داشت. روند معاملات روز گذشته هم به‌خوبی گواه این معضل است؛ با توجه به حجم معاملات غیرقابل قبولی که در بازار امروز شاهد آن بودیم، تنها راه داشتن معاملات منطقی برای سهامداران، هدایت نقدینگی بازار به سمت صنایعی مشخص است. به عبارتی مشکل اساسی این است که شفاف‌سازی کاملی برای فعالین بازار وجود ندارد. طباطبایی، با اشاره بر معاملات هفته گذشته گفت: هفته گذشته خروج پول کامل از صندوق‌ها و بازار را داشتیم و به نظر می‌رسد با وجود چنین شرایطی در بازار، این پول دیگر به بورس برنگردد. بنابراین می‌توان گفت با پایداری بازار در چنین شرایطی، جریان کاهش ارزش و حجم معاملات شدت بیشتری خواهد گرفت. این کارشناس بازار سرمایه مروری بر اتفاقات و اخبار ضدونقیضی که اخیراً شاهد آن بودیم، کرد و گفت: ما چند دسته خبر در بازار داریم و سابقه بازار نیز به‌خوبی نشان می‌دهد که اخباری چون تدام تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی، قطعی برق و گاز برخی صنایع یا قیمت‌گذاری دستوری نمی‌تواند بر کلیت سهام موجود در بازار تأثیر بگذارد. به اعتقاد طباطبایی مهم‌ترین مساله‌ای که از چشم فعالین بازار جامانده و اتفاقا تأثیر مستقیمی هم بر بازار دارد، بحث نرخ بهره است. علی طباطبایی تشریح کرد: مساله نرخ بهره تأثیری مستقیم بر بازار دارد. نرخ بهره بین‌بانکی از خردادماه سال گذشته شروع به افزایش کرد و همچنان نیز در روند صعودی پایدار است. وقتی نرخ بهره بین‌بانکی افزایش می‌یابد، مستقیماً تأثیرات خود را بر کلیت بازار می‌گذارد اما اخباری چون قیمت‌گذاری دستوری و حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی که اخیراً هم شاهد آن بودیم، نمی‌تواند تأثیری کامل و دایم بر بازار بگذارد.

انعقاد ۱۷۶ هزار قرارداد آتی

در جریان معاملات هفته گذشته در بازار مشتقه بورس کالای ایران معامله گران تعداد ۱۷۶ هزار و ۶۰۶ قرارداد آتی را به ارزشی بالغ بر ۶۲۵۲ میلیارد و ۲۵۸ میلیون ریال منعقد کردند. داده کاوی آمارهای معاملاتی در هفته گذشته حاکی از آن است که ۱۶۳ هزار و ۲۱۷ قرارداد آتی زعفران نگین برای تحویل در دو سررسید آبان و دی‌ماه ۱۴۰۰ به ارزشی حدود ۵۴۷۷ میلیارد و ۷۲۹ میلیون ریال منعقد شد تا حجم و ارزش کل معاملات بازار قراردادهای آتی در ید قدرت نگین طلای سرخ قرار گیرد. در این هفته ۲۸۰۰ قرارداد آتی زعفران پوشال نیز در بازار در حالی منعقد شد که ارزش نزدیک به ۶۴.۸ میلیارد ریالی را برای سررسید آبان‌ماه در پی داشت. معامله گران با انعقاد ۵۷۳۷ قرارداد آتی صندوق طلا برای تحویل در آذر و بهمن‌ماه امسال ارزش بیش از ۵۷۲ میلیارد و ۴۳۳ میلیون ریالی را رقم زدند. با ثبت این آمار معاملاتی، صندوق طلا پس از زعفران نگین بالاترین حجم و ارزش معاملاتی را رقم زد؛ به‌طوری که این دارایی پایه سهم ۹ و ۳ درصدی از ارزش و حجم کل قراردادهای منعقده را از آن خود کرد. ثبت انعقاد ۴۶۱۹ قرارداد آتی نقره در دو سررسید آذر و بهمن‌ماه ۱۴۰۰ ارزشی نزدیک به ۱۱۰ میلیارد ریالی را در بازار رقم زد. بر این اساس حجم و ارزش معاملاتی مذکور به ترتیب ۳ و ۲ درصد از حجم و ارزش کل قراردادهای منعقده هفته گذشته را تشکیل داده است. بر اساس آمارهای موجود، ارزش انعقاد ۲۱۳ قرارداد آتی زیره سررسید آذرماه سال جاری به رقم ۲۳.۵ میلیارد ریال بالغ شد. در این هفته معامله گران ۲۰ قرارداد آتی پسته را نیز برای تحویل در آذرماه امسال منعقد کردند تا ارزش معاملات این دارایی پایه نیز به بیش از ۴ میلیارد ریال به ثبت برسد.

«تعادل» روند و آینده تالار شیشه‌ای را بررسی می‌کند

یک بام و دو هوای بورس

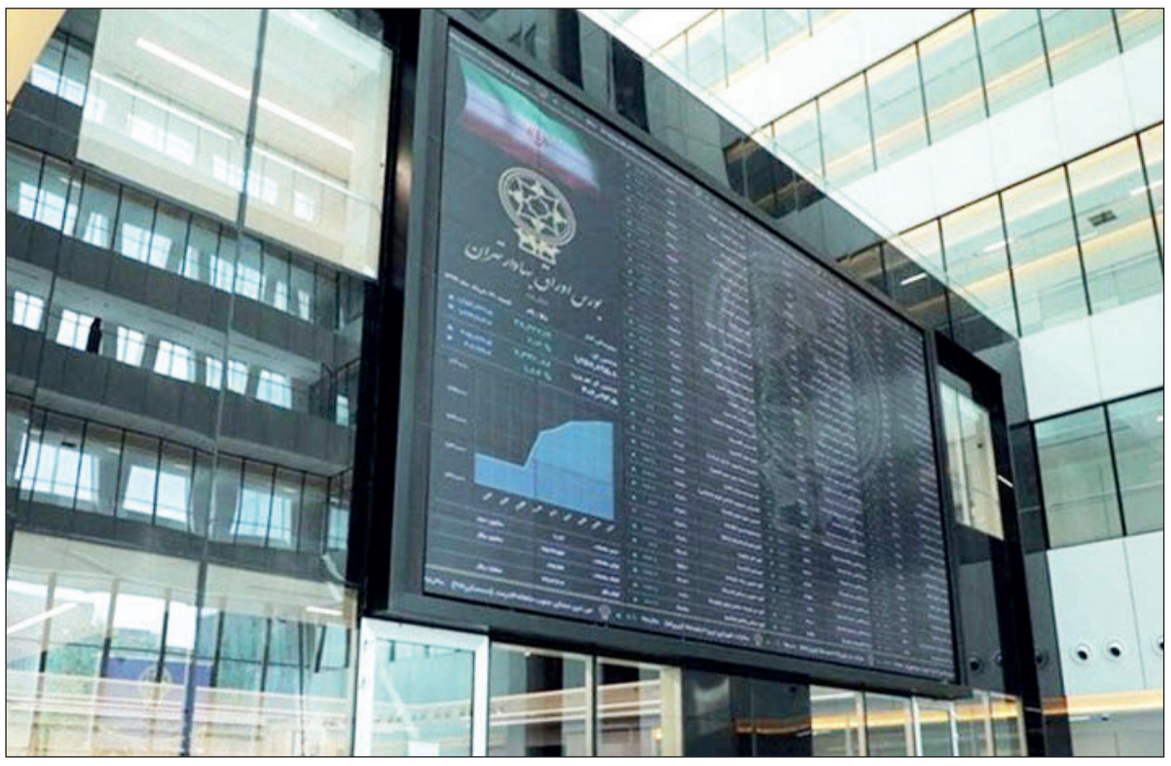

گروه بازار سرمایه |

بورس سومین ماه متوالی نزولی و اصلاحی را به پایان می‌رساند و خروج نقدینگی از سهام و صندوق‌های با درآمد ثابت به سمت‌وسوی بازارهای موازی تشدید شده واصلی‌ترین دلیل این خروج را سیاست‌های خلق‌الساعه دولت و عدم اعلام چشم‌انداز و برنامه‌های سیاسی و اقتصادی خود دانست.

این موضوع در حالی رخ می‌دهد که به علت آینده‌نگر بودن بازار سرمایه، پیش‌بینی‌ناپذیر اقتصاد و توان تحلیل متغیرها در بازه‌های زمانی متفاوت، برای سرمایه‌گذاران این بازار از درجه اهمیت بالایی برخوردار است. بر همین اساس گفته می‌شود مادامی که دولت سیاست‌های جامعی را در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی ارایه نکند، بازار سرمایه نمی‌تواند ریل اصلی خود را بازیابد و در مسیری منطقی قرار بگیرد. این در حالی است که طی سه ماه گذشته بازار سرمایه نتوانسته است تصویر روشنی از سیاست‌های دولت به دست آورد و از همین رو همچنان با موجی از ابهامات روبرو است. به عقیده بسیاری از کارشناسان مهم‌ترین راهکار بهبود وضعیت بازار شفافیت سیاست‌های دولت است. همچنین در حال حاضر نمی‌توان نزول بیشتر یا رشد آن‌چنانی را برای بورس متصور بود اما؛ به نظر می‌رسد که بورس تا پایان سال وضعیت مطلوبی به خود می‌گیرد.

در حال حاضر بازار روند اصلاحی را تجربه می‌کند. دولت هیچ رویکرد مشخصی برای آینده اقتصاد و بورس اعلام نکرده، حتی نمی‌توان آینده سیاسی کشور را پیش‌بینی کرد. سرمایه‌گذاران بورسی دیگر اعتقادی نسبت به این بازار را ندارند و سعی دارند از هر طریق از بازار خارج شوند. پیش از این گفته می‌شد که بورس تنها بازار قوی در مقابل تورم است؛ اما با رویکردهای دولت نمی‌توان گفت که بازار سرمایه در مقابل تورم‌ها ایستادگی می‌کند بلکه با کمک مسوولان این بازار تمام اعتماد و نقدینگی خود را از دست می‌دهد. سیاست‌های دولت تأثیر بسزایی در روند معاملات و سرمایه‌گذاری دارد. دولت پس از گذشت چندین ماه هنوز سیاست‌های خود را مشخص نکرده و تنها یک روند یعنی جبران کسری بودجه خود از هر طریقی را پیش گرفته است. سال گذشته دولت به علت کسری بودجه نقدینگی بسیار زیادی از بورس برداشت کرد اما؛ مشخص نشد که این مبلغ چگونه مصرف شده؛ سال جاری نیز دولت سیزدهم با رویکرد و شعار حمایت از بازار سرمایه جلو آمد و تا امروز هیچ کاری برای این بازار نکرده بلکه بر خلاف صحبت‌های پیشین خود ضد بورس عمل کرده‌اند.

در این بین دلار در بازار آزاد در کانال ۲۸ هزار تومانی تثبیت نسبی یافته و انگیزه فروش بی‌محابای سهام به‌ویژه در گروه‌های بزرگ کالایی و صادرات‌محور کاهشی شده است. با این حال، تداوم ابهام در زمینه سیاست‌های اقتصادی دولت از یک‌سو و نوسانات فرسایشی و مکرر قیمت سهام در یک محدوده مشخص از اقبال عمومی نسبت به بورس در مقطع کنونی کاسته است؛ فضایی که تبعات آن احتمالاً در کوتاه‌مدت دست از سر بازار بر نخواهد داشت و کمابیش سرمایه‌گذاران را در حالت احتیاط نگاه داشته است.

به عقیده بسیاری از فعالین بازار سرمایه تا زمان شفاف شدن مولفه‌های کلان سیاسی و اقتصادی نباید انتظار داشت که وضعیت بازار سرمایه هم شفاف شود. آنان می‌گویند اگر اتفاق خاصی در حوزه سیاسی و اقتصادی نیفتد این هفته هم بازار نوسانی خواهد بود. تحلیلگران بورسی تصمیم‌های متعدد، خلق‌الساعه و بدون پشتوانه اقتصادی را نیز ریسک‌های مهم برای بازار می‌دانند و معتقدند این تصمیم‌ها، غیرقابل پیش‌بینی بودن بازار را به اوج خود می‌رساند.

راه‌های بهبود روند معاملات بورس

عرفان هودی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با ایرنا در خصوص افت شاخص گفت: اکنون برای ارزیابی روند کلی بازار باید برخی از مولفه‌ها مورد بررسی قرار بگیرند تا بتوان به ارزیابی دقیق‌تری نسبت به وضعیت فعلی بازار دست پیدا کرد. در دو ماه گذشته و در بیشتر روزهای معاملاتی شاهد خروج پول حقیقی از این بازار بودیم اما از هفته گذشته و تحت تأثیر حمایت‌هایی که مسوولان از این بازار داشتند، بازار وارد مدار تعادل شد اما دوباره از چند روز گذشته تحت تأثیر نگرانی سهامداران شاهد خروج نقدینگی از این بازار هستیم. سهامداران به‌صورت هیجانی در حال فروش سهام خود از این بازار هستند و طبیعی است زمانی که بازار سرمایه طی یک سال گذشته تجربه روند نزولی شدیدی را دارد و فقط در برخی از شرایط خاص وارد مدار صعودی شده است، خروج پول از بازار صورت بگیرد. بهتر است حمایت‌های صورت گرفته از بازار، کمک‌کننده بازگشت اعتماد سهامداران حقیقی به بازار باشد و شاهد حمایت سهامدار خرد از روند معاملات این بازار باشیم. در دو هفته گذشته و تحت تأثیر حمایت‌های انجام‌شده از این بازار، نقدینگی از سوی سهامداران حقیقی به سهام بزرگ و شاخص ساز ورود پیدا کرد. پیشنهاد ما این است که سهامداران به‌منظور جلوگیری از ضرر و زیان‌های احتمالی خود اقدام به سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار کنند و به‌طور حتم پرتفوی سرمایه‌گذاری آنها متنوع باشد. تیمی که در رأس سازمان بورس حضور دارند از افراد برگزیده بورس کالا هستند که خود مخالف ۱۰۰ درصدی قیمت‌گذاری دستوری هستند و بارها مقاومت شدیدی را در مقابل این اقدامات از خود نشان دادند. این اتفاق به عنوان نکته‌ای مثبت در بازار تلقی می‌شود که امیدواریم در بازار ادامه پیدا کند. پیشنهاد ما این است تا سایر ارکان بورس مانند بورس کالا کمک‌کننده معاملات بازار سهام باشند و با ورود محصولات جدید مانند خودرو به بازار شاهد تأثیرگذاری آن در سهام شرکت‌ها باشیم که به نظر می‌رسد از این طریق گروه خودرو برای مدتی به عنوان لیدر بازار انتخاب خواهند شد. در کنار بورس کالا، بانک‌ها باید به نماد خود در بورس کمک کنند و برای مدتی این گروه را در مدار صعودی هدایت کنند. اکنون بازار سرمایه لیدر ندارد، در حالی که بازار سرمایه لیدرمحور است و این امر ناشی از وجود جو ترس و نگرانی سهامداران در بازار است. در وضعیت فعلی و بعد از ریزش‌های شدیدی که بازار تجربه کرده است قیمت سهام شرکت‌ها به مرحله‌ای از ارزندگی رسیده‌اند و سهامداران می‌توانند با دید بلندمدت سهام ارزیابی شده را خریداری و برای بلندمدت از آن نگهداری کنند تا از این طریق سود چشمگیری را به دست آورند. قیمت بسیاری از سهام بازار به کف تاریخی خود رسیده‌اند و حتی ارزش اسمی آنها به کمتر از ۱۰۰ تومان رسیده است.

دو مسیر معاملاتی پیش رو

پیمان حدادی، کارشناس بازار سرمایه نیز در خصوص معاملات بازار گفت: به نظر می‌رسد در معاملات هفته آینده شاهد عدم افزایش حجم معاملات خرد بازار خواهیم بود. اتفاقاتی که در هفته گذشته در مورد تایید، تکذیب و عدم لغو سیاست قیمت‌گذاری دستوری خودرو اتخاذ شد تا حدودی بی‌اعتمادی سهامداران را بیشتر کرد. در نتیجه همانطور که مشاهده کردیم ارزش معاملات خرد و قیمت سهام وارد مدار نزولی شدند. این شرایط در حالی رقم خورد که از نظر بنیادی و مولفه‌های اقتصادی از جمله نرخ ارز، قیمت‌های جهانی، میزان فروش و سودآوری شرکت‌ها در ۶ ماه ابتدای سال در شرایط مطلوبی به سر می‌بریم اما از آنجا که بازار سهام تحت تأثیر عواملی خارج از این بازار تغییر مسیر می‌دهد، در وضعیت ناخوشایندی قرار گرفته است. یکی از عوامل اثرگذار بر وضعیت فعلی بازار عدم نقدینگی کافی برای انجام معاملات است. با توجه به وضعیت بازار و عدم اطمینان سرمایه‌گذاران برای ورود به بازار سهام نمی‌توان انتظار داشت سرمایه جدیدی وارد بورس شود. بر همین اساس به نظر می‌رسد در هفته آینده نیز حجم معاملات کاهش یابد. وضعیت شاخص کل نیز در هفته پیش‌رو بسیار تعیین‌کننده است. شاخص کل از نظر تکنیکال اگر محدوده یک‌میلیون و ۴۰۰ هزار واحد را از دست بدهد، حد ضرر برخی سهامداران که باید کوتاه‌مدت معامله می‌کنند می‌تواند فعال شود که در نهایت به کاهش بیشتر قیمت سهام منجر می‌شود. یکی از مهم‌ترین ریسک‌هایی که در حال حاضر بازار را تهدید می‌کند، ریسک تصمیم‌گیری است. تصمیم‌های متعدد، خلق‌الساعه و بدون پشتوانه از سوی سیاست‌گذاران اقتصادی، ابهامات بازار سرمایه را بیشتر می‌کند. در کنار همه این موارد فعالان بازار همچنان در مورد لایحه بودجه ۱۴۰۱ و اثرات مستقیم و غیرمستقیم آن بر بازار سرمایه با اما و اگرهای بسیاری مواجهند. به‌طور کلی در هفته‌های آینده و با احتمال از سرگیری مذاکرات برجامی روند معاملات تغییرات جدی خواهد کرد و این وضعیت غیرقابل پیش‌بینی بودن بازار را به اوج خود می‌رساند. واقعیت آن است که انتظار رشد بازار سرمایه با توجه به وضعیت فعلی کمی دور از ذهن است. گرچه نوع بازگشایی دو نماد خودرویی بسیار تعیین‌کننده است و تا حدودی می‌تواند جهت بازار را مشخص کند.

رعدوبرق در بازار سرمایه

محسن کوزه‌گران، کارشناس بازار سرمایه نیز در این باره گفت: از دیگر مواردی که انتظار می‌رود دولت به‌منظور حمایت از تولید داخلی و بازار سهام انجام دهد، تعیین رویکرد مناسب برای مدیریت بازارهایی است که در حال جذب نقدینگی بازار سرمایه هستند. زیرا بدون تردید با مشکلاتی که برای این بازارها در آینده ایجاد می‌شود، چالش‌های سنگینی برای هر دولتی رقم می‌خورد. به نظر من در حال حاضر ضروری است که مهم‌ترین درخواست فعالان بازار سرمایه فرهنگ‌سازی صحیح برای ورود به این بازار باشد، تجربه تلخ دعوت دولت‌های قبل برای دعوت مردم به بورس با هدف رفع مشکلاتی چون کسری بودجه نباید مجدد تکرار شود. به نظر می‌رسد تا زمانی که دلار ۴۲۰۰ تومانی در اقتصاد ما وجود دارد، قیمت‌گذاری دستوری نیز وجود خواهد داشت. هر تصمیم و رویکرد اقتصادی به سایر بخش‌های اقتصادی سرایت می‌کند، بنابراین طراحی یک مدل اقتصادی برای کشور ما از ضروریات است. به‌طور قطع حذف قیمت‌گذاری دستوری شرایط رقابتی برای تولیدکنندگان ایجاد می‌کند که در نهایت سود و مزایای آن به مصرف‌کننده نهایی خواهد رسید. تعیین قیمت کالاها سال‌هاست در کشور ما تجربه ناموفقی داشته، این موضوع که همچنان به عنوان عامل کنترل‌کننده تورم مورد استفاده قرار می‌گیرد، جای سوال دارد. تجربیات زیادی در این خصوص وجود دارد که باعث ایجاد بازارهای دلالی برای کالاها شده و بخشی از سود که باید به شرکت برسد به جیب دلالان و گردانندگان بازار سیاه می‌رود. در مورد شرکت‌های بورسی که کالاهای آنها در چارچوب تعیین قیمت قرار می‌گیرند، عملاً انتقال مزایا از جیب سهامداران به جیب واسطه‌گران است که باید حتماً این موضوع مورد تأکید قرار گیرد. در این شرایط دولت‌ها غالباً می‌توانند با پرداخت سوبسید روی کالاهای اساسی، قیمت‌ها را کنترل کنند، اما در حال حاضر سوبسید کالاها از جیب سهامداران پرداخت می‌شود که با وجود وسط بازار سرمایه طی چند سال اخیر اساساً می‌توان ادعا کرد از جیب عامه مردم به خود مردم سوبسید داده می‌شود!

اصلاح قدم به قدم بورس

شاخص کل بازار بورس در اولین روز کاری هفته یعنی شنبه، ۲۹ آبان ماه با ۲۷ هزار و ۲۹۲ واحد کاهش در جایگاه یک‌میلیون و ۳۸۳ هزار واحدی قرار گرفت. در معاملات این روز بیش از پنج میلیارد و ۳۰۸ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۰ هزار و ۲۸۴ میلیارد ریال دادوستد شد. همچنین شاخص کل (هم‌وزن) با سه هزار و ۲۳۶ واحد کاهش به ۳۸۳ هزار و ۵۲۸ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با دو هزار و ۳۸ واحد افت به ۲۴۱ هزار و ۶۱۸ واحد رسید. شاخص بازار اول ۲۲ هزار و ۸۰۲ واحد و شاخص بازار دوم، ۴۶ هزار و ۱۵۰ واحد کاهش داشتند. بیشترین تزریق پول حقوقی به بورس و فرابورس در سه گروه «محصولات شیمیایی»، «فلزات اساسی» و «فرآورده‌های نفتی» رقم خورد در حالی که برآیند معاملات گروه‌های «انبوه‌سازی، املاک و مستغلات» و «هتل و رستوران» به نفع حقیقی‌ها تمام شد. سه نماد «فولاد»، «شبندر» و «بپاس» لقب بیشترین افزایش سهام حقوقی را به خود اختصاص دادند، توجه حقیقی‌ها نیز بیشتر به «تشاهد»، «شفن» و «کشان» معطوف بود. علاوه بر این در بین همه نمادها، پتروشیمی فناوران با نماد «شفن» با ۴۹۵ واحد، گروه پتروشیمی سرمایه‌گذاری ایرانیان با نماد «پترول» با ۲۳۲ واحد، سایر اشخاص بورس انرژی با نماد «انرژی ۳» با ۱۵۰ واحد، گروه دارویی برکت با نماد «برکت» با ۱۱۹ واحد، داده گستر عصر نوین‌های وب با نماد «های وب» با ۷۷ واحد، آسان پرداخت پرشین با نماد «آپ» با ۷۳ واحد و موتوژن با نماد «بموتو» با ۶۳ واحد تأثیر مثبت بر شاخص بورس داشتند. در مقابل فولاد مبارکه اصفهان با نماد «فولاد» با سه هزار و ۴۴۶ واحد، صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس با نماد «فارس» با سه هزار و ۱۶۰ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی با نماد «شستا» با یک هزار و ۶۳۴ واحد، گسترش نفت و گاز پارسیان با نماد «پارسان» با یک هزار و ۶۱۱ واحد، معدنی و صنعتی چادرملو با نماد «کچاد» با یک هزار و ۴۳۰ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری غدیر با نماد «وغدیر» با یک هزار و ۲۲۵ واحد و نفت و گاز پتروشیمی تأمین با نماد «تاپیکو» با یک هزار و ۱۹ واحد با تأثیر منفی بر شاخص بورس همراه شدند. بر پایه این گزارش، در اولین روز کاری هفته شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی با نماد «شستا»، سایر اشخاص بورس انرژی با نماد «انرژی ۳»، فولاد مبارکه اصفهان با نماد «فولاد»، گروه پتروشیمی سرمایه‌گذاری ایرانیان با نماد «پترول»، پالایش نفت بندرعباس با نماد «شبندر»، گسترش سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو با نماد «خگستر» و گروه دارویی برکت با نماد «برکت» در نمادهای پرتراکنش قرار داشتند. گروه شیمیایی هم در معاملات امروز صدرنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه ۴۸۸ میلیون و ۲۴۸ هزار برگه سهم به ارزش چهار هزار و ۴۳۸ میلیارد ریال دادوستد شد.

فرابورس کاهشی شد

طی روز شنبه شاخص فرابورس بیش از ۲۵۴ واحد کاهش داشت و بر روی کانال ۱۹ هزار و ۹۸۸ واحد ثابت ماند. همچنین در این بازار یک میلیارد و ۹۹۱ میلیون برگه سهم به ارزش ۳۱ هزار و ۳۶۳ میلیارد ریال دادوستد شد. در اولین روز کاری هفته شرکت صنعتی مینوبا نماد «غصینو»، توسعه مسیر برق گیلان با نماد «بگیلان»، بهمن دیزل با نماد «خدیزل»، توسعه سامانه نرم افزاری نگین با نماد «توسن»، مدیریت انرژی امید تابان هور با نماد «وهور»، کلر پارس با نماد «کلر»، قاسم اسران با نماد «قاسم» و آتیه داده پرداز با نماد «پرداز» با تأثیر مثبت بر شاخص فرابورس همراه بودند.

همچنین پلیمر آریاساسول با نماد «آریا»، پتروشیمی زاگرس با نماد «زاگرس»، بیمه پاسارگاد با نماد «بپاس»، سنگ آهن گهرزمین با نماد «کگهر»، پتروشیمی تندگویان با نماد «شگویا»، فرابورس ایران با نماد «فرابورس»، سهامی ذوب آهن اصفهان با نماد «ذوب»، مجتمع جهان فولاد سیرجان با نماد «فجهان» و پالایش نفت لاوان با نماد «شاوان» تأثیر منفی بر شاخص فرابورس داشتند.

اصلاح سهام عدالت

در پایان معاملات روز شنبه بازار سهام، ارزش سهام عدالت در مقایسه با روز چهارشنبه (۲۶ آبان ماه)، ۲.۷ درصد کاهش یافت و ارزش سبد ۵۳۲ هزار تومانی، یک میلیون تومانی و ۴۹۲ هزار تومانی سهام عدالت به ترتیب به ۱۲ میلیون و ۳۴۷ هزار تومان، ۲۳ میلیون و ۲۶۱ هزار تومان و ۱۱ میلیون و ۴۴۹ هزار تومان رسید. با احتساب این موضوع، ارزش ۶۰ درصد قابل فروش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سهام عدالت به ۷ میلیون و ۴۰۸ هزار تومان رسیده است.

اخبار

اجرای نهضت ملی مسکن از طریق بورس

کمال حسین‌پور، نماینده مردم پیرانشهر و سردشت در مجلس با بیان اینکه بازار سرمایه بهترین نقش را می‌تواند در نهضت ملی مسکن ایفا کند گفت: درصورتی که در شهرهای کوچک و کلان‌شهرها از طریق بازار سرمایه به جهش تولید مسکن در کشور کمک شود، گام بلندی برای معیشت مردم کشور برداشته می‌شود. کمال حسین‌پور با اشاره به اینکه به‌طور قطع بازار سرمایه در کنار بنیاد مسکن و بنیاد مستضعفان می‌تواند به تولید مسکن در کشور کمک کند، افزود: بهترین روش سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن، استفاده از صندوق پروژه‌ها و صندوق زمین و ساختمان است زیرا کمک می‌کند مردم منابع خود را به سمت این صندوق‌ها بیاورند تا با استفاده از آنها و مدیریت صحیحی که بر آن حاکم است با نوسانات شدید مواجه نشوند. وی عنوان کرد: تحقق وعده ساخت یک‌میلیون واحد مسکن در سال بسیار سخت است اما به نظر می‌رسد با کمک بازار سرمایه که بیشتر سهامداران آن هم مردم هستند نهضت ملی مسکن به‌خوبی اجرا شود. عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: فعالیت در حوزه مسکن باید کاملاً مدیریت شده و فعالیت صندوق‌ها هم با یکدیگر هماهنگ باشد و همچنین حجم نقدینگی هم به سمت‌وسوی تولید حرکت کند.

سامانه بررسی تخلفات بازار سرمایه

سید مهدی پارچینی، مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان در خصوص زمان‌بر بودن پیگیری تخلفات و اینکه آیا امکان سرعت بخشی به آن وجود دارد، اظهار کرد: بعید می‌دانم سریع‌تر از فرآیند فعلی سازمان بورس هیچ‌نهاد دیگری توانایی پیگیری تخلفات مربوط به خود و بستر مناسب بررسی آن را داشته باشد. برای موارد حقوقی سامانه شکایات وجود دارد که موارد ارجاع داده‌شده به آن در معاونت حقوقی بررسی می‌شود. وی در تکمیل سخنان خود افزود: همچنین سامانه سوت زنی هم وجود دارد که درواقع این سامانه در سایت سازمان بورس است و اگر سهمی را در فضای مجازی به‌اصطلاح پروژه می‌کنند، به ضرر شرکت اقدامی را انجام می‌دهند یا اگر فردی از موضوع محرمانه‌ای مطلع می‌شود و اگر در جایی تخلفی شکل می‌گیرد و غیره در سامانه مذکور ثبت می‌شود و پیگیری این موضوع در سیکل تعریف‌شده خود قرار می‌گیرد. در این سامانه فرد ثبت‌کننده تخلف، مسوول بررسی موضوع ثبت‌شده، مستنداتی که ارایه‌شده و پاسخ چه بوده همگی شفاف خواهد شد. پارچینی با بیان اینکه عده‌ای بر این باورند که شکایات باید در لحظه پیگیری و پاسخ داده شود، گفت: برخی از سهامداران یا فعالان بازار سرمایه می‌گویند که سهم دست‌کاری می‌شود و باید این موارد در همان لحظه پیگیری و بررسی شود. گفتن چنین سخنانی آسان است اما در حقیقت اثبات این موضوع را در نظر نگرفته‌اند. مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس تشریح کرد: نمی‌توان هر اوردری را به عنوان دست‌کاری شده، مدنظر قرار داد. البته به‌طور کلی بسیاری از معاملات در طول روز رصد می‌شود و با بررسی مشخص می‌شود گاهی یک شخص که اور در قابل توجهی را ثبت کرده اما درواقع تمام دارایی خود را به ثبت رسانده و هیچ مورد غیرطبیعی در آن یافت نمی‌شود و در بعضی مواقع خواهیم دید که سهامداری قصد دست‌کاری بازار را داشته که کدهای این افراد رصد و درنهایت مسدود می‌شود. طی ماه‌های اخیر کدهای زیادی مسدود شدند که یکی از دلایل اصلی آن این موضوع است. پارچینی بیان کرد: برای کشف و پیگیری تخلف باید چندین روز معاملاتی نماد و چندین کد بررسی شود. فکر نمی‌کنم به این راحتی هیچ قاضی توان صدور حکمی را داشته باشد و حتماً باید مستندات با دقت بررسی بشود و پس از اینکه پرونده آن به اجماع رسید، رای صادر شود که آیا در خصوص مورد مشخصی تخلف بوده یا خیر. بنابراین تمامی موارد در ثبت شکایات سریع ثبت و پیگیری می‌شود اما برای رسیدگی به آن باید دقیق و مستندعمل کرد.

قطعی گاز و آینده سهامداران

حسین حسین‌زاده، عضو هیات رییسه کمیسیون انرژی در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه جلسه‌های مختلفی درباره تامین گاز زمستان برای صنایع با حضور وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز برگزار شد، گفت: در این جلسه‌ها درباره اتلاف انرژی و قطعی گاز که طی سال‌های گذشته اتفاق می‌افتاد، بحث و بررسی شد. حسین‌زاده عنوان کرد: طی دو هفته گذشته و طی دوروز کامل، کمیسیون انرژی از حوزه‌های پارس جنوبی، عسلویه، پتروپالایشگاه‌ها و همچنین پالایشگاه‌های دیگر که تامین ذخیره گاز زمستانی را بر عهده دارند، بازدید کرد. نماینده مردم لارستان در مجلس در ادامه افزود: نکته‌ای که باید درباره صنایع کشور به آن بپردازیم این است که در راستای صرفه‌جویی و استفاده بهینه از گاز مقرر شده که صنایع بحث مربوط به صرفه‌جویی و جلوگیری از اتلاف انرژی را در دستور کار قرار دهند. وی با اشاره به اینکه ۶۰ درصد اتلاف انرژی در دو وزارتخانه نفت و نیرو اتفاق می‌افتد، تصریح کرد: بنده به عنوان عضو هیات رییسه کمیسیون انرژی پیشنهاد دادم به جای توسعه فازهای پارس جنوبی که البته مورد تایید و تاکید است، بیشتر در بحث بهینه‌سازی کار شود به دلیل آنکه امروزه یک واحد هزینه برای بهینه‌سازی معادل ۴۰ درصد هزینه برای تولید است. حسین‌زاده خاطرنشان کرد: با برنامه‌ها و صحبت‌هایی که مدیریت‌های مختلف در شرکت ملی نفت ایران انجام شده، امیدواریم امسال با قطعی گاز در حوزه‌های خانگی، صنعت، کشاورزی و خدمات مواجه نشویم. وی یادآور شد؛ بخش صنعت، سال گذشته نیاز بیش از ۱۵۰ میلیون مکعبی داشت و چیزی که شرکت ملی گاز تامین می‌کرد حدود ۹۰ میلیون مترمکعب بود و بقیه آن از طریق مازوت و دیزل استفاده می‌شد که خوشبختانه با برنامه‌ریزی‌های به عمل آمده در سال جاری، امیدواریم شاهد اتفاق سال‌های گذشته نباشیم.

ادامه از صفحه اول

اقلیم کم آب ایران و توسعه ناپایدار

۱۴۰۰ رسیده و ۱۰ برابر شده است. اما مصرف آب به مراتب بیشتر شده و مصرف صنعت، زراعت، کشاورزی، مصرف خانوارها و بهداشت فردی باعث شده که مصرف بیشتر شود و حتی بخش عمده‌ای از آب کشور از طریق میوه و تره‌بار و محصولات دیگر از ایران به کشورهای دیگر صادر می‌شود و بخش عمده‌ای از آب به خاطر تخریب محیط زیست، جنگل‌ها، درختان و... تبخیر شده و از بین رفته است. مصرف سرانه هر شخص به‌شدت رشد کرد و مردم برای بهداشت خود آب بیشتر مصرف کردند و برای مقابله با آلودگی هوا، هر روز حمام گرفتند و مواد شوینده و شیمیایی به چاه‌های آب سرازیر کردند. برای تولید بیشتر کشاورزی، محصولات باغی و صنعت، نه‌تنها آب بیشتر مصرف کردند بلکه مواد شیمیایی و سموم و کود را وارد مواد غذایی و صنعتی و آب‌ها کردند. زباله‌های فراوان از چاه و رودخانه تا دریا و دریاچه‌ها و جاده‌ها فراوان دیده می‌شود و آلودگی هوا و آب و زمین به‌شدت رشد کرده است. اما در کنار این رشد افسار گسیخته مصرف آب، سیاست‌های دولت‌ها و مصرف کنندگان بدون تدبیر و برنامه‌ریزی مناسب عملا به تخریب بیشتر منابع آب و خشک شدن ایران منجر شده است. سال‌هاست که قیمت آب پایین بوده و مردم از کشاورزان گرفته تا مصرف خانگی و صنایع، انگیزه‌ای برای مصرف کمتر نداشته‌اند و اتفاقا به بهانه حمایت از کشاورزان و خودکفایی کشاورزی، قیمت پایین آب و مصرف بیشتر تشویق شده است. همچنین به جای حفظ منابع آب در قنات، منابع زیرزمینی، آبخوانداری و حفظ آب با تبخیر کمتر، از طریق سدسازی‌ها، دریاچه‌های بزرگ ایجاد کردند و علاوه بر تبخیر بیشتر، به‌شور شدن آب و تخریب زمین‌های کشاورزی مشغول شدند. به جای آنکه فولادسازی‌ها در کنار دریاچه عمان و خلیج فارس باشد، در وسط کشور و منطقه کویری و کم‌آب، چند فولادسازی مانند ذوب‌آهن، فولاد مبارکه و طرح‌های بسیار فولادی در هر شهری ایجاد شده که هیچ کدام طرح‌های کامل و با ظرفیت بالا نیست در حالی که به جای همه این طرح‌های کم ظرفیت، می‌توانستند یک طرح بزرگ ۱۰ میلیون تنی فولاد در کنار دریای عمان احداث کنند. همین حالا نیز می‌توان مشکل اصفهان را با انتقال فولاد مبارکه و ذوب آهن به کنار دریا حل کرد و کارخانه و ماشین‌آلات را باز کرد و جای دیگر نصب کرد و این همه مشکل کم‌آبی و آلودگی هوا را حل نمود. نمی‌توان برای سال‌ها زاینده رود را خشک کرد و برای طرح‌های کرمان و یزد از اصفهان و کارون و خوزستان و استان‌های دیگر آب به مناطق کویری برد و آن را موفقیت و توسعه صنعت نامید. به جای این نوع صنعت وابسته به انتقال آب دریز دو کرمان و اصفهان و استان‌های دیگر، باید از توسعه گردشگری و حفظ منطقه و جلوگیری از فرونشست زمین، دفاع کرد و حتی کشاورزی را باید در سطح ظرفیت تاریخی ۵۰ سال قبل حفظ کرد و اجازه استفاده بیشتر از این آب را نداد. نمی‌توان ظرفیت آب و ذخیره و انباشت منابع در یک میلیون سال قبل را ظرف چند دهه مصرف کرد و تخریب کرد. فرونشست زمین هشدار می‌دهد که حتی آدم‌ها امکان زندگی مناسب نخواهند داشت چه رسد به فولادسازی و صنایع دیگر. بر این اساس، باید ضمن انتقال صنایع با مصرف زیاد از اصفهان، کرمان و یزد و سایر نقاط کشور به کنار دریای عمان و خلیج فارس، توسعه صنعت در سیستان و بلوچستان، بوشهر و هرمزگان، از وسعت بسیار مرزهای دریایی کشور بهره برد و بخشی از این تولید را به راحتی صادر کرد. هر چند که مردم به تدریج به مشکل رشد جمعیت بدون تناسب با ظرفیت اقلیم ایران پی برده‌اند و موضوع جمعیت ۳۵ میلیون نفری نیز توسط کارشناسان به عنوان یک جمعیت مناسب و متناسب با اقلیم کم‌آب ایران مطرح شده است و رشد جمعیت محدود شده است اما برای حفظ جوانی جمعیت و در عین حال متناسب ساختن جمعیت باید یک برنامه علمی و تدریجی در ۱۰۰ سال آینده داشته باشیم تا به تدریج اشتباهات گذشته را برطرف کنیم. در عین حال باید برداشت از منابع و چاه‌های آب و... را اصلاح کنیم. در حال حاضر تجاوز به حریم دریا، رودخانه، جنگل، و... موجب خشک شدن مناطق و از بین رفتن منابع آب شده است و ادامه آن سرزمین خشک و کم‌آب ما را از بین می‌برد. کارشناسان محیط زیست هشدار داده‌اند که فرونشست‌ها در آینده زندگی شهری و کشاورزی و... را تهدید خواهد کرد. موضوع بسیار جدی است و برای حفظ زندگی، باید یک اقدام همگانی انجام شود و در مصرف آب، حفظ آب، و انجام فعالیت‌های منطقی و علمی اقدام اساسی صورت گیرد. نمی‌توان به بهانه صنعتی شدن، بدون توجه به منابع آب، در هر جایی کارخانه‌ای ساخت و برای خودکفایی و رشد صنعتی اقدام کرد. به جای گرفتن زمین، باید به فکر آب باشیم. زیرا اگر آب کافی نباشد تمام این کارخانه‌ها و زندگی‌ها و شهرها دچار مشکل می‌شوند. وقتی اصفهان زیبا و تاریخی به این وضعیت دچار می‌شود، بقیه شهرها نیز ممکن است که دچار مشکل شوند.

ریسک معاملاتی در بورس

در ادامه حداقل دولت برای رفع کسری بودجه خود اقدام به انتشار اوراق نکند و برای انجام پروژه‌های عمرانی و چیزهای این چنینی اقدام به انتشار اوراق نماید. این موضوع می‌تواند باعث شود که ریسک موجود در بازار سرمایه که متشکل از حضور بحث قیمت‌گذاری دستوری و ارز ۴۲۰۰ تومانی بود از بین برود و سرمایه‌گذاران بتوانند با ریسک کمتری به معاملات خود ادامه دهند. لازم به ذکر است که در حال حاضر دولت ماهیانه چیزی نزدیک به ۱۲ هزار میلیارد بازپرداخت اوراقی را انجام می‌دهد که در گذشته منتشر کرده و برای تأمین این عدد بعضاً حتی مجدد با نرخ بهره بالاتر اوراقی را منتشر می‌کند که باعث بروز مشکلاتی در بافت اقتصاد کشور و حتی بازار سرمایه شده است. امید است با رفع ریسک‌های موجود در بازار سرمایه شاهد بهتر شدن روند معاملات و افزایش ارزش معاملات در بازار سرمایه باشیم.

چرخه رونق و رکود بازار مسکن در دهه ۹۰ چگونه بود؟

سیطره الگوی تحریمی- تورمی بر بازار مسکن

گروه راه و شهرسازی |

اگرچه نمی‌توان زمان دقیقی را برای عبور بازار مسکن از دوره رکود مشخص کرد و متغیرهایی مثل وضعیت اقتصاد کلان، نرخ تورم، اوضاع بازارهای موازی، قدرت خرید متقاضیان مسکن و تیراژ ساخت‌وساز بر آن تاثیر می‌گذارد، اما بررسی‌های آماری حاکی از افزایش طول دوره رکود مسکن است به گونه‌ای که دست کم ۳۰ تا ۳۶ ماه به طول می‌انجامد. به باور برخی از کارشناسان مسکن، رکود در شرایط فعلی نیز از فروردین ۱۴۰۰ آغاز شده است.

در این حال، به باور گردانندگان «تعادل»، چرخه‌های رونق و رکود بازار مسکن، در پی آخرین جهش قیمتی در دولت دهم، -جهش قیمت مسکن در سال ۹۱- الگوهای سابق خود را به دلیل شرایط خاص اقتصاد کلان کشور تکرار نکرده است. و از همین رو، به نوعی می‌توان اظهار کرد که بازار مسکن از سال ۹۲ تاکنون در رکود بوده است با این تفاوت که در مقاطعی رکود مسکن غیر تورمی بوده و در مقاطعی دیگر کاملا در فاز رکود تورمی قرار داشته است. به‌طور خاص می‌توان گفت که بازار مسکن تا از سال ۹۲ تا پاییز سال ۹۶ در فاز رکودی بوده است، اما از دی‌ماه سال ۹۶ وارد فاز تازه رکود تورمی شده است به گونه‌ای که از سویی با جهش‌های قیمتی و از سوی دیگر با کاهش مداوم حجم معاملات رو به رو بوده است. در این حال، اگر چه برآیند رشد قیمت مسکن در ۷ ماهه نخست سال جاری تقریبا برابر با صفر بود، اما همزمان حجم معاملات در برخی ماه‌های پرمعامله هم نتوانست از کف تاریخی خود زیاد فاصله بگیرد و به‌طور میانگین حجم معاملات طی ماه‌های گذشته از سال حدود ۵ هزار فقره در هر ماه بوده است که رکورد جالبی نیست و از حالت رونق معاملات مسکن- حدود ۲۰ هزار فقره معامله در ماه- فاصله زیادی دارد. با توجه به این موارد، می‌توان در کل ادعا کرد که بازار مسکن طی ۸ سال گذشته در فاز رکودی قرار داشته و به همین واسطه، کهن الگوهای تجاری این بازار طی این ۸ سال تکرار نشده‌اند. چه آنکه در این مدت، این بازار بیش از اینکه از عوامل درونی خود اثر بپذیرد، متاثر از شرایط کلی حاکم بر اقتصاد —تحریم و تورم- بوده است. این الگوی تحریمی- تورمی طی ۸ سال گذشته، تغییر معناداری نداشته است و گشایش‌های سه ساله برجام نیز فرصت نشت به این بازار را پیدا نکرد. به همین دلیل، شاهد استقرار بازار مسکن در فاز رکودی طی این ۸ ساله گذشته بوده‌ایم.

در این حال، آنگونه که ایسنا گزارش کرده است، بررسی ادوار مختلف رکود و رونق بازار مسکن نشان می‌دهد، در پس رشد سنگین قیمت‌ها ثبات و حتی کاهش قیمت نهفته است. به‌طور مثال، بازار مسکن شهر تهران بعد از جهش سال ۹۲ در سال ۹۳ با ثبات و سال ۹۴ با نرخ رشد منفی مواجه شد. اغلب ماه‌های سال ۱۳۹۴ نرخ رشد ماهیانه و سالانه بازار مسکن شهر تهران منفی بود؛ به‌طوری که در آذرماه آن سال نرخ رشد قیمت ۱.۲ درصد و در دی ماه ۳.۱ درصد در مقایسه با ماه مشابه سال قبل از آن کاهش پیدا کرد.

در سال‌های ۷۴ و ۹۱ چه گذشت؟

برای بررسی وضعیت فعلی به دوره جهش قیمت‌ها در سال‌های ۷۴ و ۹۱ مراجعه می‌کنیم. رونق سال‌های ۷۴ و ۹۱ بین ۱۸ تا ۲۰ ماه (حدود شش فصل) طول کشید؛ در حالی که دوره رونق سال‌های ۹۶ تا ۹۹ که با جهش سنگین قیمتها مواجه بود به درازا انجامید و حدود ۳۶ ماه زمان بُرد. بنابراین ممکن است رکود مقطع فعلی نیز طولانی‌تر از دو مقطع سال‌های ۷۴ و ۹۱ باشد. اگر با همین روند جلو برویم می‌توانیم حتی انتظار منفی شدن قیمت‌ها در بازار را داشته باشیم. کما اینکه برخی کارشناسان معتقدند دوره رکود بازار مسکن که از فروردین ۱۴۰۰ آغاز شده دست کم ۱۰ تا ۱۲ فصل (۳۰ تا ۳۶ ماه) به طول خواهد انجامید. دوره رکود قبلی از ابتدای سال ۱۳۹۳ تا آذرماه ۱۳۹۶ حدود ۴۵ ماه طول کشید.

اواخر سال ۱۳۹۵ سه نشانه از تکمیل دوره رکود بازار مسکن دیده شد، اما در حال حاضر چنین نمایه‌هایی وجود ندارد. دی ماه سال ۱۳۹۵ قیمت مسکن در تهران به ۴.۵ میلیون تومان رسید که در مقایسه با سال قبل از آن ۳.۲ درصد رشد کرد. معاملات نیز ۱۶ هزار و ۷۴۹ فقره شد که ۴۱.۶ درصد در مقایسه با دی ماه ۱۳۹۴ رشد کرد. نرخ رشد قیمت مسکن در آن مقطع به تورم نزدیک شد؛ در حالی که هم‌اکنون قیمت مسکن حدود ۴۰ درصد پایین‌تر از تورم عمومی است. از طرف دیگر با توجه به تجربه رونق و رکود سال‌های ۷۴ تا ۷۸ به تکمیل شدن ۳۰ تا ۳۶ ماهه دوره رکود بازار مسکن نزدیک شدیم؛ در حالی که هم‌اکنون فقط ۸ ماه از دوره رکود سپری شده است.

افت شدید توان خرید نقطه اشتراک هر سه مقطع

یکی دیگر از عوامل اثرگذار بر ورود به فاز رکود در هر سه مقطع ۷۴، ۹۱ و ۱۴۰۰ کاهش توان خرید متقاضیان است. از این جهت هر سه بازه زمانی دارای نقطه اشتراک هستند. تا زمانی که توان متقاضیان از طریق پس‌انداز، منابع و تسهیلات امکان پوشش‌دهی قیمتها در بازار مسکن را نداشته باشد انتظار خروج از رکود، غیرممکن است. در شرایط فعلی وام ۱۶۰ میلیون تومانی خرید زوجین در شهر تهران جوابگوی حدود یک دهم قیمت واحد ۵۰ متری در مناطق متوسط شهر تهران و یک ششم مناطق جنوبی تهران است. البته سقف تسهیلات از طریق خرید اوراق به همراه وام جعاله برای زوجین در تهران به ۴۸۰ میلیون تومان افزایش یافته که به دلیل نرخ سود بالا و اقساط سنگین ماهیانه آن تقاضای چندانی برای آن وجود ندارد.

با این حال، بازه زمانی فعلی یک تفاوت با دوره‌های مذکور دارد. در شرایط کنونی نرخ تورم عمومی به حدود ۴۵ درصد رسیده است که اثر تورمی بر نهاده‌های ساختمانی ایجاد کرده و احتمالا با فاصله زمانی مقداری بر بازار مسکن تاثیر گذار باشد. بنابراین مقایسه زمان کنونی با سال‌های ۷۴ و ۹۱ صرفا از باب سابقه بازار و جهت یادآوری ارایه شده است. وضعیت بازار مسکن در هر مقطع باید با شرایط و متغیرهای مقطع خود از جمله نرخ تورم، اثر بازارهای موازی شامل ارز، طلا و بورس، تحریم‌ها، انتظارات فعالان بازار ملک، نرخ رشد نهاده‌های ساختمانی، تیراژ ساخت و ساز و پروژه‌های بزرگ مسکونی مقایسه شود. بازار مسکن تهران از اسفندماه ۱۳۹۹ تاکنون در یک محدوده قیمتی قرار گرفته و در برخی ماه‌ها نرخ رشد ماهیانه منفی شده است. در مهرماه قیمت‌های قطعی ۰.۲ درصد نسبت به شهریورماه کاهش پیدا کرد. بررسی‌ها از آبان‌ماه نیز نشان می‌دهد با وجود آنکه هنوز آماری ارایه نشده بازار در ثبات قرار دارد. البته برخی سفته‌بازان خریدهایی انجام می‌دهند که به‌طور معمول وجود دارد. برخی متقاضیان مصرفی نیز اقدام به تبدیل به احسن واحدهای خود می‌کنند. اما به‌طور کلی تقاضای چشمگیری در بازار وجود ندارد.

بازار مسکن تا یک سال دیگر خواب است

در این حال، حسن محتشم، کارشناس بازار مسکن درباره پیش‌بینی آینده گفت: ما از یک طرف با حدود ۲.۵ میلیون مسکن خالی و از سوی دیگر افت شدید توان متقاضیان مواجهیم. بنابراین وارد رکود شده‌ایم که نه تنها تا پایان سال جاری بلکه تا سال آینده هم ادامه خواهد داشت. مگر اینکه تیم اقتصادی دولت بتواند به اقتصاد رونق بدهد. بانک مرکزی باید ارزش پول ملی را حفظ کند، دلار را در محدوده ۲۸ هزار تومان نگه دارد تا شاهد افزایش قیمت طلا و مسکن نباشیم. اما اگر نتواند این کار را انجام دهد ابتدا با رشد بازار سکه و ارز مواجه می‌شویم و سپس با فاصله زمانی باید منتظر افزایش قیمت مسکن باشیم.

رشد ۱۰ درصدی دلار در دولت سیزدهم

وی رشد قیمت دلار در دولت سیزدهم را حدود ۱۰ درصد عنوان کرد و گفت: افزایش قیمت کالاها هنوز در بازار مسکن تاثیر نگذاشته است. زمانی که ارز بالا می‌رود مسکن می‌ایستد. در حال حاضر نیز چون توان طرف تقاضای واقعی در بازار مسکن کاهش پیدا کرده قیمتها به ثبات رسیده است. امکان چرخش نقدینگی در این بازار وجود ندارد. تسهیلاتی هم که بانک‌ها به مشتریان می‌دهند آنقدر ناچیز است که تکافوی قیمت مسکن نیست. بنابراین دست کم تا سال آینده امکان ایجاد تحرک در بازار مسکن وجود ندارد.

شهرداری قانون هوای پاک را در ۴ سال اخیر چگونه اجرا کرد؟

آلودگی هوا؛ پسرفت در ۳ ماهه اخیر

ناصر امانی، عضو شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به عملکرد شهرداری تهران در اجرای قانون هوای پاک گفت: در ۳ ماه اخیر که دوره ششم شورای شهر شکل گرفته، می‌بینیم که در برخی موارد به جای پیشرفت شاهد پسرفت بوده‌ایم.

امانی در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به عملکرد شهرداری تهران در اجرای قانون هوای پاک، اظهار کرد: مسوولان دوره قبلی مدیریت شهری باید درباره اقدامات انجام شده در ۴ سال گزارش دهند اما در ۳ ماه اخیر که دوره ششم شورای شهر شکل گرفته، می‌بینیم که در برخی موارد به جای پیشرفت شاهد پسرفت بوده‌ایم.

وی ادامه داد: به عنوان مثال، در حوزه حمل و نقل عمومی که یکی از روش‌های اساسی در کاهش آلودگی هواست با کاهش ظرفیت مترو و اتوبوس مواجه هستیم و توان حمل و نقل عمومی نسبت به گذشته کاهش پیدا کرده است؛ متأسفانه از حدود ۵ هزار اتوبوس فعال در سال ۹۶ به ۲ هزار و ۲۰۰ دستگاه اتوبوس رسیده‌ایم و سایر اتوبوس‌ها به دلایلی مانند فرسودگی یا کمبود لوازم یدکی از رده خارج شده‌اند و امکان استفاده از آنها وجود ندارد.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران تصریح کرد: برقی کردن اتوبوس‌ها نیز به جایی نرسید و به جز یک دستگاه اتوبوس که به شکل نمایشی در دوره پنجم رونمایی شد، شاهد توسعه و افزایش اتوبوس‌های برقی در خیابان‌ها تهران نبودیم. نوسازی تاکسی‌های فرسوده نیز متأسفانه با کندی بسیاری مواجه شد این در حالی است که ناوگان تاکسیرانی نیز مانند اتوبوسرانی فرسوده است.

وی خاطرنشان کرد: در خصوص موتورسیکلت‌ها نیز آنچه عیان است چه حاجت به بیان است! باید به خیابان‌های مرکزی و جنوبی شهر سری بزنید تا ببینید چه وضعیتی حاکم است؛ این در حالی است که موتورسیکلت‌های کاربراتوری به اندازه ۵ خودروی سواری تولید آلودگی دارند و شاهد تردد میلیونی موتورسیکلت‌هایی در شهر هستیم که اکثر آنها باعث آلودگی هوا می‌شوند.

امانی با بیان اینکه اقدامات قابل دفاعی در خصوص اجرای قانون هوای پاک از سوی شهرداری وجود ندارد و اگر باد و بارانی نازل نشود، آلودگی هوا تشدید می‌شود، گفت: در خصوص توسعه فضای سبز نیز اتفاق خاصی رخ نداده است؛ نمی‌گوییم پسرفت داشته‌ایم چراکه چند مورد افتتاح بوستان محلی و منطقه‌ای در دوره پنجم انجام شد اما از توسعه بوستان‌ها و فضای سبز فرامنطقه‌ای که در دوره سوم و چهارم شورای شهر بهره‌برداری شد و سرانه فضای سبز را از حدود ۹ متر به ۱۶ متر ارتقا داد، خبری نبود.

وی افزود: آن زمان تعداد بوستان‌های شهر تهران از حدود ۱۱۰۰ به بیش از ۲۲۰۰ مورد افزایش یافت اما اصلا از چنین اقداماتی در دوره پنجم شورای شهر خبری نبود و آنها فقط ادعا داشتند که مانع تخریب باغات تهران شدند در حالی که به اعتقاد ما نتیجه عکس داشت و برخی از صاحبان املاک و باغات که احساس کردند در فضای گرانی مسکن متضرر شده‌اند، کاری کردند که تعمدا به تخریب باغات روی بیاورند. عضو شورای شهر تهران تصریح کرد: این کارنامه آقایان در حوزه آلودگی هوای شهر تهران است! ضمن اینکه هیچ یک از وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها که در کاهش آلودگی هوا مسوولیت دارند به درستی به وظایفشان عمل نکرده‌اند و این قانون روی زمین مانده است. وی خاطرنشان کرد: قالیباف زمانی که شهردار تهران بود پیشنهاد خوبی مطرح کرد و گفت «بنده را به عنوان متولی کاهش آلودگی هوا تعیین کنید و همه اختیارات و اعتبارات لازم را در اختیارم بگذارید، هر سال هم درباره آن گزارش عملکرد خواهم داد». امانی با اشاره به اینکه نمی‌شود سازمان‌ها و وزارتخانه‌های متعدد در کشور متولی این امر باشند، گفت: در زمان شیوع کرونا تشکیل یک قرارگاه با محوریت رییس جمهور باعث شد نتایج خوبی حاصل شود، درباره این موضوع نیز باید یک شخص قدرتمند و صاحب اختیار از بالاترین مرجع کشور متولی کار شود، همه سازمان‌ها را پای کار بیاورد و به‌طور مستمر نظارت و پیگیری کند در غیر این صورت اتفاقی رخ نخواهد داد.

وی اظهار کرد: جرم‌انگاری ترک فعل دستگاه‌ها در اجرای این قانون تأثیر گذار است اما برخورد سلبی به تنهایی کفایت نمی‌کند و با تغییر مدیریت‌ها موضوعات پاسکاری می‌شود. باید دولت و مدیریت شهری یک طرح ایجابی در این زمینه تهیه کنند؛ اگر در گذشته ناهماهنگی‌هایی وجود داشته اکنون مجلس، مدیریت شهری و دولت می‌توانند با عزم و اراده، قدم‌های خوبی در این زمینه بردارند.

کمبود جدی قطارهای متروی تهران

در همین حال، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران با اشاره به اینکه کمبود قطارهای مترو بسیار زیاد است، گفت: حداقل‌ترین فاصله به لحاظ فنی برای حرکت قطارهای مترو در نظر گرفته شده است. علی عبدالله‌پور مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران در گفت‌وگو با فارس، درباره آمار مسافران پایتخت از زمان فاز نخست افزایش ساعت طرح ترافیک، گفت: از ۷ تا ۱۰ درصد آمار مسافران مترو تهران همزمان با افزایش ساعت طرح ترافیک در خطوط مختلف افزایش یافته است.

وی با اشاره به اینکه به صورت تدریجی آمار مسافران مترو در حال افزایش است گفت: پیش‌بینی ما این است همزمان با ابتدای آذر که مجدد قرار است ساعت طرح ترافیک بیشتر افزایش یابد آمار مسافران هم بیشتر شود. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران ادامه داد: در سال‌های قبل که چنین تغییراتی را شاهد بودیم ۲۰ تا ۳۰ درصد به آمار مسافران اضافه می‌شد اما امسال با توجه به شرایط کرونا تحلیل ما این بوده که این موضوع به کندی پیش رود چرا که بسیاری از شهروندان به عدم استفاده از مترو و عادت کردن به سایر مدهای حرکتی سوق یافته‌اند بنابراین بازگشت آنها به مترو به کندی خواهد بود. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران در پاسخ به این پرسش که آیا قطارهای ویژه برای خطوط مترو از اول آذر پیش‌بینی شده است یا خیر، گفت: در حال حاضر آنچه در مترو اجرا می‌شود سرفاصله ۴ دقیقه‌ای حرکت برای قطارهای مترو جهت رعایت هر چه بیشتر فاصله اجتماعی است و حداقل‌ترین فاصله به لحاظ فنی برای حرکت قطارهای مترو محسوب می‌شود. عبدالله‌پور خاطرنشان کرد: اکنون همه قطارهای مترو تهران فعال است و همه تلاش‌ها برای خدمت رسانی بهتر در حال انجام است.

ویژه

شرکت فولاد مبارکه حامی و کمک‌رسانِ پروژه فولادسازی فولاد سفیددشت

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه گفت: امیدواریم با تلاش و همت مدیران مجموعه فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری تا پیش از سال ۱۴۰۱ به اهداف تعریف‌شده برای این صنعت دست پیدا کنیم و در نخستین گام، کوره قوس الکتریکی آن را راه‌اندازی نماییم. محمد یاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه، در جلسه با مدیرعامل و مدیران شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری با تأکید بر ضرورت پیگیری رفع مسائل و مشکلات این شرکت اظهار کرد: مدیران و دست‌اندرکاران در مجموعه فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری باید پیگیر مسائل و مشکلات موجود باشند و از پیگیری خسته نشوند. وی با بیان اینکه برای بهره‌برداری از پروژه فولادسازی فولاد سفیددشت نباید زمان را از دست داد، افزود: این پروژه نتیجه یک عمر تلاش مجموعه فولاد سفیددشت است و باید توسط مدیرعامل شرکت فولاد سفیددشت به نتیجه برسد. در همین راستا آمادگی شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان حامی و کمک‌رسان برای به نتیجه رساندن این پروژه را اعلام می‌کنم؛ البته آزادسازی تجهیزات از گمرک در این خصوص اهمیت زیادی دارد و لازم است در هر مرحله از اجرای این پروژه، اگر پیمانکار کوتاهی کرد، خودتان کار را ادامه دهید و آن را به سرانجام برسانید. مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: با توجه به شرایط حاکم بر کشور، تحت هیچ شرایطی نباید از سرعت پروژه‌های گروه فولاد مبارکه کاسته شود، بنابراین باید محکم و با انرژی و انگیزه به جلو حرکت کرد و این انتظار از مدیران شرکت فولاد سفیددشت می‌رود که با تمام قوا به جلو حرکت کند.

یک میلیارد تومان به دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل هرسینی در مرحله سوم اهدا شد

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان کرمانشاه از واریز مرحله سوم کمک‌های مالی طرح شناسایی و حمایت اجتماعی از کودکان بازمانده از تحصیل در شهرستان هرسین به حساب مشمولین طرح خبر داد. به گزارش روابط عمومی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان در کرمانشاه حسن عزیزی با اعلام اجرایی شدن طرح ملی کمک به دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل با حمایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با همکاری وزارت آموزش و پرورش و یونیسف در شهرستان هرسین به عنوان یکی از ۴ شهرستان پایلوت در سطح کشور گفت: در مرحله سوم اجرای طرح ملی کمک به دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل با حمایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به ۱ هزار و ۹۵۰ نفر از دانش‌آموزان در سطح شهرستان هرسین پرداخت شد. مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان کرمانشاه افزود: در پی اهدا کمک‌های نقدی سازمان ملل به دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل، سومین مرحله کمک مالی به دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل در شهرستان هرسین با پیگیری مستمر سیدهادی موسوی نیک، مدیرکل دفتر رفاه مطالعات اجتماعی وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی به تعداد ۱۹۰۰ نفر جمعا به مبلغ یک میلیارد تومان اهدا شد. وی از عبادالله کنجوریان فرماندار شهرستان هرسین، اصغر شهبازی رییس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی و علی نور فتحی رییس اداره آموزش و پرورش شهرستان که در شناسایی مشمولین همکاری نمودند قدردانی نمود. حسن عزیزی با اشاره به اینکه در این طرح از ظرفیت موسسات خیریه و سازمان‌های مردم‌نهاد مانند بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی(ره) جهت کمک به بازگشت کودکان بازمانده از تحصیل مقطع ابتدایی به مدرسه با ایجاد یک بستر مناسب استفاده می‌شود، اظهار نمود: در مرحله اول و دوم طرح نیز دانش‌آموزان نیازمند و بازمانده از تحصیل مورد حمایت مالی ۳ میلیارد تومانی قرار گرفتند.

جامعه کار و تلاش و تعاون استان کرمانشاه

آگهی فقدان سند مالکیت

احتراماً آقای عزیزبازانی فرزند علی با ارائه درخواستی به شماره ۱۴۰۰/۰۷/۱۸_۷۰۷/۱۴۳۲ منضم به دوبرگ استشهادیه مصدق دفتر اسناد رسمی شماره ۴۶ جوانرود مدعی فقدان سند مالکیت شماره سریال ۹۲۲۵۱۷ سری جی ۹۸ مربوط به پلاک ۱۸۵۰ فرعی از ۶۷۱ فرعی از ۵۴ اصلی جوانرود واقع در بخش ۱۳ کرمانشاه به (علت جابجایی) گردیده است و صدور المثنی سند مالکیت مزبور در دست اقدام است.

لازم به ذکر است که سند مالکیت مذکور متعلق به ششدانگ یک قطعه زمین به مساحت ۱۲۴ متر مربع ذیل دفتر الکترونیک ۱۳۹۹۲۰۳۱۶۰۰۷۰۰۰۹۵۱ آقای عزیزبازانی فرزند علی صادر و تسلیم گردیده است و در قید بازداشت (توسط محاکم) و وثیقه (توسط بانک‌ها) نمی‌باشد لذا مقرر است از انجام هر گونه معامله یا تنظیم سند (قبل از هماهنگی با این اداره) خودداری فرمایید. لذا مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت و تبصره آن در یک نوبت آگهی می‌گردد تا چنانچه شخص یا اشخاصی مدعی انجام معامله و یا وجود سند مالکیت نزد خود هستند از تاریخ انتشار این آگهی ظرف مدت ۱۰ روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت کتباً به این اداره تصمیم نمایند در غیر اینصورت المثنی سند مالکیت پس از انقضای مهلت مذکور طبق مقررات صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/۰۸/۳۰

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان جوانرود شهریار خدری

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی گلوگاه

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی گلوگاه مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد

املاک متقاضیان واقع در اراضی لمراسک و تیرتاش پلاک اصلی ۱ بخش ۱۹

۱- پلاک ۲۸۱۱ فرعی آقای محمد حسن روحی لمراسکی فرزند محمد اسمعیل نسبت به ششدانگ عرصه و اعیان یک قطعه باغ به مساحت ۱۰۰۶۵/۵۱ متر مربع خریداری مع الواسطه از آقای علی اکبر روحی مالک رسمی

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی / کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی رای هیات در محل الصاق تا در صورتیکه اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض، گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست

م الف ۱۲۱۶۷۶۷

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۸/۱۵

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۸/۳۰

جعفر رسولی- رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان گلوگاه

سامانه پیامکی روزنامه تعادل

به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود درمورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

دنیای فناوری

چین شرکت‌های فناوری را جریمه کرد

رگولاتور بازار چین شرکت‌های بزرگی از جمله علی بابا، بایدو و JD.com را به دلیل عدم اعلام ۴۳ معامله به مقامات جریمه کرده است. به گفته مقامات این شرکت‌ها قانون ضد انحصار را نقض کرده‌اند. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از رویترز، شرکت‌های مذکور هر کدام ۵۰۰ هزار یوان (۷۸ هزار دلار) جریمه می‌شوند. این مقدار حداکثر جریمه تعیین شده براساس قانون ضدانحصار چین است. جریمه‌های مذکور در حالی وضع شده‌اند که دولت چین اقدامات سختگیرانه‌تری برای کنترل پلتفرم‌های اینترنتی وضع کرده و درباره ریسک سوءاستفاده از قدرت در بازار جهت سخت‌تر کردن رقابت، سوءاستفاده از داده‌های مشتریان و نقض قوانین حمایت مشتری هشدار داده است. قدیمی‌ترین قراردادی که طبق این طرح مشمول جریمه شده، عملیات ادغامی است که در ۲۰۱۲ میلادی ثبت شده و مربوط به بایدو و شریکش است. جدیدترین قرارداد نیز در ۲۰۲۱ و بین بایدو و خودروسازی ژجیانگ جیلی هلدینگ بسته شده است. قرارداد دیگری که توسط اداره دولتی نظارت بر بازار چین مشمول جریمه شده مربوط به ادغام شرکت AutoNavi (مسیریابی و ناوبری) در علی بابا در سال ۲۰۱۴ میلادی است. همچنین علی بابا در سال ۲۰۱۸ میلادی ۴۴ درصد سهام Ele.me را خرید و بزرگ‌ترین سهامدار این سرویس ارسال غذا شد. علی بابا، بایدو، JD.com و جیلی هنوز در این باره اظهارنظری نکرده‌اند.

گوگل با ناشران آلمانی توافقنامه امضا کرد

گوگل اعلام کرد توافقنامه‌هایی با چند ناشر بزرگ آلمانی امضا کرده تا از اختلافات درباه کپی‌رایت استفاده از محتوای آنها جلوگیری شود. به گزارش مهر به نقل از آسوشیتدپرس، این شرکت فناوری امریکایی با نشریات اشپیگل و دی زایت، پرتال‌های فناوری Golen و «نتز ولت»، «ویرتشافتس ووخه» و «منیجر مگزین» قراردادهایی امضا کرده‌است. گوگل در بیانیه‌ای در این باره گفت: «مذاکرات زیادی با ناشران مختلف در مرحله پیشرفته در حال انجام است.» آلمان در ماه ژوئن یک قانون کپی رایت جدید وضع کرد که به ناشران اختیاراتی اضافی درباره محتوایشان را می‌دهد. قانون جدید بین استفاده از خلاصه مطلب و محتوای کامل تمایزی ایجاد کرده‌است اما مشخص نیست مرز بین این دو کجاست. در همین راستا توافقنامه بین گوگل و ناشران برای اجتناب از شکایت‌های پرهزینه و طولانی مدتی درباره تمایز بین خلاصه و محتوای کامل است. گوگل اعلام کرد پرداخت‌ها به ناشران براساس قوانین کپی رایت تعیین شده است اما در این باره توضیحات بیشتری نداد. پیش از این نیز شرکت امریکایی قرارداد مشابهی با ناشران فرانسوی بست.

اختلال اپلیکیشن تسلا به پایان رسید

ایلان ماسک مدیرعامل شرکت تسلا از پایان اختلال اپلیکیشن تلفن همراه این شرکت و آنلاین شدن مجدد آن خبر داده است. به گزارش مهر به نقل از رویترز، این اختلال موجب شده بود تا کاربران نتوانند از طریق اپلیکیشن یادشده به خودروهای شخصی خود متصل شوند. ماسک با ارسال توئیتی برای مالکان خودروهای تسلا اعلام کرده بود که علت وقوع این مشکل نقص در سرورهای این شرکت بوده که باعث شده اتصال به خودروهای مدل ۳ از طریق اپلیکیشن‌ای‌او‌اس این شرکت در سئول پایتخت کره جنوبی ممکن نشود. مدیرعامل تسلا افزود: اپلیکیشن یادشده بعد از چند ساعت به حالت عادی بازگشته و در ساعات اولیه راه‌اندازی این اپلیکیشن ترافیک آن نیز بسیار زیاد بوده است.

متوسط سرعت اینترنت موبایل در ایران به ۳۵ مگابیت‌بر ثانیه رسید

سرعت اینترنت ایران در جایگاه ۷۳ از میان ۱۴۰ کشور

متوسط سرعت دانلود اینترنت موبایل در ایران در ماه اکتبر ۲۰۲۱، به ۳۵.۰۹ مگابیت‌بر ثانیه رسید و ایران در رتبه ۷۳ از میان ۱۴۰ کشور قرار گرفت؛ در حوزه اینترنت ثابت نیز متوسط سرعت دانلود در ایران، ۲۲.۰۱ مگابیت‌بر ثانیه است که رتبه ایران را به ۱۳۴ از میان ۱۷۵ کشور می‌رساند. رتبه یک تا پنج اینترنت موبایل در جهان تا ماه سپتامبر ۲۰۲۱، به ترتیب به امارات متحده عربی، کره جنوبی، قطر، نروژ و کویت (۱۷۰.۶۷ مگابیت بر ثانیه) تعلق دارد. همچنین رتبه یک تا پنج اینترنت پهن‌باند ثابت در جهان، به ترتیب به موناکو، هنگ کنگ، سنگاپور، رومانی و سوییس تعلق دارد.

سرعت اینترنت از مواردی است که همواره برای کاربران دغدغه بوده و یکی از فاکتورهای کیفی خدمات اینترنتی محسوب می‌شود و وب‌سایت اسپیدتست شاخص‌های جهانی اینترنت را در کشورها بررسی می‌کند. بر این اساس تا ماه ژانویه ۲۰۲۱، متوسط جهانی سرعت دانلود اینترنت موبایل، ۴۶.۷۴ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط جهانی سرعت آپلود اینترنت موبایل، ۱۲.۴۹ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر، ۳۷ میلی‌ثانیه بود. در حوزه اینترنت ثابت نیز متوسط جهانی سرعت دانلود، ۹۶.۹۸ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط جهانی سرعت آپلود ۵۱.۲۸ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر، ۲۰ میلی‌ثانیه بود.

طبق آخرین آمار منتشر شده در اسپیدتست، تا ماه اکتبر سال ۲۰۲۱، متوسط جهانی سرعت دانلود اینترنت موبایل، ۶۸.۴۱۴ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط جهانی سرعت آپلود اینترنت موبایل، ۱۳.۷۹ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر ۳۶ میلی‌ثانیه است. در حوزه اینترنت ثابت نیز متوسط جهانی سرعت دانلود، ۱۱۶.۸۶ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط جهانی سرعت آپلود ۶۴.۷۳ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر ۱۸ میلی‌ثانیه است. در حالی که تا ماه سپتامبر سال ۲۰۲۱، متوسط جهانی سرعت دانلود اینترنت موبایل، ۶۳.۱۵ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط جهانی سرعت آپلود اینترنت موبایل، ۱۳.۳۷ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر ۳۶ میلی‌ثانیه بود. در حوزه اینترنت ثابت نیز متوسط جهانی سرعت دانلود، ۱۱۳.۲۵ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط جهانی سرعت آپلود ۶۲.۴۵ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر ۱۹ میلی‌ثانیه بود.

سقوط ۲ پله‌ای سرعت اینترنت موبایل چین

طبق گزارشی که در وب سایت اسپید تست منتشر شده، در دهمین ماه ۲۰۲۱ میلادی امارات متحده عربی و کره جنوبی به ترتیب با سرعت ۲۷۳.۸۷ و ۲۱۴.۴۷ مگابیت بر ثانیه در رده‌های اول و دوم کشورهایی با بیشترین سرعت اینترنت موبایل جهان قرار دارند. جایگاه این دو کشور نسبت به ماه سپتامبر تغییری نکرده است. در رده سوم این فهرست قطر با سرعت ۱۷۸.۸۳ مگابیت بر ثانیه قرار دارد و جایگاه آن نسبت به ماه قبل یک پله رشد کرده است. در رده چهارم نیز نروژ با سرعت ۱۷۸.۷۰ مگابیت بر ثانیه و یک پله سقوط قرار دارد. رده پنجم نیز به کویت با متوسط سرعت ۱۷۰.۶۷ مگابیت بر ثانیه اختصاص دارد. در رده ششم نیز قبرس با سرعت ۱۶۸.۲۸ مگابیت بر ثانیه قرار دارد. جایگاه کویت نسبت به ماه سپتامبر یک پله و قبرس نسبت به ماه گذشته ۲ پله رشد کرده است. در رده هفتم و هشتم به ترتیب چین (۱۶۸.۲۸ مگابیت بر ثانیه) و عربستان سعودی (۱۶۴.۸۱ مگابیت بر ثانیه) قرار دارند. جایگاه چین در این فهرست نسبت به ماه قبل ۲ پله و عربستان سعودی یک پله سقوط کرده است. در رده نهم کشورهایی با بیشترین سرعت اینترنت موبایل بلغارستان با سرعت ۱۵۳.۷۲ مگابیت بر ثانیه قرار دارد و جایگاه آن نسبت به ماه قبل هیچ تغییری نکرده است. در رده دهم نیز استرالیا با سرعت ۱۴۷.۷۷ مگابیت بر ثانیه قرار دارد و جایگاه آن نسبت به ماه سپتامبر یک پله صعود کرده است.

موناکو صدرنشین کشورهایی با بیشترین سرعت اینترنت ثابت

در فهرست کشورهایی با بیشترین سرعت اینترنت ثابت اکتبر ۲۰۲۱ میلادی موناکو با متوسط سرعت اینترنت ثابت ۲۷۰.۲۵ مگابیت بر ثانیه در رده نخست قرار دارد و جایگاه آن نسبت به ماه گذشته تغییری نکرده است. در رده دوم هنگ کنگ با سرعت ۲۶۰.۳۵ مگابیت بر ثانیه قرار دارد و جایگاه آن نسبت به ماه سپتامبر یک پله رشد کرده است. اما جایگاه سنگاپور با سرعت اینترنت ۲۵۷.۱۵ مگابیت بر ثانیه نسبت به ماه سپتامبر یک پله سقوط کرده و این کشور اکنون در رده سوم فهرست کشورهایی با بیشترین سرعت اینترنت ثابت جهان قرار دارد. در رده‌های چهارم و پنجم این فهرست به ترتیب رومانی (۲۴۱.۳۵ مگابیت بر ثانیه) و سوییس (۲۳۱.۹۶ مگابیت بر ثانیه) قرار دارند که جایگاه آنها نسبت به ماه گذشته هیچ تغییری نکرده است. در رده ششم این فهرست شیلی با متوسط سرعت ۲۲۷.۷۷ مگابیت بر ثانیه قرار دارد و جایگاه آن نسبت به سپتامبر ۲ پله رشد کرده است. دانمارک (۲۲۶.۱۳ مگابیت بر ثانیه) و تایلند (۲۲۳.۷۲ مگابیت بر ثانیه) بدون هیچ تغییری نسبت به ماه گذشته میلادی به ترتیب در رده‌های هفتم و هشتم قرار گرفته‌اند. کره جنوبی با سرعت ۲۱۹.۰۵ مگابیت بر ثانیه در رده نهم قرار دارد. جایگاه این کشور در رده‌بندی ماه اکتبر نسبت به سپتامبر یک پله رشد کرده است. در رده دهم نیز فرانسه قرار دارد. متوسط سرعت اینترنت ثابت این کشور ۲۱۸.۸۴ مگابیت بر ثانیه است و جایگاه کشور نیز در مقایسه با ماه گذشته یک پله سقوط کرده است.

متوسط سرعت موبایل در ایران

در حال حاضر متوسط سرعت دانلود اینترنت موبایل در ایران ۳۵.۰۹ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط سرعت آپلود اینترنت موبایل، ۱۲.۶۲ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر ۳۸ میلی‌ثانیه است که رتبه ایران را به ۷۳ از میان ۱۴۰ کشور رسانده است. این در حالی است که در ماه سپتامبر ۲۰۲۱، متوسط سرعت دانلود اینترنت موبایل در ایران ۳۵.۴۸ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط سرعت آپلود اینترنت موبایل، ۱۲.۵۳ مگابیت‌بر ثانیه بود و ایران در جایگاه ۷۱ قرار داشت. همچنین طبق این آمار، اینترنت موبایل ایران در حال حاضر از کاستاریکا، تونس و ارمنستان کندتر و از برزیل، سورینام و مکزیک سریع‌تر است. در حال حاضر در حوزه اینترنت ثابت، متوسط سرعت دانلود در ایران، ۲۲.۰۱ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط سرعت آپلود ۱۲.۹۹ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر، ۴۲ میلی‌ثانیه است که رتبه ایران را به ۱۳۴ از میان ۱۷۵ کشور می‌رساند. این در حالی است که در سپتامبر ۲۰۲۱، در حوزه اینترنت ثابت، متوسط سرعت دانلود در ایران، ۲۱.۳۶ مگابیت‌بر ثانیه و متوسط سرعت آپلود ۱۲.۵۶ مگابیت‌بر ثانیه و تاخیر ۴۱ میلی‌ثانیه بود و ایران در رتبه ۱۳۷ قرار داشت. همچنین طبق این آمار، اینترنت ثابت ایران در حال حاضر از میکرونزی، گواتمالا و صحرای غربی کندتر و از میانمار، فیجی و تاگو سریع‌تر است.

بخشی از انتقادات درباره کندی اینترنت درست است

در عین حال و پس از افزایش انتقادات نسبت به کاهش سرعت اینترنت در ماه‌های گذشته، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات بخشی از انتقادات درباره کندی اینترنت را درست و بخشی را هم ناشی از فضاسازی رسانه‌ای دانست. عیسی زارع‌پور در خصوص سرعت اینترنت گفت: ما قبول داریم که در اینترنت ثابت مشکل داریم زیرا زیرساخت‌های ارتباطات ثابت در گذشته به اندازه مناسب و همگام با ارتباط همراه توسعه پیدا نکرده است. دولت سیزدهم بنا دارد توسعه ارتباطات ثابت پرسرعت را در کشور به‌صورت ویژه دنبال کند و پروژه فیبرنوری منازل در اولویت برنامه‌های این وزارتخانه است. وی گفت: در حالی که به دلیل مشکلات مربوط به عدم توسعه شبکه توسط اپراتورها، سرعت کاربران در سراسر کشور به‌طور میانگین ۵ تا ۶ مگابیت‌بر ثانیه را نشان می‌دهد و در پروانه اپراتورها ۲ مگابیت‌بر ثانیه آمده است، اما الان سرعت دانلود حدود هشت برابر این مقدار را نشان می‌دهد. ما ادعا نمی‌کنیم که این سرعت ایده‌آل است بلکه باید به چند ده و حتی چند صد مگابیت‌بر ثانیه هم برسیم. بخشی از انتقادات درباره کندی اینترنت هم درست است و قبول داریم و اپراتورها درصدد رفع آن هستند اما بخشی هم ناشی از فضاسازی رسانه‌ای است.

سخنگوی کمیسیون مشترک: طرح صیانت پیش‌نویس دیگری ندارد

روزهای اخیر خبری مبنی بر انتشار نسخه یا پیش‌نویس جدید طرح صیانت از حقوق کاربران منتشر شده است که سخنگوی کمیسیون مشترک با رد این موضوع اعلام می‌کند که نسخه دیگری از طرح «صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی» تهیه و تدوین نشده است و همچنان نسخه ۲۶ تیرماه در کمیسیون مشترک دنبال می‌شود. مجید نصیرایی، عضو کمیسیون مشترک هم می‌گوید پیش‌بینی شده در صورت تصویب نشدن کلیات طرح، موادی از آنکه ایرادهایی داشت، اصلاح و در قالب یک طرح دیگر به کمیسیون ارایه شود که البته هنوز این موضوع نوشته نشده است.

به گزارش پیوست، طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی که هم‌اکنون با عنوان «حمایت از حقوق کاربران و خدمات پایه کاربردی فضای مجازی» در مجلس یازدهم دنبال می‌شود، نخستین‌بار در مجلس دهم مطرح شد؛ اما به دلیل نقدهای زیاد و اعتراض کاربران در این مجلس، مسکوت ماند. تا اینکه در اوایل فعالیت مجلس یازدهم بار دیگر مطرح و پس از آن پیش‌نویس‌های مختلفی از آن منتشر شد. پیش‌نویس‌هایی که با طرح اصلی تفاوت‌های کاربردی دارند؛ اما باز هم مواد آن مورد انتقاد کارشناسان این حوزه قرار گرفت. این مخالفت‌ها ادامه داشت تا اینکه در مجلس، اصل ۸۵ شدن این طرح (بررسی در کمیسیون مشترک) مطرح و تصویب شد که این موضوع هم حواشی بی‌شماری ایجاد کرد. طرحی هم که در این کمیسیون مورد بررسی نمایندگان در حال بررسی است، نسخه ۲۶ تیرماه است. این کمیسیون از ابتدای مهرماه فعالیت خود را آغاز کرده و تا الان ۸ جلسه از این کمیسیون برگزار شده است.

در همین حین خبری هم منتشر شد که نسخه یا پیش‌نویس جدیدی از این طرح تدوین شده است. در این مورد لطف‌الله سیاهکلی، سخنگوی کمیسیون مشترک بررسی طرح صیانت با اعلام اینکه این طرح نسخه یا پیش‌نویس دیگری ندارد، به پیوست گفت: «ما در جلسات کمیسیون مشترک جلسات باز و در حضور رسانه‌ها برگزار و از کارشناسان حقیقی و حقوقی برای اظهارنظر در مورد طرح دعوت می‌کنیم، به همین خاطر گاه حرف و حدیث‌هایی به وجود می‌آید؛ اما در مورد تهیه طرح جدید به این صورت نیست و طرح جدید یا طرح جایگزین تهیه نشده است.» او ادامه داد: «پیش‌نویس ۲۶ تیرماه همان نسخه‌ای است که مصوب شده براساس اصل ۸۵ قانون اساسی بررسی شود و نمی‌توان طرح جایگزین داشته باشیم و اصلا براساس قانون این موضوع شدنی نیست و حتما طرحی که در کمیسیون فرهنگی بررسی و توسط مجلس تصویب شده، در کمیسیون مشترک هم بررسی می‌شود. البته این طرح در کمسیون مشترک دچار تغییراتی می‌شود و نظرات و مطالبی که در جلسات کمیسیون مطرح می‌شود، به جامع و بهتر شدن طرح کمک می‌کند.»

او در پاسخ به این سوال که اگر کلیات طرح رای نیاورد، تکلیف طرح چه می‌شود، بیان کرد: «اگر کلیات تصویب نشود، همین نسخه با تغییراتی یا یک نسخه دیگری به کمیسیون عرضه می‌شود. روز دوشنبه ۲ هفته آینده در مورد کلیات بحث می‌کنیم، اگر رای نیاورد، همین نسخه دچار تغییراتی می‌شود یا نسخه دیگری از طرح آماده می‌شود. تصمیم این موضوع با اکثر نمایندگان است.»

مجید نصیرایی، عضو کمیسیون مشترک هم با رد اینکه نسخه جدیدی از طرح وجود دارد، به پیوست گفت: «از روز اول که این طرح آماده شده است، تاکنون چند پیش‌نویس از آن منتشر شده است و موادی که از نگاه فنی و کارشناسی ایراد داشته، اصلاح شده است. طبیعی است که نسخه فعلی هم با تغییراتی روبرو شود. اینکه کلیات این طرح رای بیاورد یا نیاورد هنوز مشخص نیست و رای‌گیری انجام نشده است.» او ادامه داد: «کارشناسان مجموعه‌های مختلف در این چند جلسه کمیسیون نظرات خود را ارایه دادند و هنوز به رای‌گیری نرسیدیم. پیش‌بینی شده اگر کلیات رای نیاورد، موادی که به هردلیلی ایراد داشته است اصلاح شود و در قالب یک طرح دیگر به کمیسیون ارایه شود. البته هنوز این موضوع نوشته نشده است.»

اخبار

ربات‌ها تمیزکاری ادارات گوگل را برعهده گرفتند

گوگل نمونه اولیه ربات‌هایی را آزمایش می‌کند که ادارات این شرکت را تمیز می‌کنند. به گزارش مهر به نقل از ورج، آلفابت اعلام کرد طی پروژه «ربات روزمره» (Everyday Robot) برخی نمونه اولیه ماشین‌های تولیدشده را به پردیس‌های گوگل در «بی آریا» منتقل کرده تا چند فعالیت سبک را انجام دهند. این پروژه توسط تیمی از محققان در آزمایشگاه Xlabs این شرکت انجام می‌شد. هانس پیتر برونمو در یک مدیر ارشد رباتیک پروژه در یک پست وبلاگی نوشته است: ما مشغول راهبری بیش از ۱۰۰ نمونه اولیه ربات هستیم که به‌طور خودکار برخی وظایف را در ادارات انجام می‌دهند. ربات‌هایی که زباله‌ها را دسته‌بندی می‌کنند، اکنون مجهز به یک غلتک هستند تا میزها را تمیز کنند. همچنین آنها در حال آموزش هستند تا با همان گیره‌ای که لیوان را کنترل می‌کنند، دستگیره در را باز کنند. ربات‌های مذکور در اصل بازوهای رباتیک متصل به یک قسمت اصلی هستند که با چرخ حرکت می‌کند. علاوه بر آن گیره‌هایی چند کاره نیز به انتهای بازوهای رباتیک انعطاف‌پذیر متصل هستند. سر ربات نیز مجهز به دوربین‌ها و حسگرهایی برای بینایی ماشینی است. همچنین یک واحد لیدار متحرک در سر ربات نصب شده که احتمالاً وظیفه آن ناوبری است. برونمو اشاره می‌کند در سال ۲۰۱۹ میلادی که پروژه ربات روزمره رونمایی شد، از این ماشین‌ها برای جدا کردن زباله جهت بازیافت استفاده می‌شد. آلفابت ادعا می‌کند یادگیری ماشینی در نهایت به ربات‌ها کمک می‌کند تا در محیط‌های مختلف و بدون ساختار مشخص مانند خانه و ادارات فعالیت کنند. در حال حاضر ربات‌هایی ساخته شده‌اند که می‌توانند فعالیت‌های تکراری در یک کارخانه را انجام دهند.

ویژه

وضعیت توسعه اینترنت اپراتورهای موبایل در تابستان ۱۴۰۰

سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، به تازگی گزارشی از وضعیت توسعه اینترنت اپراتورهای تلفن همراه رایج در کشور را در سه ماهه دوم از سال ۱۴۰۰ منتشر کرده است. بر اساس این گزارش، تعداد مشترکین اینترنت همراه شرکت همراه اول، حدود ۴۸ میلیون و ۲۰۰ هزار سیم کارت، تعداد مشترکین اینترنت همراه ایرانسل، حدود ۳۸ میلیون و ۱۰۰ هزار سیم کارت و در نهایت تعداد مشترکین اینترنت همراه رایتل، حدود ۴ میلیون سیم کارت است. در بررسی تک به تک اپراتورها می‌توان گفت که از ۴۸ میلیون مشترک اینترنت همراه اول، حدود ۳۸ میلیون سیم کارت 4G و حدود ۱۰ میلیون و ۲۰۰ هزار سیم کارت 3G هستند. در واقع می‌توان نتیجه گرفت که تعداد مشترکین اینترنت 4G همراه اول برابر با کل تعداد مشترکین اینترنت ایرانسل است! همچنین در رابطه با مشترکین اینترنت ایرانسل، حدود ۳۲ میلیون و ۷۰۰ هزار مشترک اینترنت 4G و حدود ۵ میلیون و ۴۰۰ هزار سیم کارت، مشترک اینترنت 3G هستند. و در نهایت در رابطه با مشترکین اینترنت رایتل، حدود ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر مشترک 4G و حدود ۷۰۰ هزار نفر مشترک 3G هستند. در مجموع مشترکین اینترنت همراه تمام اپراتورهای تلفن همراه که در کشور ما فعالیت دارند، حدود ۹۰ میلیون سیم کارت است که حدود ۷۴ میلیون سیم کارت 4G و ۱۶ میلیون سیم کارت 3G موجود است. در مقایسه با گزارش مشابهی از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی که آمارهای سه ماهه بهار ۱۴۰۰ را ارایه داده بود، تعداد مشترکان هر سه اپراتور تلفن همراه رایج کشور، در فصل تابستان نسبت به بهار، افزایش یافته است. براساس آمارها، در سه ماهه تابستان امسال، همراه اول با رشد ۱۷ درصدی، ایرانسل با رشد ۳ درصدی و رایتل با رشد ۳ دهم درصدی در زمینه تعداد مشترکان اینترنت پرسرعت مواجه شده است. یعنی در مجموع می‌توان همراه اول را یکه‌تاز اینترنت همراه در ایران دانست که توانسته با رشدی بسیار زیاد، وضعیت خودش را بهبود بخشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور

آگهی تجدید مناقصه شماره ۲۰۰۰۰۰۱۰۰۴۰۰۰۲۱۷
در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت

بر اساس ماده ۱۳ قانون برگزاری مناقصات عملیات اجرایی پروژه به شرح زیر بصورت مناقصه عمومی دو مرحله ای واگذار میگردد:

۱- دستگاه مناقصه گزار : شرکت ساخت و توسعه زیر بناهای حمل و نقل کشور به نشانی تهران - بزرگراه مدرس- خیابان وحید دستگردی - خیابان فرید افشار - نبش بلوار آرش

۲- شرح پروژه: آگهی تجدید مناقصه عمومی دومرحله ای عملیات اجرایی باقیمانده قطعه ۲/ج محور ارومیه -مهاباد- میاندوآب با مدت اجرای کار ۱۸ ماه در استان آذربایجان شرقی

۳- سیر مراحل دریافت اسناد و برگزاری فرآیند مناقصه: صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس http://www.setadiran.ir و مهلت دریافت اسناد از سامانه مذکور حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۴ ساعت ۹ صبح میسر خواهد بود. ضمناً مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی در سامانه مذکور، مراحل ثبت نام در سایت فوق و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه به انجام رسانند. تلفن پشتیبانی سامانه : ۴۱۹۳۴

۴- محل تحویل پاکت شرکت در مناقصه (صرفا پاکت الف) اداره کل امور پیمان ها و رسیدگی فنی- شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور و مهلت ارسال پاکت های پیشنهاد در سامانه حداکثر تا ساعت ۹ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۴ و تاریخ جلسه مناقصه ساعت ۱۳:۳۰ همان روز می باشد.
مدت اعتبار پیشنهادات ۳ ماه از تاریخ فوق می باشد و در صورت لزوم یکبار قابل تمدید می باشد.

۵- برآورد : براساس فهرست بهای پایه راه، راه آهن و باند فرودگاه سال ۱۴۰۰ به مبلغ ۶۶۰,۱۲۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال میباشد. (ضمنا انعقاد قرارداد براساس فهرست بهای تجمیعی می باشد.)

۶- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار ۱۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰ ریال تعیین میگردد.

۷- مهندسین مشاور : وینه سار (تلفن : ۳- ۸۸۹۹۲۰۱۱)

ضمنا آگهی مناقصه از طریق پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات به نشانی http:\\iets.mporg.ir نیز قابل دسترسی است.
م الف ۲۸۹۵ شناسه ۱۲۲۵۲۳۹

نوبت دوم
شناسه آگهی: ۱۲۲۱۴۱۷
شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی حفاری ایران سهامی خاص

تجدید آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به روش معمولی (نوبت اول/دوم)

موضوع مناقصه:
ردیف ۱- تعمیرات اساسی و تأمین قطعات یدکی ۲ مجموعه ابزار SFT
ردیف ۲- تعمیرات اساسی و تأمین قطعات یدکی ۲ مجموعه تجهیزات EMI
ردیف ۳- تعمیرات اساسی و تأمین قطعات یدکی ۱ مجموعه کارت پروسسور پانل DAF
ردیف ۴- تعمیرات اساسی و تأمین قطعات یدکی ۱ مجموعه پانل سیستم سطحی EX-2000
ردیف ۵- تعمیرات اساسی و تأمین قطعات یدکی ۲ دستگاه سیستم گاز یونیت نمودارگیری سطحی
ردیف ۶- تعمیرات اساسی و تأمین قطعات یدکی ۵ دستگاه پدابزارهای MSFL و تقویت سیستم ارتجاعی

● مشخصات مناقصه:

نام مناقصه گزار	ردیف	شماره فراخوان سامانه ستاد	مبلغ برآورد (ریال/یورو)			مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
			برآورد تعمیرات اساسی (ریال)	برآورد تأمین قطعات خارجی (یورو)	برآورد تأمین قطعات داخلی (ریال)	
شرکت ملی حفاری ایران	۱	۲۰۰۰۰۹۳۹۸۵۰۰۰۶۶۸	۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۷/۳۵۰	******	۶۸۱/۰۰۰/۰۰۰
	۲	۲۰۰۰۰۹۳۹۸۵۰۰۰۶۹۲	۲/۴۹۳/۷۵۰/۰۰۰	۳۸/۳۸۱	******	۶۴۸/۰۰۰/۰۰۰
	۳	۲۰۰۰۰۹۳۹۸۵۰۰۰۶۸۱	۱/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۷۲/۰۰۰	******	۱/۰۴۵/۰۰۰/۰۰۰
	۴	۲۰۰۰۰۹۳۹۸۵۰۰۰۶۸۲	۱/۲۳۷/۵۰۰/۰۰۰	۲۵/۸۰۰	******	۴۱۴/۰۰۰/۰۰۰
	۵	۲۰۰۰۰۹۳۹۸۵۰۰۰۶۹۴	۱۲۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۹/۵۸۰	******	۵۴۶/۰۰۰/۰۰۰
	۶	۲۰۰۰۰۹۳۹۸۵۰۰۰۶۹۵	۹۴۶/۸۷۵/۰۰۰	۳۳/۰۱۷	******	۴۹۸/۰۰۰/۰۰۰

روش ارزیابی	براساس حداقل امتیاز (۵۰) مربوط به معیارهای موجود در استعلام های ارزیابی که توسط متقاضیان شرکت در مناقصه تکمیل می شود، انجام می گردد.

● نحوه دریافت/تحویل اسناد مناقصه:

دریافت و تحویل اسناد	تاریخ شروع و پایان دریافت اسناد	از ۱۴۰۰/۰۹/۰۱ لغایت ۱۴۰۰/۰۹/۱۰
	تاریخ شروع و پایان تحویل استعلامهای ارزیابی کیفی	از ۱۴۰۰/۰۹/۱۱ لغایت ۱۴۰۰/۰۹/۲۵
آدرس مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات	آدرس - اهواز - بلوار پاسداران - بالاتر از میدان فرودگاه - شرکت ملی حفاری ایران - ساختمان پایگاه عملیاتی - طبقه اول - پارت A - اداره قراردادها - شماره تلفن کارشناس پرونده: ۳۴۱۴۶۳۲۶-۰۶۱	

● تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار):

مبلغ تضمین	
انواع تضامین قابل قبول	ضمانتنامه های مطابق آئین نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۲۳۴۰۲/۵۰۶۵۹ هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ و اصلاحات بعدی آن. اصل فیش واریز وجه نقد به حساب شماره ۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶ و شماره شبا IR۳۵۰۱۰۰۰۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶ نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان تمرکز وجوه سپرده شرکت ملی حفاری ایران
مدت اعتبار پیشنهاد/تضمین	روز (برای یک بار در سقف مدت اعتبار اولیه قابل تمدید باشد)

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت و تحویل اسناد مناقصه و بازگشایی پاکات پیشنهادی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام می شود.

● کانال های اطلاع رسانی شرکت ملی حفاری ایران http:/sapp.ir/nidc_pr www.nidc.ir

اخبار

عرضه تخم‌مرغ وارداتی به بازار

مهر | دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی استان تهران گفت: توزیع وارداتی تخم‌مرغ ترک شروع شده و با قیمت ۴۱ هزار تومان به دست بنکدار می‌رسد و در بازار با قیمت ۴۲ تا ۴۳ هزار تومان فروخته می‌شود. قاسمعلی حسنی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر در مورد وضعیت بازار مواد غذایی اظهار کرد: بازارهای ۱۴۴ گانه کشور تا هشتم آذر ماه در یک دوره انتظار به سر می‌برد و خرید و فروش از سوی بنکداران در رکود است و منتظر کاهش قیمت‌ها هستند. دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی استان تهران افزود: دوران انتظار کاهش قیمت با گشایش‌های ارزی در اذهان کسبه است. وی در مورد وضعیت قیمت‌ها، گفت: فعلاً هیچ گونه افزایش قیمتی نداریم زیرا بازار کشش ندارد و کالاها از نظر قیمتی اشباع شده‌اند و جایی برای افزایش قیمت نیست. حسنی در خصوص احتمال افزایش قیمت شکر و برنج افزود: قیمت این دو محصول تغییری نداشته و خبری هم در مورد افزایش قیمت نیست. قیمت دولتی شکر برای صنف و صنعت ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان و برای مصرف‌کننده ۱۵ هزار تومان است. وی ادامه داد: همچنین برنج تایلندی به دست بنکدار با قیمت ۱۱ هزار و ۹۰۰ تومان و به دست مصرف‌کننده بین ۱۲ تا ۱۴ هزار تومان می‌رسد. برنج هندی در بازار از ۲۵ هزار و ۵۰۰ تا ۲۷ هزار تومان عرضه می‌شود. برنج‌های پر محصول و عطری ایرانی نیز از ۲۹ تا حدود ۵۹ هزار تومان به فروش می‌رسد. دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی استان تهران گفت: توزیع وارداتی تخم‌مرغ ترک نیز شروع شده و با قیمت ۴۱ هزار تومان به دست بنکدار می‌رسد و در بازار با قیمت ۴۲ تا ۴۳ هزار تومان به مصرف‌کننده فروخته می‌شود. اختلاف قیمت دولتی و بازار در محصول تخم‌مرغ نداریم.

باران گوجه فرنگی را گران کرد

ایسنا | رییس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی علت افزایش قیمت گوجه فرنگی و سیب زمینی را بارش‌های اخیر دانست و گفت که این بارش‌ها منجر شد تا بخشی از محصولات آسیب ببینند و ورود آنها به بازار با کندی انجام شود. سیدرضا نورانی در پاسخ به این سوال که آیا افزایش صادرات قیمت گوجه فرنگی را بالا برده است یا خیر، گفت: صادرات میوه و تره بار آزاد است و مشکل قانونی برای آن وجود ندارد. میزان صادرات، افزایش یا کاهش آن هم بایستی توسط گمرک اعلام شود. وی ادامه داد: شاید صادرات نقش بسیار کوچکی در افزایش قیمت‌ها داشته باشد اما قطعا دلیل اصلی نیست.
رییس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی اضافه کرد: طی یکی دو هفته گذشته به دلیل بارندگی‌های زیاد گوجه فرنگی‌هایی که در فضای باز تولید شدند آسیب دیدند و ورود آنها به بازار مصرف با کندی صورت گرفت. در مورد سیب زمینی هم همین اتفاق رخ داد و بارش‌ها و گل شدن زمین برداشت آنها را دشوار کرد. به گفته وی گوجه فرنگی‌های گلخانه‌ای قابلیت صادرات دارند و اگر افزایش قیمتی رخ دهد در این نوع محصول خواهد بود. وی تصریح کرد: تا یک ماه آینده تولید گوجه فرنگی گلخانه‌ای دو تا سه برابر بیشتر خواهد شد. نورانی در پایان گفت: در ماه‌های آینده برداشت سیب زمینی‌های جنوب کشور شروع خواهد شد و اگر کمبودی در بازار باشد این سیب زمینی‌ها می‌تواند کسری‌ها را جبران کند.

قائم‌مقام بورس کالا معاون وزیر صمت شد

شاتا | رضا محتشمی‌پور قائم‌مقام مدیرعامل در بورس کالای ایران، به سمت معاونت معدنی وزارت صمت منصوب شد. رضا محتشمی پور به عنوان معاون امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت منصوب شد. محتشمی‌پور پیشتر معاون عملیات و نظارت بورس کالای ایران بود و هم‌اکنون به عنوان قائم‌مقام مدیرعامل در بورس کالای ایران مشغول به فعالیت بود. وزیر صمت در حکم دیگری، محمدرضا زین الدینی را به عنوان «مدیر کل منابع انسانی و رفاه» این وزارتخانه منصوب کرد.

بخش معدن یک بازار خود تنظیم می‌شود

وزیر صمت گفت: در حوزه معاونت معدنی باید یک بازار خودتنظیم و با حداقل مداخله بیرونی ایجاد کنیم و این ماموریت جدید با تمرکز ویژه بر سازوکار بورس و مدیریت کنترل بازار مبتنی بر بورس است. سیدرضا فاطمی‌امین در مراسم تکریم و معارفه مدیران جدید وزارت صمت، با اشاره بر اهمیت حوزه معادن و صنایع معدنی، اظهار کرد: چهار ماموریت تمرکز بر مواد پیشرفته، صنایع منبع پایه، فناوری‌های نوین و بازار، ماموریت‌های جدید این معاونت را در قالب «معاونت معادن و فرآوری مواد» تشکیل می‌دهند. وزیر صمت با تاکید بر ضرورت ارتباط مستمر شرکت‌های دانش‌بنیان با صنعت تصریح کرد: واحدهای صنعتی می‌توانند با تعریف پروژه مبتنی بر نیاز خود، تقاضا برای شرکت‌های دانش‌بنیان را ایجاد کرده و حوزه معدن را به لوکوموتیو فناوری کشور تبدیل کنند. وی توجه به بازار را از دیگر تغییرات تعریف شده در این معاونت خواند و افزود: با تعریف قواعد و سازوکار در این بخش باید یک بازار خودتنظیم و با حداقل مداخله بیرونی ایجاد کنیم و این ماموریت جدید با تمرکز ویژه بر سازوکار بورس و مدیریت کنترل بازار مبتنی بر بورس است.

مقاصد صادراتی و مبادی وارداتی ایران کدام کشورها هستند؟

تراز مثبت تجاری با همسایگان

ترکیه ۳۳ برابر بیشتر از ایران با اروپا تجارت دارد

تعادل | کارنامه تجارت با همسایگان منتشر شد. بنابر آمار اعلامی از سوی گمرک، مجموع تجارت درهفت ماه نخست سال ۹۸ میلیون و ۶۸۷هزار تن به ارزش ۵۴میلیارد و ۸۱۲میلیون و ۴۵۰هزار دلار بوده است. آمارها نشان می‌دهد، سهم تجارت ایران با همسایگان از مجموع تجارت در مدت مذکور، ۶۱میلیون و ۴۶۵هزارتن به ارزش ۲۸میلیارد و ۳۱۹میلیون و ۲۶۱هزاردلار بوده، که ۶۲درصد وزن و ۵۲درصد ارزش کل تجارت را به خود اختصاص داده است. در این مدت، ۱۴میلیارد و ۷۸۲میلیون و ۷۳۶ هزار دلار به ۱۵ کشور همسایه صادر و در مقابل ۱۳میلیارد و ۵۳۶میلیون و ۵۲۴هزار دلار واردات انجام شده است. تحلیل داده‌های تجاری گویای این است که تراز تجاری ایران با همسایگان در این مدت، مثبت یک میلیارد و ۲۴۶میلیون و ۲۱۱هزار دلار بوده است. مطابق آمارها، «عراق، ترکیه، امارات، افغانستان و پاکستان» پنج مقصد اول صادرات کالاهای ایرانی به همسایگان بود. در مقابل «امارات، ترکیه، روسیه، عراق و عمان» در صدر فروش کالا به ایران در میان همسایگان قرار دارند. در همین حال، تجارت ترکیه و ایران با اتحادیه اروپا طی ۹ ماه گذشته از سال ۲۰۲۱ به ترتیب ۱۱۳ میلیارد یورو و ۳.۴ میلیارد یورو بوده، که نشان می‌دهد ترکیه ۳۳ برابر بیشتر از ایران با اروپا تجارت داشته است.

جزییات تجارت در نیمه اول

آمارهای رسمی گمرک از حدود ۷۹ میلیون تن به ارزش ۴۴.۹ میلیارد دلار مبادله تجاری ایران در نیمه نخست ۱۴۰۰ حکایت دارد که حدود ۲۱.۸ میلیارد دلار (۶۰ میلیون تن) از آن مربوط به صادرات و حدود ۲۳ میلیارد دلار (حدود ۱۹ میلیون تن) آن مربوط به واردات ایران از سایر کشورهاست. بر این اساس ارزش و میزان تجارت کالایی ایران نسبت به مدت مشابه سال گذشته، به ترتیب حدود ۴۷.۷ درصد و ۲۵.۷ درصد افزایش داشته و عمده رقم ارزش تجارت طی نیمه نخست ۱۴۰۰ مربوط به واردات ایران با سهم ۵۱.۴ درصدی است. همچنین طی این مدت تراز تجاری ایران منفی ۱.۳ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل بهبود حدود ۲ میلیارد دلاری را تجربه کرده است. طی نیمه نخست ۱۴۰۰، ارزش و میزان واردات ایران به ترتیب افزایش حدود ۳۷ درصدی و ۱۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل را تجربه کرده و ارزش و میزان صادرات کالایی نیز نسبت به مدت مذکور به ترتیب بیش از ۶۱ درصد و ۲۹.۶ درصد افزایش یافته است. ارزش صادرات غیرنفتی نیز طی نیمه نخست ۱۴۰۰، حدود ۱۶ میلیارد دلار (تقریباً ۷۳ درصد کل صادرات بدون نفت خام) بوده که نسبت به نیمه نخست ۱۳۹۹ افزایش حدود ۶۳ درصدی داشته است. با بررسی مقاصد عمده واردات کشور می‌توان اسامی برخی کشورهای اروپایی مانند انگلستان، هلند، آلمان و سوییس را شاهد بود که در نیمه نخست ۱۴۰۰ حدود ۳ میلیارد دلار مراوده تجاری با ایران داشته‌اند. بر اساس آمار رسمی گمرک، مهم‌ترین مقاصد وارداتی کشور طی نیمه نخست سال ۱۴۰۰ کشورهایی مانند هند، عراق و روسیه هستند البته با بررسی مقاصد عمده واردات کشور می‌توان اسامی برخی از کشورهای اروپایی مانند انگلستان، هلند، آلمان و سوییس را شاهد بود که مطابق با بررسی‌ها، طی این مدت حدود ۳ میلیارد دلار مراوده تجاری با ایران داشته‌اند. مهم‌ترین مقاصد صادرات ایران طی نیمه نخست ۱۴۰۰ نیز کشورهای چین، عراق و ترکیه به ترتیب با سهم ۳۳ درصد، ۱۷ درصد و ۹ درصد از ارزش کل صادرات غیرنفتی هستند که ارزش صادرات کشورهای مذکور نیز طی نیمه نخست ۱۴۰۰ به ترتیب حدود ۵.۳ میلیارد دلار، ۲.۷ میلیارد دلار و ۱.۴ میلیارد دلار است. شایان ذکر است سهم چین در افزایش ۶۳ درصدی ارزش صادرات طی نیمه نخست ۱۴۰۰ قابل توجه و حدود ۲۴ واحد درصد بوده است. طبق اطلاعات موجود، صادرات ایران به ده مقصد عمده صادراتی که ۶ کشور را کشورهای همسایه تشکیل می‌دهند به استثنای کشور افغانستان، با افزایش حداقل ۱۶ تا ۱۶۲ درصدی همراه بوده است.

تجارت هفت ماهه با همسایگان

حال اما براساس آماری که سخنگوی گمرک اعلام کرده، تجارت با همسایگان در هفت ماه گذشته ۶۱میلیون و ۴۶۶هزار تن به ارزش ۲۸.۳میلیارد دلار بوده که ۶۲درصد وزن و ۵۲درصد ارزش تجارت کشور را به خود اختصاص داده است. از مجموع تجارت ۹۸میلیون و ۶۸۷هزار و ۵۸۱تنی کشور به ارزش ۵۴میلیارد و ۸۱۲میلیون و ۴۵۰هزار و ۴۹دلار، در هفت ماه نخست امسال، ۶۱میلیون و ۴۶۵هزار و ۹۶۴تن به ارزش ۲۸میلیارد و ۳۱۹میلیون و ۲۶۱هزار و ۳۰۵دلار، مربوط به تبادل کالا با ۱۵کشور همسایه بوده است که ۶۲درصد وزن و ۵۲درصد ارزش کل تجارت را به خود اختصاص داده است. بنابر آمار اعلامی سید روح‌الله لطیفی، در این مدت ۴۷میلیون و ۸۸۵هزار و ۳۰۶تن کالا به ارزش ۱۴میلیارد و ۷۸۲میلیون و ۷۳۶ هزار و ۴۵۴دلار به ۱۵ کشور همسایه صادر شد که ۶۴درصد وزن و ۵۵درصد ارزش کل صادرات هفت ماهه کشور بوده است.

مقاصد صادراتی

جزییات آمار گمرک نشان می‌دهد، در این بازه زمان، عراق با ۱۹میلیون و ۷۴۰هزار و ۲۰۸تن به ارزش پنج میلیارد و ۴۸۲میلیون و ۶۲۰هزار و ۲۹۳ دلار، ترکیه با ۱۰میلیون و ۹۹۵هزار و ۵۵۶تن به ارزش سه میلیارد و ۳۹۷میلیون و ۲۷۸هزار و ۲۵۰ دلار، امارات با ۶میلیون و ۶۰۱هزار و ۵۸۹تن به ارزش دو میلیارد و ۵۸۹ میلیون و ۵۶۰ هزار و ۴۸دلار، افغانستان با دو میلیون و ۷۸۹هزار و ۹۸۱تن به ارزش یک میلیارد و ۱۲۵ میلیون و ۵۰۱ هزار و ۹۵۵ دلار و پاکستان با یک میلیون و ۵۹۰هزار و ۳۲۹تن به ارزش ۶۵۵میلیون و ۱۵۴ هزار و ۹۳۰دلار، پنج مقصد اول صادرات کالاهای ایرانی به همسایگان بود. همچنین مطابق آمارها، عمان با ۳۲۷میلیون و ۴۲هزار و ۴۸۴دلار، روسیه با ۳۱۷میلیون و ۳۵۸هزار و ۵۳۹دلار، آذربایجان با ۲۷۲میلیون و ۹۵۸هزار و ۳۷۲دلار، ارمنستان با ۱۸۰ میلیون و ۴۲۵هزار و ۷۶۵دلار، ترکمنستان با ۱۷۴میلیون و ۱۶۳هزار و ۸۹دلار، قزاقستان با ۹۵میلیون و ۲۰۹هزار و ۷۶۵دلار، قطر با ۸۵میلیون و ۳۷هزار و ۳۲دلار، کویت با ۷۶میلیون و ۲۴۶هزار و ۶۶۹دلار، بحرین با چهار میلیون و ۱۳۸هزار و ۲۴۷دلار و عربستان سعودی با ۴۱هزار و ۱۸دلار به ترتیب مقاصد ۱۵گانه صادرات کشور به همسایگان در هفت ماه سال ۱۴۰۰ بودند. نکته حائز اهمیت اینکه در میان ۱۴۳مقصد صادراتی کشور، عراق رتبه دوم، ترکیه سوم، امارات رتبه ۴، افغانستان ۵، پاکستان ۷، عمان ۱۰، روسیه ۱۱، آذربایجان ۱۲، ارمنستان ۱۵، ترکمنستان ۱۶، قزاقستان ۲۲، قطر ۲۳، کویت ۲۶، بحرین ۷۰ و عربستان ۱۲۱ بوده است.

مبادی وارداتی

اما از کدام کشورها در این مدت واردات داشته ایم؛ بنابر آمارهای اعلامی از سوی سخنگوی گمرک، از مجموع واردات ۲۳میلیون و ۵۸۰ هزار و ۶۵۸تنی کالا به ارزش ۲۷میلیارد و ۷۳۸میلیون و ۶۲۳هزار و ۲۴۲ دلاری کشور در هفت ماهه نخست، ۱۳ میلیون و ۵۸۰هزار و ۶۵۸تن کالا به ارزش ۱۳میلیارد و ۵۳۶میلیون و ۵۲۴هزار و ۸۵۱دلار مربوط به واردات از کشورهای دارای مرز زمینی و دریایی با ایران بوده است که ۵۸درصد وزن و ۴۹درصد ارزش کل واردات را شامل می‌شود. از این رو، امارات با فروش ۶میلیون و ۸۶۹هزار و ۸۸۱تن کالا به ارزش هشت میلیارد و ۵۹۵میلیون و ۵۲۰هزار و ۹۲۷دلار در صدر کشورهای طرف معامله با ایران قرار دارد که بیش از ۵۰ درصد وزن و ۶۳درصد ارزش کالاهای وارداتی به کشور از همسایگان را به خود اختصاص داده است.
پس از امارات کشور ترکیه با فروش دو میلیون و ۴۹۹هزار و ۷۲۱تن به ارزش دو میلیارد و ۸۶۱ میلیون و ۳۵۲هزار و ۶۷۱دلار، روسیه با یک میلیون و ۸۶۳هزار و ۳۳۳تن به ارزش ۸۵۲میلیون و ۸۱۵ هزار و ۹۰۴دلار، عراق با یک میلیون و ۳۵۲هزار و ۴۳۸تن به ارزش ۶۳۰میلیون و ۳۲۸هزار و ۲۱۷ دلار و عمان با ۶۴۱هزار و ۲۲۵تن به ارزش ۳۰۳میلیون و ۹۱۹هزار و ۳۱۰دلار در صدر فروش کالا به ایران در میان همسایگان قرار دارند. بنابر اعلام لطیفی، واردات از سایر کشورهای همسایه نیز به این شرح است که پاکستان با ۱۶۹میلیون و ۶۰۲هزار و ۸۵۰ دلار، قزاقستان با ۳۴میلیون و ۵۳۳هزار و ۹۴۶دلار، آذربایجان با ۷میلیون و ۴۲هزار و ۸۷۱دلار، ترکمنستان با ۲۲میلیون و ۸۳هزار و ۹۴۷دلار، ارمنستان با ۱۵میلیون و ۲۱۸هزار و ۲۹۲دلار، افغانستان با ۹میلیون و ۳۵۴هزار و ۵۰۰دلار، کویت با هفت میلیون و ۳۶۶هزار و ۸۵۳دلار، قطر با ۶میلیون و ۸۷هزار و ۱۴۱دلار و بحرین با یک میلیون و ۲۹۷هزار و ۴۲۲دلار قرار دارند و عربستان نیز فروش کالایی در هفت ماه گذشته به ایران نداشته است. رتبه کشورهای همسایه ایران در میان فروشندگان کالا به کشورمان به اینگونه است که در میان ۱۴۳ کشور فروشنده کالا به ایران، امارات در رتبه یک، ترکیه رتبه ۳، روسیه ۶، عراق ۹، عمان ۱۲، پاکستان ۲۰، قزاقستان ۳۷، آذربایجان ۳۹، ترکمنستان ۴۳، ارمنستان ۴۸، افغانستان ۵۸، کویت ۶۰، قطر ۶۲ و بحرین در رتبه ۷۹ قرار دارند.

سهم تجارت ایران با اتحادیه اروپا

درهمین حال، اتاق بازرگانی تهران در جدیدترین گزارش خود به بررسی میزان تجارت مشترک میان ایران و اتحادیه اروپا پرداخته و برای مشخص شدن میزان فاصله ایران با اهداف کلان در نظر گرفته شده، این آمار را با تجارت ترکیه و اتحادیه اروپا مقایسه کرده است. بر این اساس، ارزش تجارت ایران و اتحادیه اروپا (۲۷ کشور) در ۹ ماه گذشته از سال ۲۰۲۱، به رقمی در حدود ۳.۴ میلیارد یورو رسیده است. داده‌های مرکز تجارت اروپا نشان می‌دهد که طی این مدت، ارزش صادرات کالایی کشورهای اروپایی به ایران معادل ۲ میلیارد و ۷۲۰ میلیون یورو بوده و در مقابل، از ایران نیز کالاهایی به ارزش ۶۳۲ میلیون یورو به اروپا صادر شده است. به این ترتیب، وضعیت تجارت ایران و اروپا در مدت ۹ ماه سال ۲۰۲۱، تراز منفی ۲ میلیارد یورو را برای ایران نشان می‌دهد. تجارت خارجی ایران با اتحادیه اروپا در حالی به آب باریکه‌ای در تجارت بین‌الملل تبدیل شده است که تجارت ترکیه با اتحادیه اروپا طی ۹ ماه گذشته از سال ۲۰۲۱ حدود ۱۱۳ میلیارد یورو بوده است. به این ترتیب ترکیه در طول این مدت ۳۳ برابر بیشتر از ایران با اروپا تجارت داشته است. طی مدت مزبور سهم صادرات از کل تجارت ایران با اتحادیه اروپا ۱۹ درصد و برای ترکیه ۴۹ درصد بوده است.

دیدگاه

خودروساز وارد کننده باشد، نقض غرض است

محمدرضا نجفی منش

در بحث منوط شدن واردات خودرو به صادرات قطعات و کاربری‌ها و خودرو این شائبه پیش می‌آمد که واردات خودرو در انحصار چند گروه که آنها تولیدکننده داخلی هستند، گرفتار شود. اما راه‌حلی که برای این مشکل مطرح کردیم این است که خودروسازان یا عوامل صادراتی آنها این اقدام را انجام دهند. البته حالت دوم یعنی عوامل صادراتی مورد پسندتر است. به این شکل تاجری که می‌خواهد خودرو وارد کند، خودش قطعه و کاربری‌ها را از تولیدکننده داخلی می‌خرد و صادر می‌کند و در قبالش واردات انجام می‌دهد. طرح واردات خودرو به صورت محدود توسط اتاق تهران به مجلس پیشنهاد شد. مجلس هم آن را قبول و منطقی عنوان کرد. این طرح را ما در مهرماه به مجلس بردیم و چند نکته در باب آن مهم است.
جامعه ما به خودروی خارجی علاقه دارد. گروهی از افراد دوست دارند خودروی خارجی سوار شوند. از طرفی هم اگر خودروهای حدود ۲۰ هزار دلار وارد شود، صدمه‌ای به تولید داخلی کشور نمی‌رساند و در واقع جامعه هدف این دو گروه متفاوت است. اما در عین حال اگر خودروی گرانقیمت وارد شود، ممکن است بخش دیگر از جامعه واکنش منفی نشان دهند. با بررسی این دو مورد به نظر رسید که جامعه با خودروی حدود ۳۵ هزار یورویی برخورد منفی نخواهد داشت.
یکی از مشکلات این طرح محل تأمین ارز واردات خودرو بود. از همین رو ما بحث تأمین این ارز را از محل صادرات خودرو، قطعات و کاربری‌های آن در نظر گرفتیم و مورد استقبال مجلس قرار گرفت. به این شکل هم صادرات قطعه صورت می‌گیرد و هم واردات خودرو آزاد می‌شود. در بحث منوط شدن واردات خودرو به صادرات قطعات و کاربری‌ها و خودرو این شائبه پیش می‌آمد که واردات خودرو در انحصار چند گروه که آنها تولیدکننده داخلی هستند، گرفتار شود. اما راه‌حلی که برای این مشکل مطرح کردیم این است که خودروسازان یا عوامل صادراتی آنها این اقدام را انجام دهند. البته حالت دوم یعنی عوامل صادراتی مورد پسندتر است. به این شکل تاجری که می‌خواهد خودرو وارد کند، خودش قطعه و کاربری‌ها را از تولیدکننده داخلی می‌خرد و صادر می‌کند و در قبالش واردات انجام می‌دهد. به هر حال اگر خودروساز خودش وارد کننده و هم صادر کننده باشد، نقض غرض خواهد بود.
نکات کلیدی این طرح عبارت‌اند از: در این طرح خودروهای خارجی تا با حداقل ارزش ۲۵ هزار یورو یا دلار و تا سقف ارزش ۳۵هزار یورو یا دلار با متوسط تعرفه ۱۰۰ درصد به‌صورت محدود توسط سه گروه از ذی‌نفعان اصلی حوزه خودرو با این شرایط مجوز واردات خواهند گرفت: «مجوز واردات ما به‌ازای صادرات در حوزه خودرو و صنایع وابسته آن به سه گروه از ذی‌نفعان یا کارگزاران صادرات -واردات آنها تعلق خواهد گرفت. این سه گروه عبارت‌اند از خودروسازان، قطعه‌سازان و کاربری‌سازان خودرو؛ تأمین ارز مورد نیاز برای واردات خودرو از محل ارز حاصل از صادرات در این حوزه تأمین خواهد شد؛ تعرفه واردات براساس قیمت خودرو تعیین آزادسازی واردات خودرو به‌صورت محدود باعث افزایش رضایتمندی و نزدیکی مردم و دولت خواهد شد. با صدور مجوز صرفاً برای فعالین حوزه صنایع خودرویی کشور، ایجاد رانت واردات برای گروه‌های دیگر رفع خواهد شد. البته این طرح نقاط ضعفی هم دارد و آن تأمین ارز واردات خودرو است. در شرایط تحریمی و مشکل تأمین ارز در کشور یکی از نقاط ضعف واردات خودرو ست و همواره نحوه تأمین و تخصیص ارز در این حوزه مورد سوال و مساله بوده و می‌تواند به چالشی بزرگ تبدیل شود. براساس طرح ارایه شده با توجه به تأمین ارز از محل صادرات در حوزه خودرو و قطعات این ضعف رفع و کشور را با چالش تأمین ارز واردات روبرو نخواهد ساخت و همچنین یکی از راه‌های بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور در شرایط تحریم نیز خواهد بود. التهاب در دیگر بازارهای مالی کشور نظیر مسکن روبرو هستیم. ورود خودرو به کشور براساس طرح ارایه شده امکان کاهش فضای التهابی در بازار خودرو و دیگر بازارهای کشور را ایجاد خواهد کرد. با کاهش تورم و کاهش قیمت خودرو و مسکن، ضمن ایجاد آرامش در فضای التهابی بازارها، رضایت در مردم ایجاد و مقداری از فشار اقتصادی حاکم بر فضای جامعه کاهش پیدا می‌کند. در حال حاضر اکثر قریب به‌اتفاق مردم کشور با واردات خودروهای خارجی به کشور موافق هستند و آزادسازی واردات خودرو به‌صورت محدود باعث افزایش رضایتمندی و نزدیکی مردم و دولت خواهد شد. با صدور مجوز صرفاً برای فعالین حوزه صنایع خودرویی کشور، ایجاد رانت واردات برای گروه‌های دیگر رفع خواهد شد. البته این طرح نقاط ضعفی هم دارد و آن تأمین ارز واردات خودرو است. در شرایط تحریمی و مشکل تأمین ارز در کشور یکی از نقاط ضعف واردات خودرو ست و همواره نحوه تأمین و تخصیص ارز در این حوزه مورد سوال و مساله بوده و می‌تواند به چالشی بزرگ تبدیل شود. براساس طرح ارایه شده با توجه به تأمین ارز از محل صادرات در حوزه خودرو و قطعات این ضعف رفع و کشور را با چالش تأمین ارز واردات روبرو نخواهد ساخت و همچنین یکی از راه‌های بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور در شرایط تحریم نیز خواهد بود.

ویژه

ایجاد ۲۵۰۰ طرح اشتغال برکت در حوزه آزادکاری

تا پایان امسال ۲ هزار و ۵۰۰ طرح اشتغال بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام در حوزه آزادکاری (فریلنسینگ) به بهره‌برداری می‌رسد. مراسم آغاز رویداد ملی «برکتینو» و بهره‌برداری از ۴۰۰ طرح اشتغال برکت در حوزه آزادکاری (فریلنسینگ) در سراسر کشور برگزار شد. مدیرعامل بنیاد برکت در این مراسم با اشاره به رویداد ملی «برکتینو» گفت: ایجاد ۲ هزار و ۵۰۰ طرح اشتغال در قالب این رویداد و از طریق آزادکاری تا پایان امسال در دستور کار است. محمد ترکمانه افزود: هدف از برگزاری رویداد ملی «برکتینو» ایجاد ظرفیت‌های مناسب برای ایجاد اشتغال در حوزه آزادکاری است. همچنین در قالب این رویداد، از شرکت‌های فعال و واسط در این حوزه حمایت می‌شود. به گفته مدیرعامل بنیاد برکت، جامعه مخاطبان هدف رویداد ملی «برکتینو» افراد تحصیل کرده و دانشگاهی با مدرک تحصیلی معتبر و مرتبط در مناطق روستایی و محروم کشور هستند. ترکمانه توضیح داد: آزادکاری یک سبک نوین اشتغال است که در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه مورد استقبال واقع شده و بسیاری از افراد از این طریق درآمدزایی می‌کنند. رویکرد جدید بنیاد برکت به تبعیت از سیاست‌های ستاد اجرایی فرمان امام، تمرکز بر حوزه‌های دانش‌بنیان و فناورانه و سرمایه‌گذاری در علوم جدید است. وی خاطرنشان کرد: ۲۰۰ رسته شغلی در حوزه آزادکاری وجود دارد که از جمله شاخص‌ترین آنها می‌توان به طراحی، برنامه‌نویسی، ترجمه، تولید محتوا، ساخت انیمیشن و عکاسی اشاره کرد. مدیرعامل بنیاد برکت اظهار داشت: تا به امروز ۴۰۰ طرح اشتغال در حوزه آزادکاری در ۹۳ روستا و ۶۹ شهر ایجاد شده است که تا پایان سال جاری به ۲ هزار و ۵۰۰ طرح خواهد رسید. همچنین برنامه‌ریزی شده تا در سال آینده هم ۵ هزار طرح دیگر در این حوزه راه‌اندازی شود. ترکمانه یادآور شد: این طرح‌ها از این نظر حائز اهمیت هستند که در روستاهای سراسر کشور اجرا شده‌اند و بسیاری از کارآفرینان توانسته‌اند پروژه‌های بین‌المللی را جذب کنند. وی در تشریح جزییات رویداد ملی «برکتینو» بیان کرد: با برگزاری شش پیش‌رویداد، افراد مستعد شناسایی و فرآیند آموزش برای آنها آغاز شده است. شرکت‌کنندگان در رویداد «برکتینو» در این مرحله، مهارت‌هایی همچون چگونگی مذاکره و جذب پروژه را می‌آموزند. مدیرعامل بنیاد برکت ادامه داد: شرکت‌کنندگان در رویداد ملی «برکتینو» پس از طی دوره‌های آموزشی، از تسهیلات اشتغال‌زایی بنیاد برخوردار شده و مشغول به کار می‌شوند. بنیاد علاوه بر برگزاری دوره‌های آموزشی جدید و ارایه مشاوره، اقدام به وصل این کارآفرینان به بازارهای بین‌المللی می‌کند.

بخش خصوصی می‌تواند از تسهیلات طرح اقدام ملی مسکن بهره‌مند شود

مدیر کل راه و شهرسازی استان مرکزی گفت: بخش‌های خصوصی در صورت دارا بودن زمین می‌توانند از تسهیلات طرح اقدام ملی مسکن بهره‌مند شوند یا در طرح‌های آینده ثبت نام کنند. احمد مرزبان در حاشیه بازدید از پروژه‌های طرح اقدام ملی مسکن ساوه اظهار کرد: امروز بازدیدی از پروژه طرح اقدام ملی مسکن ساوه داشتیم در کوی علوی ۳۸۴، بلوار شهید بهشتی ۹۸۰، کوی فجر ۴۸۴ واحد در حال اجرا است. پیشرفت فیزیکی واحدها قابل قبول است و نسبت به پروژه‌های مشابه در استان مرکزی از پیشرفت فیزیکی بالاتری برخوردار است. وی افزود: دغدغه‌های متقاضیان قابل قبول بود مشکل مصالح باعث تأخیر در پیشرفت فیزیکی پروژه‌ها شده است اما خوشبختانه تسهیلات بانکی از ۱۰۰ به ۲۵۰ میلیون تومان رسید و با افزایش تسهیلات بانکی، سهم آورده متقاضیان کمتر خواهد شد و بیشتر از تسهیلات بانکی استفاده می‌کنند. مدیر کل راه و شهرسازی استان مرکزی تصریح کرد: با توجه به آینده‌نگری که برای شهر ساوه داشتیم ۹۰ هکتار زمین برای طرح اقدام ملی مسکن در ساوه پیش بینی شده است. مرزبان در پایان خاطرنشان کرد: بخش‌های خصوصی در صورت دارا بودن زمین می‌توانند از تسهیلات طرح اقدام ملی مسکن بهره‌مند شوند یا در طرح‌های آینده ثبت نام کنند.

طرح توسعه ۲۰۰ هکتاری شهرک صنعتی خیرآباد اراک کلید خورد

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی گفت: گام‌های عملیاتی طرح توسعه ۲۰۰ هکتاری شهرک صنعتی خیرآباد اراک با هدف تامین زمین برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان کلید خورد. «طیب میرزایی» افزود: طرح توسعه شهرک صنعتی خیرآباد اراک با تصمیم هیات‌مدیره شهرک‌های صنعتی استان در راستای تکمیل اراضی مورد نیاز انجام شده است. وی اظهار داشت: ایجاد امکانات زیرساختی و تامین خدمات مورد نیاز از برنامه‌های توسعه این شهرک است تا مشکلات سرمایه‌گذاران برطرف شود. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی گفت: در صورت تکمیل طرح‌های زیرساختی به زودی امکان واگذاری زمین به سرمایه‌گذاران در طرح توسعه شهرک صنعتی خیرآباد اراک وجود دارد. میرزایی در ادامه افزود: پایش واحدهای صنعتی یکی از ماموریت‌های محوری وزارت صنعت، معدن و تجارت است تا مشکلات و موانع تولید شناسایی شده و براساس بسته حمایتی پیشنهادی تلاش هدفمندی در راستای بهبود امور تولید صورت بگیرد. وی اظهار داشت: موانع تولید در واحدهای صنعتی در دست جمع‌آوری است که بزودی این مشکلات در سامانه وزارت صمت قرار می‌گیرد تا راهکارهای برنامه‌ای برای عبور از آنها پی گرفته شود.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یکشنبه ۳۰ آبان ۱۴۰۰ | ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۰۸۵ | Sun. Nov 21. 2021

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۵۰ | اذان مغرب: ۱۷:۱۴ | اذان صبح فردا: ۵:۱۹
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

شناسایی ۳۵۳۹ بیمار جدید کرونایی

بر اساس اعلام وزارت بهداشت در شبانه‌روز منتهی به شنبه، ۳ هزار و ۵۳۹ نفر دیگر به تعداد بیماران کرونایی در کشور افزوده شد. وزارت بهداشت اعلام کرد: از ۲۸ تا روز ۲۹ آبان ۱۴۰۰ و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۳ هزار و ۵۳۹ بیمار جدید مبتلا به کووید ۱۹ در کشور شناسایی شد که ۶۱۶ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید ۱۹ در کشور به ۶ میلیون و ۷۳ هزار و ۹۸ نفر رسید. متاسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته، ۱۱۸ بیمار کووید ۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری به ۱۲۸ هزار و ۸۵۲ نفر رسید. خوشبختانه تاکنون ۵ میلیون و ۷۷۱ هزار و ۳۶۳ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. سه هزار و ۴۱۶ نفر از بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. تاکنون ۳۷ میلیون و ۶۷۳ هزار و ۸۷۷ آزمایش تشخیص کووید ۱۹ در کشور انجام شده است.

در حاشیه ورود نخستین گردشگران خارجی به کشور پس از کرونا

اما و اگرهای صنعت گردشگری در ایام کرونایی

گزارش

اگرچه ویروس کرونا قطار گردشگری در جهان و ایران را متوقف کرد و خسارت‌های جبران‌ناپذیری به این صنعت وارد کرد اما می‌توان با نگاه موشکافانه و دقیق آثار مثبتی را استخراج کرد و با رعایت کامل دستورالعمل‌های بهداشتی بازار گردشگری را به حرکت درآورد. جایگاه صنعت توریسم و گردشگری در سطح جهانی و نقش آن در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها به ویژه کشورهای در حال توسعه، موجب توجه بیشتر به ابعاد مختلف آن در سال‌های اخیر شده است اما با شروع کرونا این صنعت دچار نوسان‌هایی شد و روزهای سختی را برای گردشگری به وجود آورد؛ در این دو سال اخیر حوزه خدمات سفر و گردشگری در میان صنایع مختلف بیشترین آسیب را از شیوع و همه‌گیری ویروس کرونا دید، آمار جهانی نشان می‌دهد سفرهای بین‌المللی در منطقه آسیا حدود ۸۲ درصد کاهش داشته است؛ در ایران نیز با توجه به سخت‌گیری‌ها و محدودیت‌های کرونایی حدود ۹۴ درصد سفرهای بین‌المللی کاهش پیدا کرد. این در حالی بود که یک سال قبل از کرونا (۲۰۱۹) بیش از یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون تن در سطح جهانی سفر کردند و حدود ۱.۵ تریلیون دلار گردش مالی در صنعت گردشگری ایجاد شد، صنعتی که برای صدرنشینی در صنایع پول ساز جهان چهار سال تا سال ۲۰۲۵ را هدف‌گذاری کرده بود به یک‌باره به شرایط ۲۰ سال قبل خود بازگشت. در ۱۰ سال گذشته رشد صنعت گردشگری افزایش پیدا کرد و از هر پنج شغل جدیدی که ایجاد شد یک شغل آن مربوط به صنعت گردشگری است؛ طبق آمار ۱۰.۵ درصد GDP دنیا به حوزه سفر و گردشگری اختصاص داشت؛ در حالی که رشد اقتصاد جهانی قبل از کرونا ۲.۵ درصد بوده، صنعت گردشگری رشد ۳.۵ درصدی را ثبت کرد، در حقیقت سرعت رشد گردشگری از سایر حوزه‌های اقتصادی، یک درصد سریع‌تر بوده است. اگرچه ورود گردشگر در سال ۹۸ نسبت به سال‌های قبل رشد دو برابری را نشان می‌دهد و سال ۹۸ رکورد ورودی ۸ میلیون و ۶۶۰ هزار گردشگر ثبت شد، اما شیوع کرونا علاوه بر وارد کردن خسارتی در حدود ۲۲ هزار میلیارد تومان کاهش بیش از ۹۰ درصد ورودی را ایجاد کرد. با نگاهی به آمار ۹ ماهه نخست سال ۹۹، یعنی از آغاز سال تا پایان آذر به دلیل محدودیت‌های بسیار ناشی از کرونا و توقف چندین ماهه مرزهای زمینی، دریایی، ریلی و هوایی شاهد کاهش چشمگیر تردد مسافر به کشور یا بالعکس بودیم. به گونه‌ای که در این مدت ۲ میلیون و ۷۰۷ هزار و ۱۳۴ مسافر به کشور وارد شدند یا به اصطلاح مسافر ورودی بودند. این تعداد مسافر ورودی شامل ۲ میلیون و ۳۸۸ هزار و ۱۶۹ نفر مسافر ورودی ایرانی و ۳۱۸ هزار نفر و ۹۶۵ نفر مسافر ورودی خارجی بوده است. در همین ارتباط «آرزو غنیون معاون آمار دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات گمرک ایران» گفته است: در این مدت ۲ میلیون و ۶۱۹ هزار و ۵۰۷ تن به عنوان مسافر خروجی از کشور تردد داشته‌اند. تردد مسافری در ۹ ماهه پارسال نسبت به مدت مشابه سال ۹۸ با کاهش قابل توجه حدود ۸۴.۵۷ درصدی در تردد مسافران ورودی و همچنین کاهش ۸۴.۳۳ درصدی در تردد مسافران خروجی روبرو بوده است. در این میان تردد مسافری از فرودگاه امام (ره) که پرترددترین فرودگاه کشور است، نیز با کاهش قابل توجه ۹۱ درصدی در مسافران ورودی و خروجی، در ۹ ماهه پارسال نسبت به مدت مشابه سال ۹۸ روبرو شده است. این افت ۸۴ درصدی در تردد مسافر، کاهشی در حدود ۱۴ میلیون نفری مسافر در هر دو گروه مسافران ورودی و خروجی را شامل می‌شود.

راه‌اندازی قطار گردشگری در رهگذر از شیوع کرونا

مسدود بودن مرزها، لغو انواع سفرهای تفریحی - سیاحتی، زیارتی و مذهبی و کاری، عدم پذیرش مسافران ورودی توسط کشورهای مقصد یا شرایط سخت‌گیرانه ورود مسافر اعم از قرنطینه و همچنین شرایط مشابه در مسافران خروجی، به دلیل خطرات ناشی از انتقال ویروس کرونا، از جمله دلایل این کاهش بوده است.

عدم شناخت درست از مفهوم گردشگری مانعی بر مسیر جذب توریسم

فرخ میرشاهزاده، کارشناس و پژوهشگر حوزه گردشگری در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه صنعت گردشگری قدمت بالایی در جهان دارد، عدم شناخت درست را مانعی در مسیر جذب توریسم دانست و گفت: در گام نخست باید به بحث «نو بودن و عدم شناخت درست از مفهوم گردشگری» اشاره کرد. صنعت گردشگری در کشور به عنوان یک صنعت نوپا شناخته می‌شود و تا به امروز به دلیل موانع پیش‌رو نتوانسته، جایگاه مناسبی را به دست آورد و نیازمند نگهداری، آموزش و بالندگی است. در واقع مفاهیم واژه‌ها به دلیل عدم شناخت و آگاهی در صنعت گردشگری، به درستی تعبیر و تفسیر نشده‌اند. نبود نگاه تخصصی به مفهوم گردشگری و نگاه عام ساده‌انگاری صنعت، سبب شده است که در مسیر توسعه گردشگری با موانع بسیار زیادی مواجه باشیم. جذابیت فریبنده و فقدان آگاهی سرمایه‌گذاران از مفهوم صنعت گردشگری، یکی دیگر از موانع رشد این صنعت است. سومین مانع در این حوزه، مساله متولی‌گری چندگانه، تناقض رویکردها، نگرش‌های متفاوت حوزه سیاست‌گذاری، سطح کلان هدایت و راهبری سیستم گردشگری است. وی با اشاره به اینکه در واقع گردشگری در ایران مراجع تصمیم‌گیرنده متعددی دارد، اظهار داشت: این مراجع تصمیم‌گیرنده هیچ کدام با هم تفاهم، تعامل و نظر واحدی ندارند و این به تشدید آراء، افزایش آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها، قوانین و مقررات دست‌وپاگیری منجر شده است و غالباً نظرهای یکدیگر را نقض می‌کنند. همچنین مبحث تورم و اثرگذاری آن بر سبد مصرفی خانوارها از دیگر مشکلات این حوزه به‌شمار می‌رود. متاسفانه در کشور ما گردشگر را فردی قلمداد می‌کنند که از خارج از مرزها به ایران سفر می‌کند و مورد استقبال قرار می‌گیرد، غافل از اینکه گردشگری داخلی، سودآوری به مراتب بیشتری دارد و شرایط بهتری را برای گردشگرپذیری در حوزه پذیرش گردشگران خارجی مهیا خواهد کرد. به گفته وی، توسعه نامتوازن و عدم آمایش درست جاذبه‌های انسان‌ساخت نیز از دیگر موانع حوزه گردشگری به شمار می‌رود. افزایش نرخ خدمات منجر به حذف سفر در میان خانواده‌های ایرانی می‌شود که هم به صنعت گردشگری ضربه می‌زند و هم از نظر فرهنگی و اجتماعی، پیامدهای مطلوبی را در پی نخواهد داشت. همچنین باید یادآور شد که با شروع دوران کرونا و بسته شدن مرزها، صنعت گردشگری نیز متحمل ضررهای بسیاری شد.

آماده‌سازی زیرساخت‌ها برای رونق گردشگری داخلی و خارجی

میرشاهزاده با تاکید بر اینکه مسوولان باید برای رونق گردشگری داخلی و خارجی، همه زیرساخت‌ها را آماده‌سازی کنند، افزود: در واقع با دو نرخی کردن خدمات گردشگری می‌توان این صنعت داخلی را به عنوان یک ابزار گردش نقدینگی، رونق داد تا زیرساخت‌ها برای گردشگری خارجی فراهم شود. نبود برنامه و عدم هدف‌گذاری درست، توزیع نامعقول مسیر سفر و فراهم‌سازی بستر جذب گردشگر خارجی، مباحثی هستند که باید در این حوزه به آن توجه شود. گردشگری علم صدم ثانیه‌هاست؛ در لحظه تغییر می‌کند؛ از این رو به‌روزرسانی، بهره‌مندی از دانش فنی، تخصص، مهارت، تکنولوژی و ابزارهای مربوط به آن یکی از الزامات این امر است.

زیان ۱۸ هزار میلیارد تومانی کرونا به صنعت گردشگری کشور

محمدرضا محبوب‌فر، کارشناس و پژوهشگر بحران‌های محیطی نیز با یادآوری بحران‌های صنعت گردشگری در دوران کرونایی به ایرنا گفت: تا پایان مهرماه امسال، میزان خسارتی که بابت کرونا به صنعت گردشگری کشور وارد شده بیشتر از ۱۸ هزار میلیارد تومانی بوده و در این زمینه با توجه به شرایط شیوع کرونا، ضرورت حفظ سلامتی مردم نسبت به آغاز به کار صنعت گردشگری از اهمیت بالایی برخوردار است. شمار گردشگران خارجی به کشور نسبت به پیش از بیماری کرونا در مواقعی تا ۱۰۰ درصد کاهش پیدا کرده است. ۴۰ درصد آنها مشکلات اقتصادی دارند و سفر نمی‌کنند و روز به روز بر تعدادشان افزوده می‌شود. کرونا تاکنون حدود ۲ میلیون شاغل در بخش گردشگری کشور را بیکار کرده است. در بخش هتلداری و تاسیسات گردشگری، ضعیف عمل می‌شود به گونه‌ای که تعداد زیادی از هتل‌ها یا تعطیل شدند یا نیمه‌فعال و با یک سوم ظرفیت کار می‌کنند. اصفهان، شیراز، خراسان رضوی، تبریز و همچنین بخشی از استان‌های شمالی از جمله شهرهایی هستند که در حوزه گردشگری با بحران مواجه شده‌اند.

واکسیناسیون عمومی و رونق دوباره گردشگری

محبوب‌فر واکسیناسیون عمومی را عاملی در جهت رونق دوباره گردشگری خواند و گفت: البته با توجه به رونق واکسیناسیون در دولت جدید، تا حدودی شاهد تثبیت وضعیت موجود و ورود گردشگران خارجی به کشور هستیم. با توجه به محدودیت‌هایی که در صنعت گردشگری به‌دلیل شیوع بیماری کرونا وجود دارد معیشت و اقتصاد کشور نیز با خطر جدی روبروست. از یک طرف نظام جمهوری اسلامی ایران با توجه به تحریم‌ها نیازمند ورود ارز به کشور است و این بدان معناست که صنعت گردشگری باید فعال شود تا بتوان بخشی از کمبود ارز در کشور جبران شود و مشاغلی هم که در دوران کرونا از دست رفته، به‌تدریج رونق و بهبود یابند و افراد بیکار شده به کار خود بازگردند. این پژوهشگر با تاکید بر اینکه نباید چنین تفکری در جامعه به‌وجود آید که دولت و حکومت نسبت به میراث طبیعی و تاریخی و فرهنگی کشور بی‌توجه است، یادآور شد: براساس گزارش سازمان جهانی گردشگری در سال ۱۳۹۵، ایران رتبه دهم جاذبه‌های باستانی و تاریخی و رتبه پنجم جاذبه‌های طبیعی را به دست آورد اما اکنون با توجه به مشکلات خودخواسته و ناخواسته، دچار بحران شده است. میراث‌های فرهنگی و طبیعی کشور به آیندگان نیز تعلق دارد و نباید بیشتر از این اقتصاد کشور تحت تاثیر صنعت گردشگری قرار گیرد؛ باید اقدامات جهادی و انقلابی در این زمینه انجام شود. از متخصصان و کارشناسان حوزه میراث فرهنگی و گردشگری برای همکاری و شنیدن نظرهای آنها دعوت و با توجه به یکپارچگی و انسجام و هماهنگی میان قوا باید در موضوع‌های مختلف از جمله در بخش گردشگری، توجه و رسیدگی بیشتری شود تا با تمهیدات به موقع و اساسی، شاهد بهبود و رونق این صنعت باشیم.

خبر

راه درست پیشگیری از سرماخوردگی و آنفلوآنزا

یک متخصص کودکان، با اشاره به شیوع آنفلوآنزا و کرونا، گفت: متأسفانه در زمینه پیشگیری از بیماری‌ها در کشور ضعیف هستیم. به گزارش خبرگزاری مهر، ناصر کلانتری اظهار کرد: در دو سال اخیر جدا از سرماخوردگی و آلرژی و گاه آنفلوآنزا، متأسفانه میزبان کرونا هم هستیم. غیر از آلرژی که پیشگیری از آن برای خانواده‌ها متفاوت از دیگر موارد اشاره شده است راه درست پیشگیری از سرماخوردگی، آنفلوآنزا و کرونا این است که مراقبت درستی در زمان حضور در جمع‌های همگانی داشتی باشیم. ما در زمینه پیشگیری بیماری‌ها در کشور ضعیف هستیم و باید مساله ماسک زدن را بیش از پیش رعایت کنیم. سال گذشته به دلیل رعایت بیشتر موارد پیشگیری از کرونا از سوی مردم، ابتلاء به آنفلوآنزا هم کمتر بود و کنترل کرونا به پیشگیری آنفلوآنزا منجر شد. حتی بیمار سرماخورده سال گذشته خیلی کم داشتیم و ماسک زدن از سرماخوردگی و آنفلوآنزا نیز پیشگیری می‌کند. اگر نیازی نیست کودک را به مراکز عمومی نبریم و دلیلی ندارد کودک را به مراکز خرید عمومی ببریم. این متخصص کودکان یادآور شد: اگر شروع بیماری تدریجی باشد می‌تواند کرونا یا سرماخوردگی باشد اما در شروع حاد آنفولانزا مطرح است. کلانتری گفت: آلرژی نیز شروع ناگهانی دارد اما نهایت به آبریزش بینی منجر می‌شود. در آلرژی تب و لرز نداریم و در کرونا و آنفلوآنزا این مورد مشاهده می‌شود. حتی بدن‌درد در آنفلوآنزا از کرونا شدیدتر است وقتی بچه تهوع دارد دیگر آلرژی و سرماخوردگی مطرح نیست و بیشتر کرونا مطرح است. این متخصص کودکان تصریح کرد: اگر کودکی دچار اسهال شد دیگر سرماخوردگی و آنفلوآنزا نیست و به احتمال زیاد کودک به کرونا مبتلاست. ویروس در بدن میزبان اول ضعیف‌تر است اما وقتی به فرد دوم منتقل می‌شود قوی‌تر خواهد شد و علائم شدیدتری می‌بینیم. کلانتری تاکید کرد: این اصل بیماری‌های ویروسی است و به قدرت بدنی افراد خیلی ربطی ندارد. سیستم ایمنی کودک ۵ ساله نزدیک به بزرگسال است اما بدن کودک ۳ ساله ضعیف‌تر است و وقتی ویروس از کودک به بزرگسال منتقل می‌شود قوی‌تر می‌شود. وی تاکید کرد: غذاهای تقویت‌کننده سیستم ایمنی اصلاً چاق‌کننده نیستند و غذاهای چرب و شیرین هیچ ارتباطی با سیستم ایمنی بدن ندارد. انواع گوشت‌ها، میوه‌ها، سبزیجات، تخم‌مرغ و لبنیات کودک را چاق نمی‌کنند بلکه دارای پروتئین و مواد ریزمغزی است. از دادن گوشت و تخم‌مرغ و لبنیات به کودکان غافل نشوید. کودکان زیر ۲ سال حتماً از ویتامین آ استفاده کنند و بالای ۲ سال نیز حتماً مکمل ویتامین دی بخورند و مصرف ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ واحد ویتامین دی برای کودک بالای ۲ سال الزامی است.

روی خط خبر

فُک ماده خزری از تور صیادان گلستانی نجات یافت

نماینده مرکز تحقیقات و بازتوانی سگ‌های آبی هلند در ایران گفت: نیلوفر؛ فُک خزری ماده که در تور صیادان ایستگاه میان‌قلعه شبه‌جزیره میانکاله گرفتار شده بود پس از نمونه‌برداری و تشخیص سلامتی کامل در پهنه آبی دریای خزر رها شد. امیر شیرازی در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: عمر این فُک خزری حدود سه سال تخمین زده شد و به سبب نوع دانه‌بندی و بافت تورهای صیادی مخصوص ماهیان خاویاری، جراحتی بر بدن این آبزی مشاهده نشده است. فُک، تنها گونه پستاندار دریای خزر است و جمعیت آن به دلیل صید بی‌رویه در حوزه برخی کشورهای حاشیه دریا سیر نزولی دارد، هرچند به گفته شیرازی؛ در حوزه جنوب خزر و در محدوده استان‌های شمالی ایران موردی از صید این گونه گزارش نشده است. فُک خزری یکی از کوچک‌ترین فُک‌های بدون گوش و از پستانداران کمیاب آبزی دنیاست، این گونه زندگی اجتماعی داشته و در دسته‌های بزرگ مشاهده می‌شود، مهم‌ترین اندام حسی فک مانند سایر سگ‌های آبی سبیل‌های آن است که او را قادر می‌سازد بدون حس بینایی و شنوایی به صید ماهی در زیر آب بپردازد. فُک در آب زندگی می‌کند و تنها برای زادآوری و گاهی استراحت به ساحل می‌آید، در خشکی بسیار کم‌تحرک، اما در آب فعال است، این گونه به دلیل صید بی‌رویه و به‌هم خوردن شرایط زیستی و کاهش شدید جمعیت نیازمند حمایت بین‌المللی است. گروه امداد و نجات فُک خزر در سال ۱۳۸۹ با کمک مرکز تحقیقاتی و درمانی سگ دریایی کشور هلند و با همراهی سازمان حفاظت محیط زیست ایران شروع به کار کرد.

الزامی شدن حضور همه دانش‌آموزان در مدارس از اول آذر

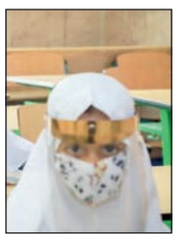

سرپرست وزارت آموزش و پرورش گفت: دانش‌آموزان همه مقاطع تحصیلی از یکم آذر در کلاس‌های حضوری مدارس حاضر شوند. به گزارش مهر، علیرضا کاظمی، سرپرست وزارت آموزش و پرورش گفت: همه مدارس ما شرایط بازگشایی را دارند و دستورالعمل شیوه نامه‌های بهداشتی را نیز به همه مدارس ابلاغ کردیم. وی تأکید کرد: تعداد کلاس‌های حضوری مدارس در اختیار مدرسه است و حضور دانش‌آموزان در این کلاس‌ها الزامی است. کاظمی افزود: دانش‌آموزانی که علائم بیماری داشته یا اعضای خانواده آنان بیمار هستند می‌توانند همچنان به صورت مجازی دروس خود را دنبال کنند. براساس نظرسنجی معتبری که کرده‌ایم ۷۰ درصد خانواده‌ها موافق تشکیل کلاس‌های حضوری هستند. ۹۰ درصد مدارس وضعیت خود را در سامانه بازگشایی مدارس اعلام کرده و مجوز بازگشایی گرفته‌اند. وی خاطرنشان کرد: آموزش صرف مجازی در همه مدارس از یکم آذر ممنوع است و باید مدارس حداقل هفته‌ای یک یا دو روز آموزش حضوری داشته باشند. به مدارس گفته‌ایم که جلسه اول را به رعایت شیوه نامه‌ها اختصاص دهند. وی در پاسخ به این سوال که مواردی از ابتلای دانش‌آموزان و معلمان به کرونا گزارش شده است یا خیر؟ تصریح کرد: بله چند مورد داشته‌ایم، اما اینکه این افراد در مدرسه مبتلا شده باشند تأیید نمی‌کنیم. کاظمی گفت: متأسفانه برخی‌ها در فضای مجازی عکس‌ها یا فیلم‌هایی را از معلمان مبتلا یا فوت شده به دلیل حضور در مدرسه منتشر می‌کنند که این موضوع صحت ندارد.

اجرای طرح‌های ویژه ترافیکی از ساعت ۱۵ تا ۲۱ در تهران

فرمانده انتظامی تهران بزرگ با تاکید بر استفاده از همه ظرفیت ترافیکی و عملیاتی پلیس پایتخت برای تسهیل ترافیک این کلان‌شهر گفت: طرح‌های ویژه ترافیکی از ساعت ۱۵ تا ۲۱ در نقاط مختلف تهران اجرا می‌شود. به گزارش پلیس تهران، سردار حسین رحیمی افزود: استفاده و بهره‌گیری از ظرفیت سایر سازمان‌ها به خصوص شهرداری برای کاهش ترافیک پایتخت در دستور کار است و در حال حاضر ۴۰۰ نفر برای کمک به مدیریت ترافیک پایتخت به مجموعه راهور اضافه شده است. رییس پلیس پایتخت با اشاره به اینکه در این زمینه از ظرفیت مرکز هوشمند کنترل ترافیک راهور و همچنین مرکز فرماندهی و کنترل پلیس پایتخت استفاده خواهد شد، بیان کرد: از امروز طرح‌های ویژه‌ای در حوزه روان‌سازی و مدیریت ترافیک با استفاده از ظرفیت سایر پلیس‌های تخصصی از جمله پلیس پیشگیری و یگان امداد پلیس پایتخت از ساعت ۱۵ تا ۲۱ در همه نقاط شهر تهران اجرا می‌شود. وی با تاکید بر اینکه موضوع مدیریت ترافیک و مقابله با سرقت به صورت ویژه در دستور کار پلیس پایتخت قرار دارد، افزود: در کنار اقدامات صورت گرفته در حوزه روان‌سازی ترافیک، عوامل افزایش ترافیک پایتخت و راه‌های برون رفت از آن در دستور کار دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پایتخت است.

رویداد

کرونا در یک قدمی پیک ششم

فرمانده ستاد مقابله با کرونا در کلان‌شهر تهران گفت: اگر پوشش کافی واکسیناسیون انجام نشود یا مردم رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی را نادیده بگیرند بی‌تردید پیک ششم کرونا را پیش رو خواهیم داشت. به گزارش خبرگزاری مهر، علیرضا زالی، درباره وضعیت شیوع ویروس کرونا در استان تهران اظهار کرد: امروز هفتمین هفته‌ای است که در تهران شرایط با ثبات کرونایی را از نظر شاخص‌های بستری، مراجعان سرپایی و فوتی‌ها تجربه می‌کنیم. وی افزود: در هفته‌ای که گذشت (در مقایسه با ۱۱ هفته گذشته) پایین‌ترین آمار مرگ و میر بر اثر ابتلاء به کرونا در استان تهران ثبت شده است. فرمانده عملیات مدیریت بیماری کرونا در کلان‌شهر تهران با اشاره به اقبال گسترده تهرانی‌ها نسبت به انجام واکسیناسیون علیه کرونا خاطرنشان کرد: طبیعتاً پوشش حداکثری واکسیناسیون جمعیت هدف در برابر کرونا می‌تواند به کاهش و در ادامه قطع زنجیره کووید ۱۹ کمک کند. زالی با بیان اینکه شکل‌گیری پیک ششم کرونا اختیاری است توضیح داد: اگر چنانچه پوشش کافی واکسیناسیون انجام نشود یا مردم رعایت شیوه نامه‌های بهداشتی را نادیده بگیرند بی‌تردید پیک ششم کرونا را پیش رو خواهیم داشت.

لزوم رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی

وی کماکان رعایت شیوه نامه‌های بهداشتی را برای مهار کرونا ضروری دانست و با اشاره به نقش تک تک افراد جامعه در ریشه کن کردن کرونا خواستار واکسیناسیون هرچه سریع‌تر مردم در برابر بیماری کووید ۱۹ شد. فرمانده عملیات مدیریت بیماری کرونا در کلان‌شهر تهران ادامه داد: جلوگیری از شکل‌گیری پیک ششم کرونا در گروی رفتارهای اجتماعی و بهداشتی عموم مردم است. به گفته زالی، دنیا در حال تجربه موج جدید بیماری کرونا است.

شکل‌گیری پیک‌های جدید در اروپا محتمل است

وی با اشاره به اینکه خطر شکل‌گیری پیک‌های جدید در اروپا محتمل است، تاکید کرد: در هفته‌ای که گذشت در نواحی مختلف کشورهای اروپایی میزان ابتلاء به کرونا افزایش چشمگیری داشته است، بنابراین زمانی که امواج جدید بیماری به صورت طغیان‌ها یا شبه طغیان شکل می‌گیرد هیچ کشوری از این پاندمی مصون نیست. فرمانده عملیات مدیریت بیماری کرونا در کلان‌شهر تهران با اشاره به سویه‌های مختلف ویروس کرونای دلتا در کشور توضیح داد: به‌طور کلی واکسن‌های موجود در جهان نسبت به سویه دلتا اثربخشی کمتری دارند به شکلی که تقریباً بین ۱۵ تا ۲۵ درصد میزان اثربخشی واکسن‌های جهانی در برابر این جهش‌ها کمتر شده است، این موضوع به این مفهوم نیست که اثر بخشی واکسن‌ها به‌طور کلی تحت تأثیر قرار گرفته بلکه به میزان کمی کاهش یافته است. زالی اظهار کرد: تا دیروز در تهران بالغ بر ۱۸ میلیون دوز واکسن تزریق شده است که ۱۰ میلیون دوز اول و هشت میلیون دوز دوم بوده است بر این اساس با واکسیناسیون ۸۶ درصد جمعیت هدف در تهران واکسینه شده‌اند به شکلی که این آمار ۸۵ تا ۹۰ درصد ما را به ایمنی جمعی می‌رساند. وی یادآور شد: همچنین در مورد گروهی که هر دو دوز واکسن را دریافت کرده‌اند، آمار به ۷۰ درصد رسیده است. زالی درباره وضعیت واکسیناسیون در کشور توضیح داد: در کشور ۸۳ درصد جمعیت هدف دوز اول را دریافت کرده‌اند و تقریباً ۶۸ درصد نیز فول واکسینه شده‌اند.

عبور از مرز ۱۰۰ میلیون واکسیناسیون

وی با اشاره به پوشش بالای واکسیناسیون و عبور از مرز ۱۰۰ میلیون واکسیناسیون، استقبال شهروندان از واکسیناسیون را خوب و چشمگیر توصیف کرد. زالی با اشاره به اینکه واکسن‌های تولید داخل مثل رازی و فخرا در حال عبور از مراحل نهایی اخذ مجوز توزیع هستند نیز گفت: در حال حاضر یک میلیون و ۱۹۵ هزار عدد از واکسن پاستور به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تحویل داده شده است و در کنار آن واکسن اسپایکوژن نیز به سبد واکسن‌های داخلی اضافه شده و مجموعاً قریب ۱۴ میلیون دوز واکسن داخلی در حال توزیع است. وی با بیان اینکه تردیدی نیست که در سال‌های آینده همچنان نیاز به دریافت واکسن علیه کرونا وجود دارد تاکید کرد: با تکیه بر تولیدات داخلی می‌توان نیاز سال‌های آتی را مرتفع کرد.